

ASHRAM COLLEGE

50 jaar

JUBILEUMMAGAZINE

DISCLAIMER

Wat betreft de interviews en andere persoonlijke bijdragen hebben betrokkenen toestemming verleend voor het publiceren van foto's en persoonsgegevens. De vele foto's van evenementen en groepen bevatten voor zover wij dat kunnen beoordelen geen bijzondere persoonsgegevens. Mochten er onvolledigheden of fouten ontdekt worden, laat ons dat dan weten.

Daarnaast moeten wij, rekening houdend met de Europese privacywetgeving (AVG), van beeldmateriaal van niet-betrokkenen bij het opstellen van het magazine opnieuw vragen of zij instemmen met het wederom gebruik maken van dat beeldmateriaal. Vóóraf blijkt dat ondoenlijk vanwege het ontbreken van contactmogelijkheden door verouderde adresbestanden en gewijzigde mailadressen bij een aanzienlijk deel van oud – leerlingen en – personeel. Wie na uitgave van dit magazine alsnog verwijdering van haar/zijn beeldmateriaal wil, kan daarvoor een verzoek indienen. Dat verzoek wordt uiteraard gehonoreerd. Bij zo'n verzoek kan men gebruikmaken van voorbeeldbrieven die te vinden zijn op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens (www.autoriteitpersoonsgegevens.nl). Een verzoek kan gericht worden aan vriendenashram@gmail.com.

Voorwoord

Beste (oud-)medewerkers en (oud-)leerlingen van het Ashram College,

Zoals jullie wellicht weten is het Ashram rond mei 2024 naar een splinternieuw gebouw aan het Marsdiep verhuisd. Het oude, vertrouwde gebouw is kort daarna ten prooi gevallen aan slopershamers.

In 1972 kreeg de pasgevormde scholengemeenschap de naam 'Ashram College' en in 2022 hadden we het 50-jarig jubileum kunnen vieren. Deze samenloop van gebeurtenissen was voor de toenmalige schoolleiding aanleiding om de organisatie in gang te zetten voor een groot-schalige reünie. Naast een reüniecommissie werd ook een redactie bestaande uit zeven oud-medewerkers gevormd om gelijktijdig met de reünie een jubileumboek te presenteren. De redactie ging enthousiast van start met het verzamelen van historisch materiaal, foto's van de meest uitlopende evenementen en herinneringen aan alles wat we voor het gemak maar 'typisch Ashram' zullen noemen. We hebben verschillende interviews met oud-Ashrammers afgenomen en dankbaar gebruik gemaakt van door (oud-)medewerkers en (oud-)leerlingen aangeleverde kopij vol leuke en wetenswaardige herinneringen aan het Ashram.

Het enthousiasme van de jubileumredactie kreeg echter een flinke opdoffer toen in juni 2023 het bericht verscheen dat de voorgenomen reünie niet kon doorgaan, omdat een organisatie van een grootschalige reünie in combinatie met de verhuizing naar het nieuwe gebouw ondoenlijk zou zijn. Daarmee viel ook het podium weg waarop we onze 'Ashram 50'- publicatie konden presenteren. Helaas, dan maar geen jubileumuitgave.

Nadat de redactie weer wat van de 'domper op de feestvreugde' was hersteld, drong het besef door dat het toch wel zonde zou zijn om verder niets met al dat verzamelde materiaal te doen. Ons heroplevende enthousiasme kreeg nog een extra boost na de 'kleine reünie' die het Ashram organiseerde in november 2023, waarbij oud-leerlingen en oud-medewerkers gelegenheid werd geboden om afscheid te nemen van het

oude gebouw. De opkomst was overweldigend en de ontmoetingen waren hartverwarmend. Het resultaat van dit alles ligt nu voor ons in de vorm van een geïllustreerd jubileummagazine. Terugkijken op 50 jaar Ashramgeschiedenis kan op verschillende manieren. We kiezen soms voor een meer anekdotische benadering aan de hand van interviews met oud-leerlingen en (oud-)medewerkers. De nadruk ligt daarbij vanzelfsprekend vooral op hun beleving van de tijd op het Ashram. Daarnaast heeft de redactie enkele 'dubbelportretten' opgenomen onder de titel 'Mijn tijd op het Ashram'. De geïnterviewde personen hebben een 'dubbele' band met het Ashram: zij waren ooit leerling op het Ashram, maar hadden ook kinderen op het Ashram en een aantal was ook zelf als docent actief. De Ashramhistorie is terug te vinden in acht artikeltjes die als een rode draad door het magazine lopen. De redactie heeft geprobeerd om zoveel mogelijk spreiding in de tijd te realiseren in de verwachting dat een mooi en vergelijkend beeld ontstaat over ervaringen met het Ashram en veranderingen (of continuïteit) door de tijd heen.

We hopen dat jullie dit jubileummagazine met veel plezier gaan lezen en dat jullie naar hartenlust herinneringen kunnen ophalen aan jullie Ashramtijd.

Najaar 2024

DE REDACTIE

Vlnr Maas van Egdom,
Els van der Geest,
Niek Brokamp,
Max Borghols,
Ien Buurman,
Henk Wiegant en
Martin Duivenvoorden

Inhoud

VAN DE REDACTIE

- PAG. 3
- Voorwoord
- PAG. 106
- Besluit

HERINNERINGEN

- PAG. 6-11
- Enkele herinneringen aan het Ashram
- PAG. 15-17
- Van lippenstift en oogschaduw naar verfspetters en strepen
- PAG. 28-30
- Een kink in de kabel
- PAG. 82-87
- Na 33 jaar weer in de schoolbanken

HISTORIE

- PAG. 11, 17, 25, 37, 53, 71, 77, 97
- Een halve eeuw Ashram College

REIZEN

- PAG. 12-13
- Het brugklaskamp
- PAG. 20-22
- Buitenlandse schoolreizen
- PAG. 32-35
- Ardennekamp
- PAG. 36-37
- Niet gemist en toch een misser
- PAG. 44-45
- Op naar Praag, een jaarlijks hoogtepunt!

COLUMNS

- PAG. 14
- Méér vakantie voor de leraar!
- PAG. 43
- Aardrijkskunde
- PAG. 50
- Examenstunt
- PAG. 92
- Borrelpraatje

INTERVIEWS

- PAG. 23-25
- Mijn tijd op het Ashram 1: Karin en Abel
- PAG. 40-42
- Interview met Marloes Kranenburg
- PAG. 51-53
- Mijn tijd op het Ashram 2: Mienet, Bert en Victor
- PAG. 66-71
- Interview Maaïke Kempes
- PAG. 93-97
- Mijn tijd op het Ashram 3: Ronald de Rooij

CULTUUR

- PAG. 56-59
- Dia de los Muertos
- PAG. 60-61
- Musicals, mijn passie
- PAG. 74-77
- Allemaal Theater

TYPISCH ASHRAM

- PAG. 31
- De Croegh
- PAG. 46-47
- Examentijd
- PAG. 48-49
- Stunt
- PAG. 80-81
- Van projectweek naar profieldagen
- PAG. 100-101
- Stopwoorden en gevleugelde gezegden
- PAG. 102-103
- Puzzel

IN BEELD

- PAG. 18-19
- Personeelsdagen
- PAG. 26-27
- Op of aan de muur
- PAG. 38-39
- Ardennekampen
- PAG. 54-55
- Muzikaal (afscheid)
- PAG. 62-65
- Musicals
- PAG. 72-73
- Personeelsleden Reünie 1998
- PAG. 78-79
- Griekenland- en Egypteprojecten
- PAG. 88-91
- Vaksecties
- PAG. 98-99
- Ashramgebouw
- PAG. 104-105
- Leerlingen

Enkele herinneringen aan het Ashram

“Leraren openen de deur, maar je moet zelf binnengaan”

Niek Brokamp
docent wiskunde
van 1976 tot 2012

Even mezelf voorstellen

In 1976 werd ik, Niek Brokamp, op het Ashram College aangenomen als wiskundeleraar. In dat jaar kreeg de vwo-afdeling voor het eerst een zesde leerjaar, de school was nog groeiende. In 1972 was de school ontstaan uit de Bonifacius-mavo. Koos van Leeuwen was directeur van die mavo en werd conrector op het Ashram. In 1976 startte ook de lts (lagere technische school). Vanaf 1 augustus 1980 was er officieel sprake van één scholengemeenschap voor lto, mavo, havo en atheneum, die viel binnen de ‘Katholieke Stichting Ashram College’. Van 1996 tot 2010 was ik naast mijn lerarenbaan als auteur verbonden aan de wiskundemethode ‘Getal en Ruimte’. In het schooljaar 1999-2000 genoot ik een half jaar opfrisverlof en wandelde in 11 weken tijd vanuit huis naar Rome. In 2012 nam ik afscheid van de school en van het onderwijs.

Schoolgebouw

Het ‘moderne’ schoolgebouw aan het Marsdiep 289 was in 1975 in gebruik genomen. Het bestond uit drie met elkaar verbonden blok-kendozen, die leshuizen werden genoemd, van elk drie verdiepingen. Dus in totaal negen leshallen. Bij de inrichting van het gebouw was rekening gehouden met de modernste onderwijsconcepten. Zo werd het vak beeldende vorming niet in aparte lokalen gegeven, maar door vier docenten tegelijk aan vier klassen in één grote hal. En zo was het ook mogelijk om op de kopse kant van enkele leshuizen binnen enkele minuten van drie lokalen één groot lokaal te

maken, met behulp van schuifwanden. Alleen conciërges mochten die klus klaren.

De vreemde talen beschikten over talenpractica, waar de leerlingen met koptelefoon op ongestoord de les konden volgen. Alle docenten van hetzelfde vak gaven hun lessen in één leshal, zodat het gemakkelijk was om voor een vraag of praatje even bij een collega binnen te lopen.

Bevlogen school

In de directie zaten bevlogen mensen zoals rector Wim Chamuleau en moderator Harry van Casteren. Zij hadden een belangrijke stem gehad in de naamgeving en ideologie van de school. De naam Ashram verwees naar een leefgemeenschap en ontmoetingsplaats in India, waar iedereen zijn eigen inbreng had en men respectvol met elkaar omging.

Het team van het Ashram was altijd zeer actief. Vanaf 1 augustus 1976 participeerde de school als resonansschool in het landelijk middenschoolexperiment. In januari 1977 startten twee docenten, Anton Pfeiffer en Jan Pos, met een café op de vrijdagavond voor bovenbouw-

UIT DE PROSPECTUS 1984-1985

Voor ons College wil de naam ASHRAM – los van elke toevallige historische of geografische belasting – een programma inhouden: in openheid en eerbied, in solidariteit en dienstbaarheid het proces op gang brengen en door-maken, dat binnen onze onderwijs- én leefsituatie tot doel heeft, te leiden tot een volledige ontplooiing van ieder van ons, tot mensen die zelf verantwoordelijkheid kunnen dragen. De school, in uitgebreide zin, zou dan de Ashram zijn, de plaats waar dit proces zich voltrekt.

→ Ashram College aan het Marsdiep in 2012

leerlingen, die later de ‘Croegh’ werd genoemd. In augustus 1978 werd de schoolbibliotheek geopend. In dat schooljaar werd een eerste versie van het SEP (School Experimenteer Plan) gepubliceerd. In dat plan werden de maatschappelijke positie van de school en de organisatievorm uiteengezet. Er zouden nog vele SEP’s volgen. In mei 1979 startte het oudercafé. In datzelfde jaar gaf de minister van Onderwijs het sein dat de school zich mocht gaan voorbereiden om in het middenschoolexperiment te stappen. Daarna kwam een sluimerend conflict tot een uitbarsting. Bestuur en directie verschilden van mening over de te volgen onderwijskundige koers en de identiteit van de school. Daarop vertrokken enkele leden van de directie, van het bestuur en een aantal docenten. Na de bestuurswisseling en de benoeming van een nieuwe directie werd de vernieuwingskoers weer opgepakt. Op 1 augustus startte de school met haar middenschoolexperiment. In 1982 kwam de nieuwe rector, Ton Maurice. In 1983 organiseerde de school het middenschoolcongres, waar minister van Onderwijs Deetman te gast was.

In Alphen aan den Rijn werd de school wel eens ‘Hash-ram’ genoemd omdat er wel eens werd geblowd. Maar daarin was de school geen uitzondering. Het feit dat leerlingen hun docenten

bij de voornaam mochten aanspreken, was binnen de Alphenese scholen uitzonderlijk. Ik heb er nooit moeite mee gehad. Ik heb ook vaak ‘meneer’ gehoord en werd ook wel eens aangesproken met ‘meester’. Ik herinner me een brugklasser die in de eerste les op zijn nieuwe school onder zijn tafeltje keek en aan mij vroeg “Meester, waar is mijn laatje?”

Projectonderwijs

Het concept ‘Ashram’ kwam in het bijzonder tot uiting in de projectweken. Drie keer per jaar werd het gewone vakonderwijs een week lang stilgelegd en de school ging over op project-gestuurd onderwijs. In de lagere klassen was sturing duidelijk aanwezig, in de hogere klassen werd er van de leerlingen meer eigen inbreng verlangd. Iedere oud-leerling heeft vast mooie herinneringen aan het brugklasproject Egypte. In die projectweek kwamen de leerlingen in aanraking met allerlei aspecten van de oude Egyptische cultuur zoals het hiërogliefenschrift, de godencultuur, de invloed van de Nijloverstromingen op de samenleving en de bouw van piramides. De projectweek werd afgesloten in de aula van de school met een toneelvoorstelling voor de ouders, ‘Asterix en Obelix in Egypte’, waarin de leerlingen niet alleen acteerden en musiceerden, maar ook voor de kleding en

In Projectonderwijs

zijn de activiteiten gegroepeerd rond een thema. De leerlingen kunnen op een natuurlijke en betekenisvolle manier kennis, vaardigheden en attitude verwerven. Enkele uitgangspunten van projectonderwijs zijn:

- De leefwereld en de belevingswereld van het kind staan centraal
- Er is geen strenge scheiding tussen school en maatschappij
- Kinderen leren door te doen
- Nadruk op samenwerking

de decors hadden gezorgd. Dat waren mooie spektakels!

De projecten in de bovenbouw waren altijd wat vager geformuleerd. Er was een voorbereidings-team dat instructies gaf aan de begeleiders van het project. Dat waren meestal de mentoren, aangevuld met enkele andere docenten. Zo was er in de 4 havoklassen het project 'Interbellum' waarin de leerlingen allerlei aspecten moesten onderzoeken van die periode tussen de twee wereldoorlogen, zoals "Wat waren de grote veranderingen in die tijd?", "Hoe kon de Tweede Wereldoorlog ontstaan?"

Organisatievorm

Het Ashram College had een platte organisatievorm. Direct boven het lerarenteam stonden de directieleden, die contact hielden met mentoren en vaksecties. Belangrijke schoolbesluiten werden genomen door de PV, de plenaire vergadering, waarin alle medewerkers van de school zitting hadden. Zo'n PV vond altijd plaats op een dinsdagmiddag en kon heel lang duren. Om een besluit te kunnen nemen, moest het quorum aanwezig zijn, dat wil zeggen 2/3 van het aantal PV-leden. En dat lukte een enkele

keer niet. Soms moest er gewacht worden tot een pv-lid terugkwam van een toiletbezoek. In 1994 werd de fusie met de mavo 'De Nieuwe Cope' in Nieuwkoop een feit. Het was in de tijd dat de PV nog haar goedkeuring moest geven aan dat fusiebesluit. Dat heeft heel wat voeten in de aarde gehad. Diverse keren is de fusie op de agenda geweest en elke keer was de meerderheid van de PV erop tegen. Daarom werd het voorstel afgezwakt tot "we onderzoeken eerst de mogelijkheden van een fusie", en dat plan werd aangenomen. In een volgende PV werden de leden 'gepeild' op het punt van een mogelijke fusie. En zo kregen we steeds een 'plakje vlees van de worst van de slager' aangereikt, tot we uiteindelijk de worst niet konden weigeren. In later jaren zijn er tussenlagen in de organisatie gekomen. De PV verloor haar macht en de directie trok alle verantwoordelijkheid naar zich toe.

Londenreis

Voor de 5 vwo-klassen organiseerde de sectie Engels elk jaar een midweek naar Londen. De mentoren gingen mee. Ik heb zo'n trip als mentor drie keer meegemaakt en het waren

leuke reizen. Ik zie Kees Visschedijk, collega Engels, nog vooroplopen in zijn lange regenjas met omhooggestoken paraplu met achter zich een lang lint van leerlingen. Hij wees de belangrijke toeristische plekken aan in het centrum van Londen. Eén dag reed de bus naar Cambridge, waar een interessant College bezocht werd. Hét hoogtepunt van de midweek was het theaterbezoek op donderdagavond, waarbij alle leerlingen chique gekleed waren.

Roostermaker

Van 1994 t/m 1999 waren Tjitske Quist, collega Engels, en ik roostermaker. De lesroosters werden tot dan gemaakt door leden van de directie en door Jan Pos die nu tijd vrij wilden maken voor andere zaken. Er werd een sollicitatieprocedure gestart en Tjitske en ik kregen de job, een computer met printer en een klein lokaaltje. De eerste keer gebruikten we de bestaande methode, met een groot aantal borden aan de wand waar plastic kaartjes in gestoken konden worden. Elke docent had zijn eigen code. Het was een hele klus om het rooster rond te krijgen, maar het lukte. Toen het schooljaar eenmaal begonnen was,

voerden we het bestaande lesrooster in de computer in in het programma Roosterfact. Dat computerprogramma was al lang aanwezig op school maar men had nooit de moeite genomen om er mee aan de slag te gaan. Tjitske en ik raakten ermee vertrouwd en volgden een nascholingsdag in een zaaltje van een Van-der-Valkrestaurant op de Veluwe. Al zeg ik het zelf, we werden experts in Roosterfact.

Studiedagen

Voor in de beginjaren was er veel gedrevenheid in de wiskundesectie. We waren nieuwsgierig naar nieuwe didactische ontwikkelingen. Met de voltallige sectie bezochten we in schooltijd didactiek-cursussen die meerdere dagen duurden. Daar was geld voor beschikbaar, want het rijk subsidieerde dat. Later, na invoering van de lumpsumfinanciering door de overheid in het jaar 1995, voerden alle scholen een zuiniger beleid. Voortaan kreeg de school één zak met geld gebaseerd op het aantal leerlingen op 1 oktober van het jaar ervoor. Uit die pot moest alles betaald worden, ook de salarissen van het personeel en het onderhoud van het gebouw. Zo was het langzamerhand gedaan met de leuke

→ Lesroosters maken op de ouderwetse manier. Tjitske (links) en Niek (rechts)

→ November 2004, wiskundeleraar Niek in actie

→ 2010 Wiskundesectie. Vlnr staand: Peter, Niek, Cor, Monique, San, Henri, Deborah, Fred, Marja en Lotte; zittend: Marianka, Juliette, Harold en Steffanie

en leerzame meerdaagse 'vakconferenties'. In 1995 werd Martin Duivenvoorden benoemd tot rector van het Ashram. Hij en de andere directieleden bevorderden de ontwikkeling van het team, vooral door het organiseren van studiedagen buiten de schooldeur. In conferentietoeoord 'De Leeuwenhorst' in Noordwijkerhout discussieerde het personeel schoolbreed over onderwijsvernieuwing en de gewenste richting van de school. Daarbij zorgden ook de gezellige avonduren voor de nodige inspiratie.

Tweede Fase en studiehuis

De havo- en vwo-bovenbouw van het voortgezet onderwijs kreeg in 1998 te maken met twee onderwijsvernieuwingen in één keer: de 'Tweede Fase' en het studiehuis. Onder Tweede Fase werd verstaan de invoering van vier verplichte profielen: Cultuur en Maatschappij (CM), Economie en Maatschappij (EM), Natuur en Gezondheid (NG) en Natuur en Techniek (NT). Dit ging samen met de niet verplichte maar wel aangeprezen onderwijsmethode van het studiehuis. In het studiehuis moesten leerlingen eraan wennen om zelfstandig te werken en te leren. Ze planden steeds meer hun eigen studie en voerden zelfstandig en in groepjes opdrachten uit. De nadruk lag op het ontwikkelen van praktische en sociale vaardigheden.

Bij de start van de tweede fase verscheen in de bovenbouw ineens het fenomeen van praktische opdrachten, ook bij wiskunde. In 5 havo en 5 vwo trok de wiskunde-sectie daar een hele lesdag voor uit. In groepjes werkten de leerlingen

aan een uitdagende opdracht. In onderlinge samenwerking werden problemen met een wiskundige achtergrond aangepakt. Zo hebben we een dag gewerkt met de meetkundecomputerprogramma's 'Geogebra' en 'Cabri', en een jaar later de wiskundige aspecten van anamorfose bestudeerd. Aan het einde van de lesdag leverde elk groepje een verslag in en samen met de observaties van de begeleiders leverde dat een cijferbeoordeling op. Dat soort dagen gaf altijd veel voldoening.

Als meesterproef moest elke tweedefaseleerling een zogeheten profielwerkstuk schrijven. Het onderwerp van het werkstuk moest in het profiel passen. En zo heb ik tientallen leerlingen begeleid op onderwerpen die nauwelijks een raakvlak met wiskunde hadden. De profielwerkstukken werden op een avond aan de ouders gepresenteerd. Het waren gezellige en boeiende avonden. De presentatie telde mee in de uiteindelijke beoordeling. Tien jaar na de invoering was het studiehuis ter ziele. Het verzet onder leerlingen was te groot. En leerkrachten vonden dat er niet naar hen geluisterd was en dat de vernieuwing te sterk van bovenaf was opgelegd. Bovendien misten ze de nodige bijscholing, daarvoor werd te weinig geld beschikbaar gesteld.

Stagiaires begeleiden

Een ander aardig aspect van mijn baan als wiskundeleraar was het begeleiden van stagiaires. In het begin van mijn carrière begeleidten we als sectie een aantal studenten van de

lerarenopleiding in Amsterdam. Tegen het eind van mijn loopbaan begeleidde ik een aantal studenten van de Leidse universiteit en één keer een zij-instromer die in de olie-industrie had gewerkt en de laatste tien jaar van zijn beroepsleven voor de klas wilde staan. Ik vond het altijd leuk om mensen te helpen om leraar te worden en de leuke aspecten van het vak onder hun aandacht te brengen.

Terugblik

In de loop van mijn Ashramjaren heb ik aan ruim 3000 leerlingen wiskundelessen gegeven. Wat ik vooral onthouden heb is de meestal fijne en ontspannen sfeer in mijn lessen. Een aantal van mijn oud-leerlingen kom ik nog wel eens tegen in Alphen, zoals een gemeenteambtenaar of de logopediste van mijn kleindochter. Soms herken ik een oud-leerling niet, want het waren er zó veel. Maar bij bijzondere leerlingen, en ook dat zijn er veel, komen de herinneringen als vanzelf naar boven.

Ik waardeerde de goede samenwerking in het docententeam, en dan vooral met de tientallen collega's in de wiskundesectie. Achteraf gezien zijn mijn 36 jaren op het Ashram snel voorbijgegaan. Ik kijk met een goed gevoel terug op die belangrijke periode in mijn werkzame leven. ■

→ Anamorfose afbeeldingen met behulp van een cilinderspiegel

Een halve eeuw Ashram College

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

DEEL
1

1971 – 1972

De naamgeving van de school: het Ashram College

Wim Chamuleau, de eerste rector van de school, was ervan overtuigd dat de school een bijzondere naam moest krijgen, die vernieuwing uitdrukte, eropuit. "Een gemeenschap opbouwen waar mensen, dwars door alle scheidsmuren, zich veilig en gerespecteerd voelen. Geen prestatiezucht, geen consumptiedrang, maar samen het ongehoorde, de toekomst creëren." Het woord 'Ashram', verwijzend naar de toen opmerkelijke Indiase leefgemeenschappen, gaf dat weer.

→ Wim Chamuleau

Zo'n treffend woord zou natuurlijk unanieme instemming krijgen. Niet dus. Stevige discussies gingen vooraf aan een stemming met bestuur, directie en ouders. Zes vóór, drie tegen, want liever Emmaus. Herstemmen: iedereen gaat akkoord met Ashram College.

1972 – 1975

De start en het vinden van de inhoud en vorm van het onderwijs

- Met 47 leerlingen en 30 docenten, waaronder heel jonge bevolgen mensen, inwonen op de Paradijslaan bij de Bonifaciusmavo, verhuizen naar de Diamantstraat en in 1975 een eigen gebouw aan het Marsdiep, begon het avontuur.
- Naast regulier onderwijs (en uitbreiding met vwo/atheneum) veel en uitvoerige discussie over inhoud en vorm van het onderwijs om de opdracht van Ashram gestalte te geven.
- **Eerste stappen in '72-'73:**
 - kiezen voor sterke begeleiding via mentoren per leerjaar
 - ruimte voor expressievakken, gelijkwaardig aan cognitieve vakken
 - idee voor afsluitend project voor alle leerlingen derde leerjaar
- **Vervolg in '73-'74:**
 - experiment op kleine schaal met projectonderwijs en differentiatie
 - verdere discussies over accent op onderwijs en vorming
 - gesprek over verdere democratisering: de PV (Plenaire Vergadering van alle personeelsleden) als overleg- en beslissend orgaan wordt ingesteld; het bestuur ervan bestaat uit medewerkers
- **Afronding eerste ontwikkelingsfase in '74-'75:**
 - drie projecten van elk een week in het brugjaar (Egypte, Griekenland, Polder)
 - project in 4 havo
 - oprichting Its als zelfstandig onderdeel van de school

Het brugklaskamp

Henk Wiegant
docent biologie
(o.a.) van 1979
tot 2022

Toen ik in 1979 docent werd op het Ashram College bestond het brugklaskamp al. Het was een vrij massaal gebeuren, met vaak een groep van 100 leerlingen tegelijkertijd in een jeugdherberg in Den Oever of Putten, in mijn geval in Borger. Het programma was veelal sport en spel onder leiding van een groep van 6 tot 8 mentoren. Ik herinner me vooral de onrustige nachten waarbij de leerlingen - jongens en meisjes gescheiden - op grote zalen sliepen. Voordat de nachtrust intrad, was het vaak al vroeg in de ochtend, omdat de leerlingen elkaar wakker hielden. Ook tijdens de gezamenlijke maaltijden - met zijn allen in een en dezelfde zaal - was er sprake van een enorme herrie; geen kwade opzet, maar met zoveel vooral enthousiaste kinderen in dezelfde ruimte was het gewoon niet anders. De afsluiting van het kamp was een waar spektakel, 's avonds bij een hunebed in de schijnwerpers van een auto...

Na enkele van deze vrij massale brugklaskampen staken wij als mentoren de koppen bij elkaar, we wilden een kleinschaliger opzet. Gekozen werd voor een verblijf in een bungalowpark waarbij

→ Sport en Spel

de klas werd verdeeld over jongens- en meisjes-huisjes in groepjes van ongeveer 6 leerlingen. De bedoeling was om de nieuwe Ashramleerlingen bij aanvang van hun schoolloopbaan een goede start te geven, vooral door de onderlinge kennis-making met de klasgenoten en hun mentoren. In deze kleinschalige opzet zou dat makkelijker moeten gaan...

Het kamp vond plaats 4 à 5 weken na de start van het schooljaar. In de mentorles werden in de klas groepjes gemaakt, die vervolgens onderling afspraken maakten over de menu's en het corvee. Ik herinner me vooral Stramproy als locatie. Geschakelde piramidehuisjes en een kamp-winkel, waar de huisgroepjes al dan niet met hun boodschappenkarretje de spullen gingen inslaan; dit alles natuurlijk binnen het vooraf bepaalde budget. Vaak hadden leerlingen thuis al geoefend met het bereiden van de - simpele - maaltijden, maar soms ging het ook mis: dan werd de macaroni in het koude water opgezet en al roerend aan de kook gebracht(!). Ook de pannenkoeken waren niet altijd optimaal, niet gaar of juist veel te gaar(!). De mentoren begeleidten dit alles natuurlijk zo goed mogelijk, van het geven van tips bij het koken tot ruzietjes sussen bij het schoonmaken. De leerlingen waardeerden na het kamp vaak de maaltijden thuis meer dan vóór het kamp.

Tussen de bedrijven door was er een programma, vaak per klas (levend stratego, Zweeds loopspel), maar soms ook met de drie/vier klassen samen; we speelden dan in de avond het smokkelspel of het dierengeluidenspel of er was een dropping. En natuurlijk werd er gesport en gezwommen. Voordeel van deze kleinschalige opzet: per klas was het sociale aspect sterker, dat was precies de bedoeling en er waren minder frustraties bij de leiding, omdat er minder massale momenten waren.

Vele jaren hebben we op bovenstaande manier de brugklaskampen per PE (Pedagogische Eenheid, cluster van drie klassen van verschillend niveau

met grotendeels dezelfde docenten) vormgegeven. In die tijd was er nog geen sprake van een grijze golf die buiten de schoolvakanties de bungalowparken bezocht. Voordeel voor de school: de huisjes waren relatief goedkoop. Rond het jaar 2005 moest de opzet wederom op de schop: de parken raakten voller en dus werden de huisjes (veel) duurder, maar ook luxer. Bovendien lagen 'onze' huisjes ineens verspreid over het park i.p.v. dicht bij elkaar. Zodoende waren er steeds meer conflicten met andere parkgasten vanwege de overlast van luidruchtige kinderen (vooral 's nachts) en ook kwamen er schadeclaims vanwege niet voldoende netjes achtergelaten huisjes. We kozen noodgedwongen weer voor jeugdherbergen, inmiddels 'Stayokays' geheten. De aanpak daar was aangepast, er werd geslapen in kleine(re) groepen wat ieders nachtrust ten goede kwam. Ook de maaltijden, hoewel nog steeds in grote groepen, waren goed afgestemd op de gemiddelde pubersmaak en de afwas hoefde er niet meer gedaan te worden. Het programma bleef grotendeels intact, nog steeds met de bedoeling om onderling goed kennis te maken. De laatste jaren gingen er ook juniormentoren mee, bovenbouwleerlingen werden aan een klas gekoppeld en speelden een belangrijke rol in de begeleiding gedurende het schooljaar omdat ze minder ver van de leerlingen afstonden.

Terugblikkend op mijn brugklaskampen ben ik uitermate positief. Weliswaar kostten ze veel energie, maar het leverde ook veel op: als mentor kende je je pappenheimers na die week wel. Oud-leerlingen, die terugblikken op hun Ashramtijd noemen vaak dit kamp als mooie herinnering. Als mentor bezocht je na het kamp vervolgens al je leerlingen thuis: een bezoek van ongeveer een uur, dus maximaal drie op een avond. Samen met de kampervaringen bleek deze schat aan informatie vaak voldoende om elke leerling de begeleiding te geven die nodig was en was er ook voldoende stof voor de drie (!) jaarlijkse mentorbrieven. ■

→ Villa Nieuwland in Den Oever was van 1934 tot 2009 een jeugdherberg

→ Het avondspel was altijd een hoogtepunt

→ Piramidehuisjes in bungalowpark 't Vosseveen bij Stramproy

Jaap Kranenborg
docent aardrijkskunde
van 1975 tot 1977
en van 1982 tot 2016

“Méér vakantie voor de leraar!”

FOTO: MICHEL
TER WOLBEEK

LAATST HAD IK EEN LEUKE

OUDERAVOND. Enkele tientallen aardige moeders die ruim anderhalf uur aan mijn lippen hingen. Na afloop dromden ze om mijn tafel.

“Ik vind het zó knap wat u doet!”

“Ja, zo’n klas vol pubers. Ik heb het al zo zwaar met die ene thuis!”

“Examenklassen! Dat lijkt me een enorme verantwoordelijkheid! Stel dat ze zakken op jouw vak! Je moet er niet aan denken! Welbeschouwd doen jullie elk jaar zelf examen!”

“t Is een schande dat ze jullie zo slecht betalen!”

Ik zag geen aanleiding te melden dat ik zo’n oudere docent ben met een heel redelijk salaris.

“Ja, en dan hebben jullie het zó druk! Elke dag weer een stapel proefwerken. Het is net als schoonmaken. Als je klaar bent kun je opnieuw beginnen.”

“Altijd voorbereiden!”

“Je vak bijhouden!”

“En die vergaderingen. Urenlang zinloos bij elkaar zitten omdat coördinatoren iets te coördineren moeten hebben!”

“Of rapportvergaderingen!”

“Ouderavonden als deze.”

“Waarna zo’n stel moeders tegen je aan

komt kletsen!”

Ze barstten in lachen uit en ik lachte hartelijk mee.

“Dat gezeur over die 1040 uur! ’t Is toch een schande! Alsof jullie het al niet druk genoeg hebben!”

“Mijn neef is leraar en die moet in de vakantie ook nog allerlei klussen doen voor school!”

“Dan wordt er beweerd dat leraren zo veel vakantie hebben, maar dat is alleen maar schijn. Als iemand langere vakanties verdient, dan is dat wel de leraar! Méér vakantie voor de leraar!”

“Ja,” riepen ze in koor, “méér vakantie voor de leraar!”

Je zult mij niet horen klagen over de schoolvakanties. Misschien was de lengte daarvan wel de belangrijkste reden om leraar te worden. En te blijven. Voor school doe ik dan zelden iets. Ik vertelde dat maar niet. Waarom zou ik?

“Zeg meiden, zullen we eens gaan? Hij wil vast naar huis na zo’n lange dag.”

Ik bleef nog even zitten luisteren hoe hun stemmen wegstierven op de gang. Mijn werk leek opeens zwaarder en lichter tegelijk. Toch was ik zelden zo tevreden als op dat moment. En het was ook al bijna weer vakantie. ■

BRON: JAARBOEK 2008

→ Maaïke Fischer en
Femke Kock (rechts)

Van lippenstift en oogschaduw naar verfspetters en strepen

Femke Kock, leerling van 1988 tot 1994

1988. Mijn eerste dag op het Ashram

College. Die ochtend smeerde ik nog ijverig oogschaduw en lippenstift op mijn gezicht. Ik was 12 en voelde me groot genoeg. Mijn ouders dachten daar anders over en stuurden me resoluut terug naar de badkamer: “Haal dat er maar gauw af!” riepen ze in koor. Zonder make-up, maar met lippenstift en oogschaduw in mijn tas, fietste ik op weg naar een middelbareschooltijd die ik iedereen zou gunnen. Met warme herinneringen kijk ik terug op de zes jaren die mede hebben bijgedragen aan wie ik nu ben. Een tijd waarin ik mezelf kon zijn, waar niemand vreemd opkeek als je je anders kleepte dan anderen. De leraren stonden ‘naast’ je in plaats van ‘boven’ je, een benadering die voor mij een uitkomst was. Onzekerheid en angst voor autoriteit waren mijn constante metgezellen.

Eens in de maand was er ‘CROEGH’, geloof het

of niet, een avond waar docenten en leerlingen gezellig samen shaggies rookten en bier dronken in het rookhok van de school. En nee, ik was nog geen 16. Of de trip naar Praag, waar we samen met docenten aan lange tafels met grote pullen bier veel lol beleefden. Ook toen was ik nog geen 16. Het was een andere tijd, en ik vond het fantastisch. Op mijn 16e verjaardag kreeg ik verkering met Bas, die ook op het Ashram zat. Drie lieve grote pubers later ben ik nog steeds samen met mijn jeugdliefde. Mijn middelste zoon doet nu de havo op het Ashram, terwijl mijn andere twee zoons hebben gekozen voor het Groene Hart Lyceum (waarom???). Mijn oudste zoon studeert inmiddels bouwkunde. Natuurlijk was er ook het serieuze werk. De leraren moesten dingen onderwijzen. “Femke is een dromer, Femke let niet op, Femke vindt andere dingen belangrijker dan de lesstof. Femke kan meer dan ze laat zien”, zeiden de docenten.

→ De volledige
'cast' van de
musical 'Van
Dikkertje Dap
tot Vluchten
kan niet meer'

Ze hadden gelijk. Ik lette inderdaad niet goed op, maar net genoeg om over te gaan. De rest van de tijd besteedde ik liever aan dingen die ik wel belangrijk vond: schilderen, zingen, toneelspelen en schrijven. Exacte vakken waren niet mijn ding; daar moest ik te veel tijd aan besteden, en daar had ik geen zin in. Ik koos voor een 'pretpakket', zoals het toen genoemd werd. Drama, muziek en beeldende vorming waren mijn favoriete vakken. Ik deed de mavo op mijn sloffen, en vervolgens de havo. Ook op mijn sloffen. Op het Ashram kreeg ik alle ruimte om mijn creativiteit te ontplooiën. Ik deed mee aan musicals, talentenjachten en culturele avonden. Ik was geen opvallende leerling, erg onzeker, maar op het podium durfde ik te stralen. Tegelijkertijd had ik last van podiumvrees, ik stikte van de zenuwen tot aan het overgeven toe. De musical met liedjes van Annie M.G. Schmidt en de musical 'Anatevka' zijn fijne herinneringen. Samen met docenten en medeleerlingen deelnemen aan zo'n prachtig project; ik vond het geweldig. Het schiep een bijzondere band.

Zingen, schrijven en toneelspelen vond ik zó leuk dat ik besloot auditie te doen aan de Klein-kunstacademie in Amsterdam. Helaas viel ik af

in de laatste ronde. Talent was er, maar ik werd nog niet als klaar beschouwd. "Kom volgend jaar nog eens terug", adviseerden ze. Dat heb ik niet gedaan. Ik vond dat mijn talent niet genoeg was en koos ervoor om hbo Creatieve Therapie te studeren. Uiteindelijk belandde ik in de zorg. In al die jaren deed ik niets meer aan zingen en toneel. Schilderen en tekenen daarentegen namen een belangrijke plek in. Op het Ashram waren tekenen en schilderen mijn grote passie, maar ik hield het vooral voor mezelf. Jarenlang durfde ik mijn talent niet te tonen aan de buitenwereld, uit angst voor afwijzing, vergelijkbaar met de audities voor de Klein-kunstacademie. Toen kunstkeners mijn werk ontdekten, dacht ik: misschien moet ik stoppen met dat onzekere gedoe en ervoor gaan. Acht jaar geleden besloot ik een atelier te huren en gaf mezelf een half jaar de tijd om te zien of ik er meer uit kon halen. Het bleek de beste stap die ik ooit had kunnen zetten. Vijf jaar geleden zegde ik mijn vaste baan vaarwel. Een prachtige stap, maar tegelijkertijd geen gemakkelijke. Met alleen schilderijen maken kom je er natuurlijk niet. Ondanks aanvankelijke twijfels omarmde ik de uitdagingen van het ondernemerschap. Van zelfpromotie tot marketing, deelname aan kunstbeurzen en exposities,

→ Femke portretteerde Tom Egbers voor het tv-programma 'Sterren op het doek'

tot het onderhouden van mijn atelier, het verschenken van schilderijen, communiceren met gerenommeerde galleries, onderhandelen, boekhouden, je noemt het maar op - ik ben het allemaal gaan doen. Ik ontdek voortdurend nieuwe aspecten van mezelf en mijn passie.

Mijn werk als kunstenaar/ondernemer is een constante balans tussen creëren en promoten, tussen mijn innerlijke wereld en de buitenwereld. Elke uitdaging, elk obstakel, overwin ik met mijn natuurlijke drang om te willen creëren. Mijn werk is nu overal ter wereld te vinden, van Tokio tot New York en alles daartussenin. Ik ben meerdere keren op televisie geweest, bijvoorbeeld in het tv-programma 'Sterren Op Het Doek', waar ik samen met twee andere kunstenaars Tom Egbers mocht portretteren. Ook won ik meerdere prijzen, waaronder de Public Audience Award tijdens de Europe Art Fair (en een jaar later de tweede prijs). In mijn atelier ben ik precies op de juiste plek, en voel ik me elke dag weer dankbaar dat ik dit kan doen. De lippenstift en oogschaduw van mijn eerste schooldag zijn inmiddels vervangen door verfspetters en strepen. Ik doe nu wat ik het liefste doe, en dat gun ik iedereen. ■

Een halve eeuw Ashram College

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

DEEL
2

1976 – 1980

Nieuwbouw en oplopende spanning tussen vernieuwing en traditie

• De vernieuwingsdrang zet door:

- een grootse feestweek ter gelegenheid van de opening van het nieuwe gebouw: 'Van een huis een thuis maken'
- aansluiting bij het landelijke middenschool-experiment als resonansschool
- eerste buitenlandse reizen Engels en Duits naar Londen en Hildesheim
- werkgroep bibliotheek met een opening aan het begin schooljaar '78

Scan de QR-code en kijk naar de VPRO-documentaire Ashram College uit het jaar 1977 (duur 1 uur en 7 sec)

• **Maar ook kritiek.** De directie zet breed binnen de school een enquête uit. De bevindingen geven te denken: men blijft staan voor het vernieuwingsproces, maar er is veel aan te merken op de uitvoering. De directie stuurt niet en zit niet op één lijn. De integratiecommissie, verantwoordelijk voor de opzet van de projecten, loopt voor de troepen uit. Er is te weinig inbreng van de vakken binnen de projecten. En de inspanningen voor de projecten gaan ten koste van de lestijden van het reguliere onderwijs. Melding van leerachterstanden. Veel incidentele momenten van overleg. Vanaf april '76 wordt gewerkt aan oplossingen.

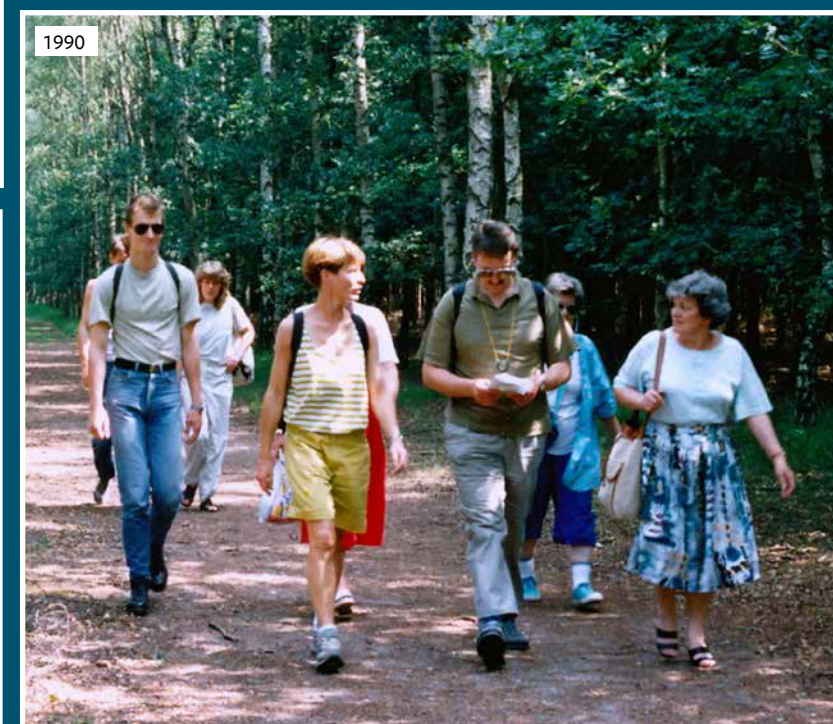
• Het vernieuwingstraject krijgt een stevig kader met het 1e SEP in januari '78.

Het immens dikke School Experimenteer Plan (200 pagina's) staat vol met ronkende teksten over de maatschappelijke en levensbeschouwelijke plaatsbepalingen als fundament voor de onderwijskundige en organisatorische opzet. Er komt een Oudervereniging, er ontstaan Pedagogische Kringen van ouders en medewerkers, klassenouders melden zich. Volop gesprek en uitwisseling van gedachten en meningen aan het einde van de roerige jaren zeventig.

• **Met het SEP wordt ook een link gelegd naar het volop participeren in het middenschooltraject.** De minister geeft groen licht om in '80 te starten. Vormingsdoelen en projecten worden per leerjaar gepland, er komen laagteams per leerjaar, een werkweek met basis- en keuzeruimte, en blijvende aandacht voor expressievakken.

Maar de onrustgeest is al uit de fles. Discussie verandert in ruzie en verwijten, "het is elitair", "het is indoctrinatie", ... Vernieuwing tegenover traditie komt niet tot een compromis. Alleen verliezers. Vertrek van de pioniers, bestuur en teleurgestelde medewerkers.

Personeelsdagen

Buitenlandse schoolreizen

Over Rome, Praag, Madrid, Barcelona, Nice, Parijs, Berlijn en Londen

→ Panorama over Londen vanaf Greenwich (2016)

Max Borghols
docent economie
(o.a.) van 1986
tot 2018

Het Ashram College kent een rijk verleden aan reisbestemmingen, zoals Londen, Rome en Praag.

Vaak was een reisbestemming afhankelijk van de inzet, het enthousiasme en organisatievermogen van een individuele docent of sectie. Jarenlang vertrok 5 atheneum in de week voor de kerstvakantie naar Londen onder begeleiding van docenten Engels en mentoren. De bekendste bezienswaardigheden werden bekeken, waarbij een bezoek aan de pub niet werd geschuwd. Het bezoek aan een musical werd vaak als hoogtepunt van de reis genoemd. Enigszins buiten de orde was de reis naar Praag in de herfstvakantie. Deze reis was buiten schooltijd in de herfstvakantie en alle leerlingen van klas 4 en hoger konden hiervoor intekenen. Onder leiding van Jan Pos, vaak vergezeld door Paul

Nieswand en Oscar Soonieus, werd niet alleen de Karelsbrug bewandeld, maar werd ook het concentratiekamp Theresienstadt bezocht. In enkele dagen werden de bijzondere geschiedenis en cultuur van Tsjechië aanschouwd. Een aparte reis was 'Model United Nations'. Onder leiding van Maas van Egdome en later Anne Hess Geesink kon een beperkte groep leerlingen zich bekwamen in het reilen en zeilen van de Verenigde Naties. Dit vereiste vooraf veel voorbereiding om je in te lezen in de standpunten van het land dat je ging vertegenwoordigen. Een paar dagen lang werden de vergaderingen van de VN nagebootst, waarin het Engels de voertaal was. Deze vergaderingen vonden o.a. plaats in Minsk, St.Petersburg en later Rostock. Aan het begin van de eenentwintigste eeuw werden er in de schoolleiding vraagtekens geplaatst

→ Schoolreis naar Berlijn (2014)

→ Keulen (1980)

→ Londen (2006)

bij het karakter van de reizen. Weliswaar was kennismaking met de cultuur van het te bezoeken land de voornaamste doelstelling, in de praktijk werd de reis beschouwd als een feestreis. Veel plezier en veel drinken leidden ertoe dat het gedrag van de leerlingen in de accommodaties niet altijd door de beugel kon. Docenten hadden daarvoor de handen vol om 's nachts de deelnemers in toom te houden. Het plezier spatte eraf, maar een school moet toch ook educatieve doelen hebben? Hiernaast was onder leerlingen een veel gehoorde klacht dat sommige schooltypen veel meer reizen hadden dan andere. Voortaan zou er één reisweek eind september georganiseerd worden. In die week gingen de brugklassers op kamp, vertrokken 4 havo- en -vwo naar de Ardennen en konden de leerlingen van 4M, 5H en 5V een reisbestemming kiezen. Klas 2 en 3 hadden deels les, en deels een projectweek. 6 vwo ten slotte zou in die week werken aan het profielwerkstuk. Zo kregen alle leerlingen de mogelijkheid om in 4M, 5H of 5V met een reis mee te gaan. Deze reizen hadden een educatief doel, waarbij opdrachten uitgevoerd moesten worden. De opdrachten waren cultureel van aard of versterkten de taalvaardigheid. Het gebruik van de taal kreeg een prominenter rol. Om het taalaspect te versterken mochten leerlingen alleen naar Parijs als zij de taal Frans in het vakkenpakket hadden. Dit gold ook voor de bestemmingen Berlijn en Madrid. Alle leerlingen sliepen in gastgezinnen om zowel kennis te maken met de familiecultuur (in Duitsland gaan thuis bij de deur de schoenen uit!), maar ook de taalvaardigheid te oefenen. Vooraf werd in de klas al geoefend met gespreks-

onderwerpen: vertel hoeveel broers en zussen je hebt, wat je hobby's zijn en vraag naar de gezinsafspraken. Neem als presentje voor het gastgezin een pak stroopwafels mee en geen zak drop! Voor de reis naar Rome werden de deelnemers in groepjes verdeeld, die ter plaatse elk een belangrijk gebouw of museumstuk moesten toelichten. Naar Londen kon in principe iedereen, omdat alle leerlingen Engels in het vakkenpakket hebben. De oude Engelse mevrouw die ter plaatse alle gastgezinnen organiseerde, had de wind er stevig onder: 's ochtends bij het verzamelen contro-

leerde ze steekproefsgewijs bij leerlingen of het lunchpakket, dat zij meekregen van hun gastgezin, voldeed aan de eisen!

Ofschoon het educatieve aspect een belangrijkere rol kreeg, heeft dit geen negatief effect gehad op het plezier van de deelnemers aan de reizen. Nog steeds werd er intens veel lol getrapt, ontloken prille liefdes en werden vriendschappen voor het leven gesmeed. Wie de jaarboeken (die vanaf het jaar 2000 werden uitgegeven) er op naslaat kan constateren dat de reisweek een van de hoogtepunten in de schoolloopbaan was! ■

→ Madrid (2008)

→ Parijs (ca. 2000)

Mijn tijd op het Ashram 1

“Een glas sprankelende champagne”

In gesprek met Karin Braamhorst en Abel van Maurik

Karin heeft de beginperiode van het Ashram meegemaakt, toen nog aan de Paradijslaan. Vanwege periodiek verblijf van haar ouders in het buitenland kende Karin geen onafgebroken, doorlopende schoolloopbaan. Opvallend hierbij was dat Karin in twee jaar (1978 en 1979) zowel het mavo- als het havo-examen heeft afgelegd. Op de mavo haalde zij hoge cijfers en dankzij de inzet van mentrix Paula van Casteren (toen ook decaan van de havo) mocht Karin in 1 jaar haar havo afronden. Misschien is dat ook weer typisch des Ashrams; je mag als dat voor de leerling beter is, afwijken van de standaard regelgeving. Onderwijs-op-maat avant la lettre! Abel, zoon van Karin Braamhorst en Ton van Maurik (docent Engels op het Ashram) bezocht het Ashram van 2005 tot 2012. Na het behalen van zijn havodiploma startte hij met een opleiding fysiotherapie, maar dat bleek geen succes. Vervolgens koos hij voor de lerarenopleiding en is uiteindelijk na een stageperiode aan het Ashram in 2016 op dezelfde school teruggekeerd als docent Engels (tot 2021).

Welke herinneringen heb je aan het Ashram, denkend aan bijvoorbeeld de sfeer, het onderwijs en wat zou je daarin als ‘typisch Ashram’ willen kenmerken?

Karin: Door mijn verblijf in het buitenland heb ik geen continu verhaal en heb vanwege die ‘breuken’ weinig leerlingen goed leren kennen,

moest mij steeds weer aanpassen, maar ik weet wel dat ik het erg naar mijn zin had. De periode aan de Paradijslaan (brugklas 1971) was best spannend; iedereen was nog zo jong, ook docenten. Alles was zo sprankelend. Pauzes waren hoogtepunten, met hangende benen zittend aan de kade, genietend van een broodje palingworst en dat was voor mij, na mijn periode in Afrika, een exclusieve delicatessen.

Toen ik in 1978 weer op school kwam, nu in het nieuwe gebouw Marsdiep, ervoer ik diezelfde sfeer. Misschien toch iets anders; De sfeer leek meer volwassen, het onderwijs meer doordacht, maar de lessen waren nog steeds erg interactief. Ik heb vooral goede herinneringen aan de kringgesprekken. Je werd uitgenodigd om meer het achterste van je tong te laten zien, kritisch na te denken. Zo moest ik bij zo'n gelegenheid iets over mijzelf vertellen en ik zei dat ik erg van goede muziek hield. Daarop reageerde Peter de Vries direct met: “Maar wat is dan goede muziek?”. We werden dus echt uitgedaagd. Ik heb ervaren dat je kritische vragen mocht stellen, zonder door docenten op je nummer te worden gezet. Dat voelde goed.

Redacteur Maas van Egdom interviewt Karin Braamhorst en haar zoon Abel van Maurik, beiden oud-leerling en oud-docent

“Je werd uitgenodigd om meer het achterste van je tong te laten zien, kritisch na te denken.”

Ook het gegeven dat ik op mijn verzoek ‘zo maar’ de vierde klas havo over mocht slaan, voelde als iets typisch Ashram, heel flexibel dus.

Abel: Ik herken veel van wat mijn moeder vertelt over de sfeer en het kritisch nadenken. Ik belandde in 2005 in de brugklas. Voor mij was de keuze voor het Ashram iets vanzelfsprekends, het voelde aan als een ‘thuis-zijn’. Ik heb nog levendige herinneringen aan de pauzes in de aula. Ik waardeerde de omgangsvormen, docenten bij de voornaam noemen, een prettige sfeer in de klas. Alles was in mijn beleving zo harmonieus. Ik heb er een mooie tijd gehad. Het brugklaskamp staat mij nog helder voor de geest. Veel buitenactiviteiten, ’s nachts andere huisjes ‘besluipen’ en in geval van betrap worden, moesten we van Leon (van Amerongen) en Barbara (Schelberg) voor straf ‘kikkersprongen’ maken.

Als we bedenken dat er ruim 25 jaren liggen tussen jullie beider Ashramtijd, dan lijkt er zo op het eerste gezicht weinig te zijn veranderd. Is dat zo?

Abel: Inderdaad, wat betreft sfeer en omgang lijkt er weinig te zijn veranderd. Misschien is dat nu juist de kracht van het Ashram.

Tot nu toe leggen jullie in je herinneringen vooral de nadruk op de sfeer en de manier waarop docenten en leerlingen met elkaar omgingen, maar hebben jullie het onderwijs en de inhoud van vakken ook als ‘bijzonder’ ervaren?

Karin: Mijn herinneringen zijn voornamelijk gerelateerd aan de examenjaren en dat zal niet zoveel verschillen van andere scholen wat betreft examenvoorbereiding. Ik heb wel bijzondere herinneringen aan de zogenaamde ‘doe-maar-an-dagen’; een creatieve week vol workshopachtige activiteiten, waarin met name Els Rijners een voortrekkersrol speelde. Verder herinner ik mij dat de grenzen tussen vakken niet zo afgebakend lagen.

Abel: Het bijzondere van het Ashram College kwam in mijn beleving vooral naar voren bij Levo (levensbeschouwelijke vorming), maar aan projecten heb ik eerlijk gezegd weinig herinneringen. Maar ik heb – en dat ligt m.i. toch anders bij leerlingen op de school waar ik nu werk – nooit stress of prestatiedruk bij de vakken ervaren. Natuurlijk moest er wel gepresteerd worden, maar op de een of andere manier wist het Ashram dit niet als druk op te leggen.

Wat jullie positie wel heel bijzonder maakt, is dat je het Ashram niet alleen leerde kennen als leerling, maar ook als docent. Vanzelfsprekend vervulde je hierbij een andere rol, maar in hoeverre heeft dit jullie beeld van de school beïnvloed?

Karin: In 1984 kwam ik weer terug op het Ashram als stagiaire, in de Middenschoolperiode. Opvallend was de opzet van Beeldende Vorming: grote, open ruimtes. Niemand had hier een eigen toko. Toen ik eenmaal begon als docent begin jaren ‘90 ervoer ik wel een gebrek aan structuur. Ik wilde goed begrijpen wat de sectie BV eigenlijk wilde, was toch wat meer rationeel ingesteld en ook ambitieus. Ik wilde het nieuwe vak CKV mooi op de kaart zetten. Ik was ook happy met kunstgeschiedenis als onderdeel van het eindexamen en deed ondertussen de avondstudie in die richting. Na verloop van tijd merkte ik dat ik meer feeling had met inhoudelijke verdieping. Het mentoraat bijvoorbeeld was niet echt mijn ‘ding’, daar lag mijn kracht niet. Toen ik bij de schoolleiding voorstellen te

berde bracht om hierin te minderen, bleek dat onbespreekbaar. Hier miste ik toch de flexibiliteit die ik als leerling zo wist te waarderen. Na veel wikken en wegen maakte ik uiteindelijk de keuze om als zelfstandig kunsthistorica mijn eigen weg te gaan.

Abel: Het was zeker niet een vooropgezet plan om het onderwijs in te gaan, maar uiteindelijk viel toch mijn besluit om de lerarenopleiding te volgen. Ik ging stage lopen op het Ashram bij Asha Rebel en vanwege haar zwangerschapsverlof kon ik uren Engels vervangen.

Dat viel niet te rijmen met mijn studie in Utrecht, maar uiteindelijk kon ik de opleiding in Rotterdam voltooien. Een stageperiode in de Haagse Schilderswijk maakte op confronterende wijze duidelijk dat ik nog veel te leren had. In 2016 kreeg ik een baan op het Ashram. Daar had ik lol in, maar ik merkte wel dat de school een lastige periode in ging. Voor mij betekende dit een soort ‘reality-check’: het aantal aanmeldingen viel zwaar tegen, oudere collega’s liepen ontevreden rond, grote veranderingen rond gepersonaliseerd leren werden ingezet om de aantrekkelijkheid van de school te verbeteren, maar bij mij kwam het wel over als ‘paniekvoetbal’. In 2019 vertrok ik naar een scholengemeenschap in Zeist, het Ashram kon mij geen uren meer garanderen.

Hebben jullie als afsluiting nog bepaalde ‘one-liners’ waarmee je ‘jouw Ashram’ zou willen typeren?

Karin: Een glas sprankelende champagne! Het klinkt wat sentimenteel, maar als docent heb ik het Ashram ervaren als een warm bad met een sterk familiegevoel en die band voel nog steeds, ik kijk er met trots op terug.

Abel: Ik herken mij hierin. Als leerling heeft de school mij gevormd tot wie ik nu ben. Ik vond het een veilige en tegelijk uitdagende plek! ■

→ Ton Maurice

Een halve eeuw Ashram College

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

DEEL
3

1981 – 1988

Start middenschool en komst rector Ton Maurice

- Dankzij opgebouwde intensieve contacten met de ouders wordt de draad snel opgepakt. Actieve ouders in het bestuur, een nieuwe directie en het team starten na uitstel toch in augustus ’82 met de middenschool in leerjaar 1 en 2. Dit valt samen met de komst van de (ervaren) rector Ton Maurice.
- Daaraan voorafgaand heeft in maart ’82 de Commissie Identiteit nog eens benadrukt dat het gaat om het bevorderen van humaniteit, solidariteit en elkaars hoeder zijn.
- De eigen schoolontwikkeling en de idee van de middenschool schuiven in elkaar in het ‘sociaal leren’. Projecten, werkweken en andere activiteiten gaan plaatsvinden in laagteams, PE’s en tafelgroepen binnen de klas conform het Team Kleingroepen Model. Een driejarige heterogene brugperiode is geboren. En de eerste uitreiking van het middenschoolcertificaat (diploma, profielbeschrijving en dossioma) aan leerlingen vindt plaats in juni 1984.
- Echter in het SEP ’85 wijst Ton Maurice al op de donkere wolken boven het traject. Minister Deetman gaat zwaar bezuinigen op het onderwijs, en het draagvlak voor de middenschool verdwijnt.
- Binnen de school vinden aanpassingen plaats. In het derde leerjaar van de brugperiode vindt dakpanvorming plaats via een lto/mavo- en een havo/vwo-stroom. Er komt in dat derde leerjaar ook meer ruimte voor vakonderwijs om een betere aansluiting te maken met de examenstof in de bovenbouw.
- Uiteindelijk stopt het traject middenschool en gaat het Ashram in augustus ’86 over op een tweejarige heterogene brugperiode.
- Ondertussen organiseert de school schaaktoernooien voor basisscholen en gaat samenwerken met de muziekschool.
- Het 15-jarig bestaan wordt in 1987 groots gevierd met een grote opkomst tijdens de reünie.
- Ton Maurice vertrekt als rector naar het Sweelinck Lyceum in Amsterdam, waar hij zelf ooit leerling was.

→ Komende en gaande rector Ton Maurice (links) en Wim Chamuleau

Maas van Egdome
docent Engels en
geschiedenis van
1977 tot 2019.

Op of aan de muur

Foto's Neeltje Klein

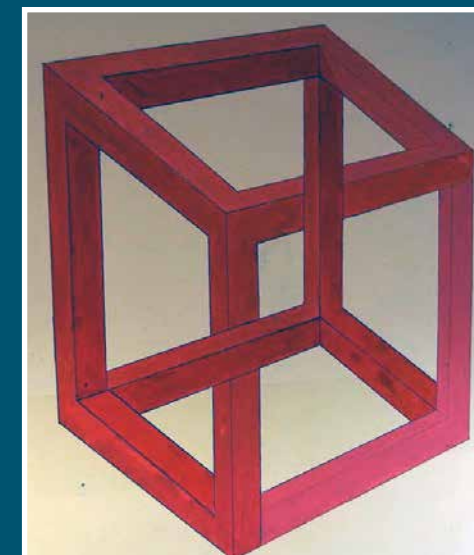
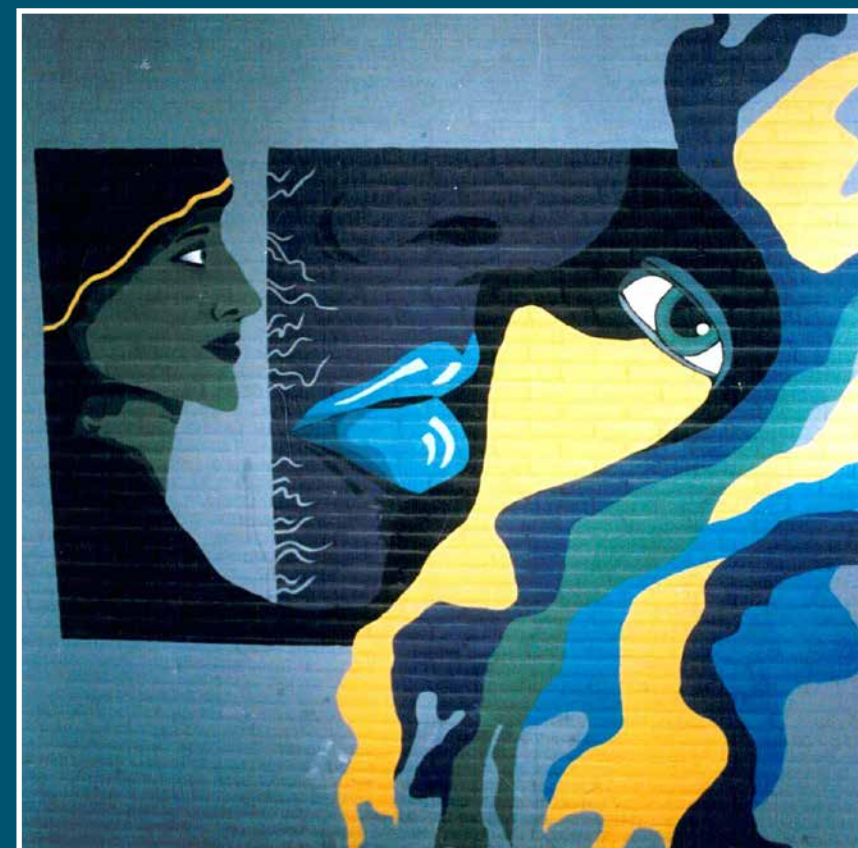

Die dars
Die mooie zonnige dars
Die rode roos die sij me gaf
Makke onze liefde sekerhet
In die dars
Die mooie zonnige dars

ZET HET BLAUW
van de zee
tegen het
blauw van de
hemel veeg
er het wit
van een zeil
in en de
wind steekt op

WILLEM HUSSEM (1900-1974)

Mijn vogeltje
Heb je het al gehoord
van mijn vogeltje
Hij is geraakt door
een kogeltje
Nu heb ik reuze veel
verdriet
want zo'n vogeltje
vergeet je zomaar niet

06-02-95
JFA

DONUT
Op het feest was iedereen vrolijk,
ze dansten en draaiden in het rond.
Ze wilden trouwen op zee,
de boot zonk toen ze de ringen omschoven.
Ze draaiden in het rond...
Alleen de ringen spoelden aan,
Ze draaiden nooit meer in het rond.
Op het feest was iedereen vrolijk.
Kim en Corinne '98

Laura 6v 2019

Een kink in de kabel

Fred Smit

In 1974 stapte Fred Smit het Ashram binnen als docent Engels. Na de tumultueuze conflictjaren werd hij conrector. Na ruim 34 jaar nam Fred in december 2008 afscheid van het Ashram, enkele jaren voor zijn pensioengerechtigde leeftijd. Bij het afscheid verraste hij het voltallige personeel met een bundel zelfgeschreven verhalen: 'Das Bunte Laub'.

Het verhaal 'Een kink in de kabel' komt uit deze bundel. In het voorwoord schreef Fred: "Ik heb altijd de indruk gehad, dat de school slordig omsprong met zijn verleden. Afgezien van de opslag van bestuursnotulen en audio-visuele middelen is er weinig systematisch geboekstaafd en geordend. Ik realiseerde me goed dat met mijn vertrek ook een stuk geschiedenis en geheugen

→ Nico Groenendijkplantsoen

de school verliet. Natuurlijk wist ik ook dat het schrijven van een boekje met herinneringen een poging is om voor de schrijver onsterfelijkheid te garanderen.

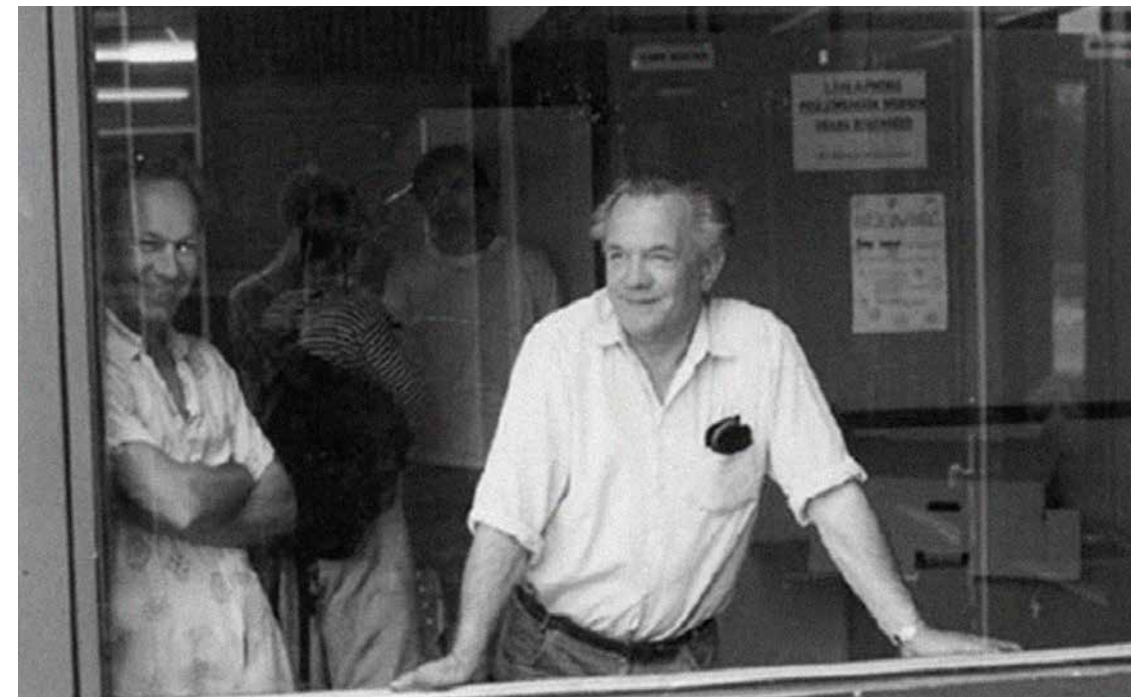
Illustere voorgangers van me hadden die onsterfelijkheid trachten te bereiken door een deel van het schoolgebouw naar zich te laten vernoemen. Oudere collega's herinneren zich ongetwijfeld het Nico Groenendijkplantsoen en het Johan Timmermansplein. Zij hebben ook gezien dat die inpandige bedevaartsoorden in onze school weinig kans krijgen om de naamgever langer dan twee jaar in ere te houden. Bouwlustige conciërges of aannemers hebben er in de kortste keren een toilet of wiskundehal van gemaakt. Ik gaf mij zelf een betere kans met een boekje."

Interne communicatie

Het schooljaar 1975-1976 startte in de nieuwbouw aan het Marsdiep.

Op de laatste schooldag voor de vakantie hadden we in een optocht van docenten en leerlingen de spullen verhuisd vanuit de Paradijslaan en de Diamantstraat. Opgetogen betrokken we in augustus onze nieuwe huisvesting.

De meeste zaken waren goed geregeld in het nieuwe gebouw: een echte docentenkamer, eigen verblijven voor de ondersteunende diensten, een asbak op elke docentenlessenaar en een goede bel en klok, ook al ontstond over dit laatste attribuut al gauw een discussie in de Plenaire Vergadering of de juiste tijd erdoor werd aangeduid. Jammer genoeg verbood waarschijnlijk een voorganger van Arbowedgeving het rondbrengen van koffie door de conciërges in de lokalen, een voorziening die op de oude locaties hogelijk werd geapprecieerd. Ook de daar aanwezige met behulp van een podium

→ Conciërge Theo van Ovost, alleskunner. Links: Ton Matveld.

verhoogde docententafel was op grond van gelijkwaardigheidsmotieven verdwenen in onze nieuwe optrek, waardoor enkele docenten hun pas verworven status voelden afnemen.

Absenten

De school groeide snel: elk jaar tientallen nieuwe docenten en honderden nieuwe leerlingen. In een paar jaar was 'capacity crowd' bereikt, en bij projecten en mondelinge examens werd aan docenten die in Alphen woonachtig waren verzocht deze onderwijsactiviteiten thuis uit te voeren. Aan het eind van de week was je een slof sigaretten, een krat bier en een partyverpakking vulkoeken lichter.

In mijn herinnering was er in de eerste jaren geen sprake van absentiecontrole: iedereen was er gewoon altijd. Zo rond 1980 bleek die indruk niet altijd geheel juist en werd besloten om het OOP (Onderwijs Ondersteunend Personeel) - zo heette dat toen - een rol te laten spelen bij de absentenregistratie. Bij ieder lokaal werd een spijker in de deur of systeemwand geslagen, waaraan docenten elk uur hun absentenbriefje moesten ophangen. De conciërges renden de hele dag in het rond om die briefjes van de spijkers te plukken. "Kunnen ze mooi weer koffie rondbrengen", zei een slimmerik die later nog aardig zou opklimmen in de organisatie. Enkele docenten, die de spijker niet wisten te vinden noch de absenten, begonnen te klagen, dat de binnenkomst van de conciërge ertoe leidde dat ze de draad van hun verhaal kwijtraakten

en docenten van talensecties zagen hun citoluistertoets wreed verstoord.

Perfect geregeld

Er moest een intercom komen. En die kwam er ook. In elk lokaal werd een luidsprekerkastje aan de muur gehangen en een telefoonhoorn. Voortaan werd elk lokaal ieder uur gebeld met de vraag of er absenten waren. Perfect geregeld, maar al gauw raakten dezelfde collega's de draad weer kwijt en beweerden de talendocenten dat de piep van de intercomtelefoon door leerlingen werd aangezien als het pauzesignaal dat cito tussen de vragen van luistertoetsen liet horen. Er was nog geen MR, maar ze hadden er zo in gekund.

De intercom kende nog meer toepassingen. Op een aantal plaatsen, zoals administratie, rectoriskamer en man-van-de-dagkamer stond een microfoon, die het mogelijk maakte berichtgeving naar alle lokalen uit te laten gaan. Het kostte overigens, bij het toetreden van vrouwen in de schoolleiding veel moeite om de term man-van-de-dag uit ons vocabulaire te schrappen (het was het epicentrum van de school waar dagelijkse problemen als inval/uitval en uitgestuurde leerlingen door een wisselende bezetting van conrectoren werden afgehandeld en, soms, gecreëerd). We probeerden een tijdje mens-van-de-dag, maar dat vond Gerdien niet leuk, en we kozen uiteindelijk voor conrector-van-de-dag. De microfoon bood tot dan ongekende kansen aan de functionarissen

die er toegang toe hadden. Uitingen als: “René Jansen, wil je even hier komen” waren bijna elk uur te horen, en in toenemende mate werden allerlei organisatorische mededelingen via dit medium verspreid. Bij centrale momenten zoals Kerstmis of examens sprak de rector stichtelijke woorden in de microfoon en, bij herhaalde overtredingen van regels, liep een conrector naar één van de microfoons en gaf een korte samenvatting van de leefregels. Het zal niemand verbazen dat de talensecties massaal in het hulpcircuit belandden.

Er ligt een bom!

De intercom - geleidelijk aan verdwenen de speakers uit verschillende lokalen en werden ze op stereo-installaties thuis aangesloten – was geen zegen, behalve toen de school geplaagd werd door een reeks bommeldingen. “Iedereen naar buiten, er ligt een bom”, riep een hevig geschrokken medewerker van de administratie, bij wie het bericht was binnengekomen. Hij stond zelf al buiten, terwijl zijn dreigmededeling via het intercomnetwerk de gehele school bereikte. In enkele minuten was het gebouw leeg. Op die collega na die op het docententoilet zat, tot waar de informatie van de intercom niet doordrong. Hij kwam na enkele minuten opgelucht de school weer in om te constateren dat het gebouw een totaal verlaten indruk maakte. Hij vroeg zich af of het zondag was of dat hij begon af te takelen. Ook hij belandde in het hulpcircuit.

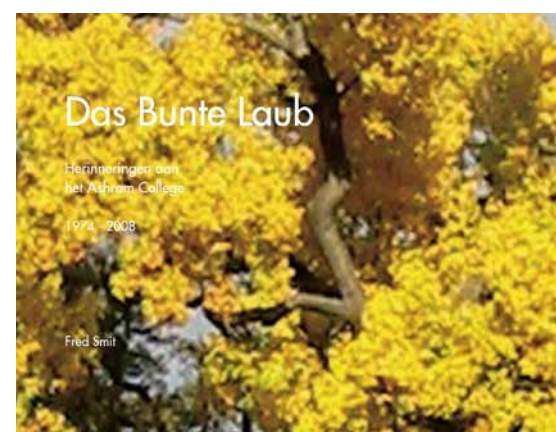
Ik herinner me ook een moment dat de rector, na een van zijn optredens, vergeten had de microfoon uit te zetten, waardoor iedereen in het schoolgebouw een half uur deelgenoot werd van het directieoverleg op zijn kamer. Een docent, die dat half uur eerst rustig had meegeluisterd, kwam melden dat de intercom open stond.

Radio Veronica

Eind jaren zeventig was de lts van start gegaan met afdelingen mechanische-, elektro- en installatietechniek in de lokalen 010 – 018. De conciërges waren in hun nopjes met deze uitbreiding. Ze hadden er al een gewoonte van gemaakt om tijdens korte en langere vakanties onaangekondigd systeemwanden te verplaatsen

of lokalen op te heffen. Je moest, als docent, niet raar opkijken als na de herfstvakantie bleek dat je lokaal er niet meer was en dat het omgetoverd was tot een onderkomen voor een exemplaar van het snelgroeiend aantal functionarissen of tot een vergaderplek voor een van de gefaciliteerde werkgroepen in de school. De praktijklessen van de lts'ers openden voor de conciërges mogelijkheden om hun werkzaamheden uit te breiden buiten de vakanties, met andere woorden, in schooltijd. En nu kon het gebeuren dat de ‘MT-groep verspanend’ tijdens je les de poten onder je stoel wegzaagde. Toen de elektrotechniekgroep inbrak op de intercom en vrolijk Radio Veronica tijdens het vierde uur door de gehele school liet schallen, volgde crisisberaad. Het bleek dat de docent ET betrokken was geweest bij de installatie van de intercom, dat een leerling met communicatieaspiraties had gevraagd “Meneer” - op de lts werden docenten aangesproken met meneer -, “hoe werkt eigenlijk een intercom?”, dat de docent de installatietekeningen erbij gehaald had om een en ander uit te leggen en dat deze theorie om een toepassing vroeg. Hierdoor, en omdat de conciërges zoveel wanden verplaatsten zonder acht te slaan op de intercombedrading, verdween de intercom uit de school.

Omdat Knoop, Kneep, prikboarden, e-mail en monitoren nooit een goede vervanging werden, vond een groot aantal collega's tijdens een studiedag in oktober 2007 de interne communicatie een knelpunt. ■

De ‘Croegh’, ingehaald door de tijd?

Maas van Egdrom

Hoeveel scholen hadden een eigen café? Vermoedelijk niet zo heel veel. Het idee om in 1976 een schoolcafé te starten kwam uit de koker van Anton Pfeiffer en Jan Pos. Het initiatief sloot aan bij de filosofie van het Ashram: ontmoeting tussen docenten en leerlingen zou zich niet moeten beperken tot het klaslokaal. Na enige discussie tussen pleitbezorgers en sceptici, ging de schoolleiding akkoord. Het moest dan wel plaatsvinden onder de noemer van ‘sociaal-café’. Bij de bovenbouwleerlingen waren er genoeg enthousiastelingen te vinden om de zaak te runnen en om de twee weken ging op vrijdagavond de tap open. Tot ‘24.55 u’, want het moest ook weer niet te dol worden. In de jaren 1980 werd de kroeg - niemand repte nog van ‘sociaal-café’ - drukbezocht.

Jan Pos lanceerde op zeker moment in één of ander paper de als grapje bedoelde schrijfwijze ‘Croegh’ en zo is het gebleven. Met behulp van enkele lts'ers timmerde techniekdocent Ernie Streefkerk een robuuste bar in elkaar met een echt bruincafé-achtige uitstraling. Evenwel, tijden veranderen; het uitgaansleven in Alphen aan den Rijn werd steeds aantrekkelijker met het verschijnen van horecagelegenheden voor jongeren. De ‘Croegh’ bleef nog wel in trek bij de bovenbouwleerlingen, maar dan vooral als verzamelplek om even ‘in te drinken’ voordat men zich tot in de kleine uurtjes stortte in het plaatselijke horecavertier. Hiermee raakte in de loop van de jaren ‘90 de aanvankelijke doelstelling van de ‘Croegh’ uit zicht.

Begin 2000 onderging het Ashram een ingrijpende verbouwing rond het aulagebied. De ‘Croegh’ruimte moest verdwijnen om plaats te maken voor beter gefaciliteerde pauzeruimtes. Ondanks dappere pogingen om nog iets van ontmoetingen onder het genot van een biertje te organiseren in buurtcentrum ‘Het Kasteel’, luidde deze verandering het einde in van de eens zo roemruchte ‘Croegh’.

Het verhaal van de ‘Croegh’ gaat evenwel op een bijzondere manier toch verder. Al snel na de oprichting werd jaarlijks, vlak voor de vakantie een speciale ‘kerstcroegh’ georganiseerd. Deze jaarlijkse ‘kerstcroegh’ groeide uit tot een populair festijn. Niet alleen voor de bovenbouwers van dat moment, maar vooral voor de nog maar recentelijk afgezwaaide eindexamenleerlingen. Voor hen was het een soort officieuze reünie: een vrolijk weerzien en het uitwisselen van de eerste ervaringen uit een nieuw (studie)leven.

In 2020 kwam er vanwege de coronalockdowns een abrupt einde aan de ‘kerstcroegh’ en met de sloop van het aulagedeelte van het gebouw lijkt ook het lot van het fenomeen ‘kerstcroegh’ voorgoed bezegeld. Ingehaald door de tijd? Wie weet? ■

1° Croegh-lustrum
vlnr Anton en Jan

De Croegh bestaat 10
jaar vlnr Anton en Jan

Het optuigen van
de kerstcroegh

Ardennenkamp

Max Borghols

“Hoe lang moeten we nog lopen?” vraagt de vermoeide leerling. “Lang”, antwoordt de gevatte docent. “Hoe ver is het nog?” “Ver”, reageert de docent bijdehand.

Deze conversatie is een korte samenvatting van een typisch gespreksonderwerp op een willekeurige middag tijdens het Ardennenkamp. De oorsprong van het Ardennenkamp ligt in de afsluiting van de driejarige middenschool en de start met nieuwe klasgenoten in de vierde klas. Een kennismakingskamp zou de band tussen de leerlingen versterken. De formule om met de hele klas op pad te gaan is sterk is zijn eenvoud: een dag lopen van A naar B, samen koken en eten, avonden met spelletjes en de volgende dag weer met de rugzak naar de volgende accommodatie wandelen. De afstanden varieerden van 15 tot 25 km.

De term accommodatie is soms een vlag op een modderschuit. Toen het in de loop van de jaren steeds moeilijker werd om huisjes in Wallonië te krijgen, werd de kwaliteit van de onderkomens in het Duitstalige deel van België er niet beter op. Een paar namen om iedereen nog een keer te laten huiveren: Montenau, Poteau, Auel, Neundorf en Medendorf. Vaak bestond een dergelijk huisje uit een keuken, wat aftands sanitair en een grote ruimte. Als we geluk hadden was er een aparte slaapzaal of waren er slaapkamers, maar vaak moesten we in de grote ruimte onze slaapmatjes en -zakken uitspreiden. Vanzelfsprekend werd er vooral de eerste nacht niet veel geslapen. Jongens en meisjes die wilden slapen waren behoorlijk fout bezig. De mentor vroeg eerst vriendelijk of iedereen wilde gaan slapen (“morgen wacht een lange en zware wandeling”), vervolgens dreigde de mentor met het geven van een nachtoentje en ten slotte werd de eerste charge uitgevoerd. Dat betekende dat meestal de

→ Avondvertier in Stavelot, wie wint er met bierviltjes happen?

grootste schreeuwlelijk met een verkeerde timing ergens anders, bijv. in de keuken, zijn nachtrust mocht genieten.

In de weken voorafgaand aan het kamp werd het diner voorbereid: de klas werd in vier groepen ingedeeld en ieder groepje was verantwoordelijk voor de avondmaaltijd en het ontbijt in een huisje. Het ontbijt was centraal geregeld, maar de menukeuze van het avondeten mocht de groep zelf bepalen, inkopen en bereiden. Dat leidde vaak tot een avond spaghetti, een avond macaroni en een avond spagheroni. De ingrediënten moesten houdbaar zijn en werden in dozen ingepakt, voorzien van een kleurcode, zodat iedereen kon zien dat de blauwe doos naar Auel moest, rood naar Montenau enz. In de huisdoos bevonden zich de attributen die een week lang in het huisje werden gebruikt, zoals peper, zout, koffiefilterzakjes en Completa. Die laatste pot haalde soms de eerste nacht niet als er een kampvuur werd gestookt: Completa fikte zo lekker! Over kampvuren gesproken: op de laatste ochtend vroeg de eigenaar van de boerderij waar de oude staldeur toch was gebleven. Zelden is een klas 's ochtends zo snel vertrokken

De avonden en nachten werden gebruikt om elkaar te leren kennen. Vaak werden na het eten spelletjes gedaan. De telepathische gaven van de docenten werden op de proef gesteld, 'Black magic' werd gespeeld, 'De maan is rond' werd eindeloos voorgedaan en iedereen werd ingewijd in de 'IJsberenclub'.

De volgende dag werd er ontbeten én een lunchpakket klaargemaakt om de helse dagtocht van brandstof te voorzien. Docenten, voorzien van topografische kaarten, hadden een voorkeur voor 'toeristische routes'. Dorpjes werden zo veel mogelijk vermeden, kompasdoorsteken als ultiem genot ervaren, riviertjes over boomstammen bedwongen, de voormalige spoortunnel richting Auel met zaklampen doorstoken en blaren gekoesterd. Helaas bezat niet elke begeleider de vaardigheid om een dergelijke tocht strak te leiden. Zeker het eerste jaar, toen wegens kostenbeheersing de kaarten zwart-wit gekopieerd werden en daardoor het verschil tussen paden en hoogtelijnen niet meer zichtbaar was, heeft een klas het volgende huisje pas aan het begin van de avond bereikt. Het bontst maakte het de klas die 's middags tegen vieren eindelijk Henk Piekert in de auto tegenkwam en wanhopig aan hem vroeg waar ze waren. Henk wees toen naar een gebouw een paar honderd meter verderop: "Zie

je dat huisje? Daar zijn jullie vanochtend gestart!" De leerlingen die psychisch aan de rand van de afgrond balanceerden, werden toen met de auto naar het volgende huisje gereden. Dat bleek overigens de komende jaren een beproefd recept. Vertel dat je fysiek of psychisch de tocht niet meer aankunt en je werd met rugzak en al met de auto naar het volgende huisje gebracht. De overige leerlingen zorgden ervoor dat die rugzak plotseling veel meer woog dan normaal In de loop van de jaren werd het Spartaanse karakter van het Ardennenkamp ter discussie gesteld. Was het niet té eentonig, als in de loop

van de week de betere lopers vooraan liepen en telkens op dezelfde langzamere klasgenoten moesten wachten, waardoor niet iedereen elkaar goed leerde kennen? Als eerste stap werd toen een dagdeel kanovaren toegevoegd. De logistiek was hierbij behoorlijk complex en bij het minste geringste moesten klassen op elkaar wachten. Zo moest een groep, nadat die aan het eind van de middag uit de kano was gestapt, lang wachten op de bus. Omdat alles vertraagd was, kwam de bus weliswaar om hun bagage met droge kleren af te leveren, maar bleek die nog vol te zitten met een vorige klas, die eerst naar de accommodatie vervoerd moest worden. Pas om 10 uur 's avonds kon deze klas genieten van het diner met vlinder-macaroni.

Uiteindelijk werd de organisatie van het kamp overgedragen aan een outdoororganisatie met eigen instructeurs. Wandeltochten werden gevarieerd met kanovaren, mountainbiketochten, vloten bouwen, abseilen met een zip-line, boogschieten en teambuildingsopdrachten. Berucht was het moddergedeelte in de omgeving van Trois Ponts en het kruipen door een rioleringsbuis. Kwade tongen spreken dat het Ashram het Ardennenkamp bewust zo zwaar maakte in de hoop dat leerlingen een dergelijk kamp niet nog een keer wilden meemaken. Op deze manier kon het zittenblijverspercentage in de vierde klas gedrukt worden. Gezien het aantal zittenblijvers in 4 havo wilden sommigen blijkbaar een dergelijk kamp graag nog een keer meemaken! ■

Niet gemist en toch een misser

Niek Brokamp

Ergens eind jaren tachtig ging ik met mijn 4 mavo mentorklas naar de Ardennen.

Mijn collega Dick Janse ging mee als tweede begeleider. Het was een trektocht met drie grote dagafstanden van telkens ca. 20 km. Met 26 leerlingen wandelden we elke dag van de ene jeugdherberg naar de andere en ieder droeg zijn eigen rugzak. Op dinsdag liepen we van Tenneville naar Maboge, de volgende dag naar Petit Mormont en op donderdag terug naar Tenneville.

De meeste leerlingen, hoe ongeïfend ook, wandelden soepel en probleemloos. Een enkeling had zich deze trektocht voorgesteld als een gezellige vakantie-week en was niet goed voorbereid op moeizame en afmattende wandelroutes. Zo ook 'Kim'. Bij het vertrek in Alphen proppte ze een overvolle draagtas met hengsels in de bagageruimte van de bus. Toen ze bij aankomst in de Ardennen haar zware tas uitpakte, kwamen daar naast een berg kleding onder andere drie paar schoenen en een beautycase uit tevoorschijn.

Geen nood, Dick en ik sorteerden de inhoud van Kims tas en gaven alle overbodige spullen mee aan Henk Piekert, die met zijn auto elke dag langs alle gehuurde huizen reed om overtollige bagage en geblesseerde leerlingen te vervoeren. De tweede wandeldag scheen de zon en het steeds langer wordende lint van wandelaars schoot lekker op. Na twee uur wandelen, na een lange klim, hielden we een pauze langs een bospad. De voorste lopers van de groep pauzeerden al twintig minuten toen de laatsten arriveerden. Ze waren al uitgeput en wilden verder lopen. Toen besloten Dick en ik om de klas op te splitsen in een snelle en een langzame groep. Dick ging vooruit met de snelle leerlingen en ik pauzeerde nog even met de anderen. Op het laatste moment sloot Kim zich aan bij de snelle groep, maar merkte na vijfhonderd meter dat ze het tempo niet kon bijbenen. Ze liep achteraan en besloot, zonder Dick te waarschuwen, om aan de rand van het pad op de tragere groep te wachten.

→ Klaar voor vertrek

→ In de ochtend al een lang lint van leerlingen

→ Even pauzeren na een lange klim

Terwijl het tiental achterblijvers genoot van de extra rust, ontdekte ik op de zwart-witlandkaart een afwijkende route die ons sneller naar het einddoel zou brengen. We verlieten de pauzeplek en wandelden in een rustig tempo in een andere richting dan de snelle groep richting de jeugdherberg. We hadden leuke gesprekken onderweg en een enkeling moest opgebeurd worden. Na nog een extra pauze bereikten we tegen 4 uur in de middag onze bestemming. Allemaal even acclimatiseren en de nieuwe omgeving verkennen.

Tegen 5 uur kwam er plotseling een taxi voorrijden en heel verrassend stapte Kim daaruit. Ze vertelde dat ze in het bos lang had gewacht en uiteindelijk toch maar was gaan lopen. In een dorp had ze om hulp gevraagd en iemand had een taxi besteld. Gelukkig had ze de dorpsnaam Petit Mormont onthouden. En het ergste was, we hadden haar nog niet eens gemist! ■

Een halve eeuw Ashram College

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

DEEL
4

1989 – 1994

Ton Maurice weer rector, en gaat waarschuwen

- Men vindt geen goede opvolger, en vraagt Ton Maurice terug te keren. Hij stemt ermee in.
- Met de blik van (even) buitenstaander ziet hij dat er in de samenleving weerstand ontstaan is tegen maatschappijhervorming en onderwijsvernieuwing. Met een projectgroep organiseert hij in mei '89 een belangrijke conferentie over het sociale leren. Deels om nieuwe medewerkers mee te nemen in de visie, maar vooral om met elkaar weer af te spreken hoe te handelen. Per leerjaar wordt vastgesteld:
 - leerlingorganisatie (bijv. heterogeen/homogeen, tafelgroepen)
 - docentenorganisaties: (bijv. PE's of mentorenoverleg)
 - mentoraatsprogramma's
 - projectonderwijs, vakprogramma's en differentiatie
 - rapportage (waaronder de befaamde mentorbrieven)

• Nota 'Precisie, Eruditie en Presentatie' mei 1991

Op basis van een door Ton geschreven discussienota wordt er een beleidsgroep gevormd van ca. 25 medewerkers en schoolleiding, die zich buigt over de toekomst van de school.

Externe factoren spelen een rol (invoering basisvorming per augustus '93, invoering vbo, mogelijke wijzigingen bovenbouw, financiering via lumpsum, voorkeur voor brede scholengemeenschappen).

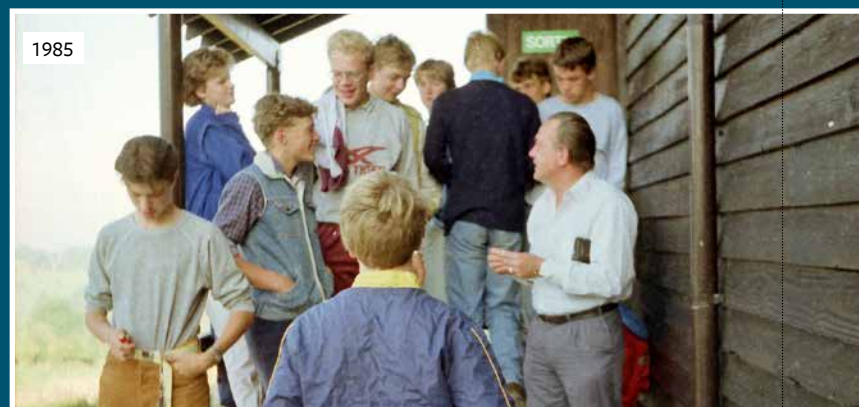
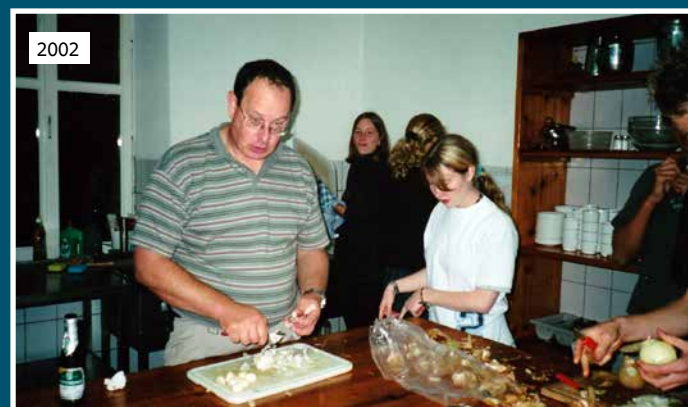
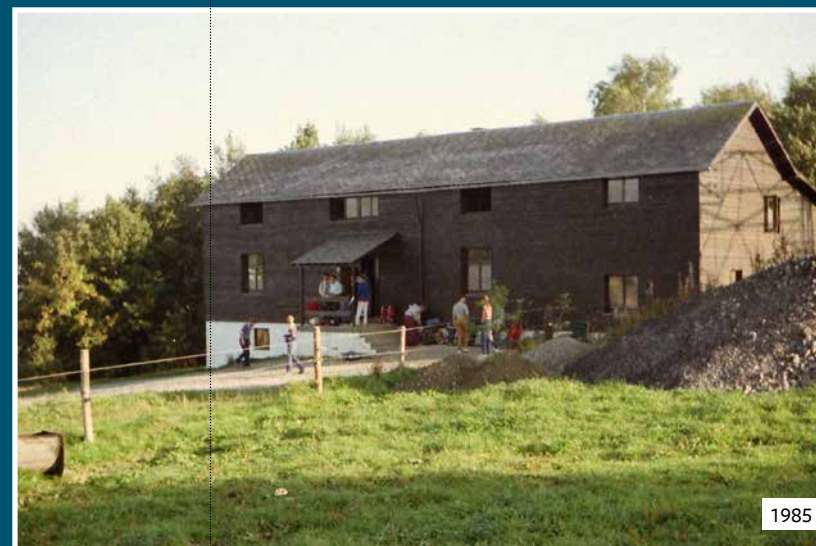
Risicovolle interne factoren (kloof tussen ideaal en dagelijkse werkelijkheid steeds groter, medewerkers die de idealen niet meer beleven, rommelige leef sfeer, een te kleine, dure Ito-afdeling, te weinig heterogeniteit door minder instroom havo/vwo leerlingen, te veel accent op vorming en te weinig op vakinhoud en afstemming binnen secties, begeleidingsschool en twijfel over de kwaliteit van het kennisonderwijs, teveel profiel van mavo/havo school).

- De scherpe sterkte-zwaktespiegel leidt tot discussie over al dan niet heilige huisjes (dakpanklassen), noodzaak tot discipline inzake leefregels, meer intellectuele en culturele uitdagingen. Maar er sluipt matheid binnen het team.
- Tussen '92 en '94 spelen andere zaken ook nog een rol. Er wordt een start gemaakt met de basisvorming. Een fusie vindt plaats met 'De Nieuwe Cope' (vbo/mavo) te Nieuwkoop. Het helpt om die voorziening daar te behouden, en levert wat later de toestemming op om in Alphen de lyceumstatus te krijgen met een eigen gymnasium. Het schoolgebouw wordt ingrijpend gerenoveerd.

En dan droefheid: tijdens de zomervakantie augustus '94 overlijdt plotseling Ton Maurice.

Ardennenkampen

‘Ik was in mijn eentje heel generiek’

Interview door redacteur Niek Brokamp

Marloes Kranenburg werkte van 1993 tot 2018 op het Ashram College als medewerker van het OOP (onderwijs ondersteunend personeel). Als ik haar vraag voor een interview roept ze meteen: “Ja, het waren de mooiste jaren van mijn leven”.

Enkele weken later spreken Marloes en ik elkaar in de personeelskamer van de school en het valt me op hoe vaak oud-collega's even een praatje komen maken met Marloes en hoe ze daar intens van geniet.

Vertel eens iets over je leven van voor je Ashramjaren.

Oorspronkelijk kom ik uit Den Haag. Mijn vader was bij de marine, dus kwamen we in Den Helder te wonen. Eenmaal getrouwd verhuisden mijn man en ik naar Nieuwkoop. Daar startte ik in 1983 met mijn administratieve baan op de toenmalige Dr. Ariëns-Ihno-mavo (Ihno = lager huishoud- en nijverheidsonderwijs). Tien jaar later, na de fusie met het Ashram College, volgde de overplaatsing naar Alphen.

Wat werd je functie op het Ashram?

Toen ik hier in 1993 begon, werd ik ‘coördinator verzuim’. Die functienaam bestond niet echt, maar dat maakte ik ervan. In mijn beginjaren wisten ze eigenlijk niet wat ze met mij aanmoesten. Naast de hoofdingang van de school was het kopieerkamertje van Co van Rijswijk. Ik zat achter een schuifluik in dat kamertje, aan een tafeltje waarop nauwelijks een toetsenbord paste. Ik nam de briefjes van de leerlingen aan en tikte de gegevens in op de computer. Achter mijn rug paften Co en conciërge Theo van Ovost menig sigaretje. Zo ben ik begonnen.

Langzamerhand heb ik andere werkzaamheden naar me toegetrokken. In die periode groeide de school bijzonder snel, er waren jaren met meer dan 400 aanmeldingen. Toen ik me beklaagde over mijn werkplek, is het conciërgenhok gebouwd en voorzien van een schuifluik. En jaren later is de mooie receptiebalie er gekomen.

De afwezigheidsmeldingen kwamen bij mij binnen. Als je uit de klas een berichtje kreeg dat leerling Toes er niet was en Toes was 's ochtends ziek gemeld, dan wist ik, dat ‘matcht’ met elkaar en daar hoefde ik niets meer aan te doen. Maar soms waren er dingen die niet ‘matchten’ en dan belde ik de ouders. Geregeld kwam het voor dat een afwezig gemeld kind er wél was, maar dat de docent het niet had geregistreerd. Maar dan had ik wel ouders in de gordijnen gejaagd, want ik belde eerst de ouders op en vertelde: “Uw kind is niet op school”. Ouders helemaal in paniek. Dan ging ik in de klas kijken en dan zat dat kind er gewoon.

Het werd curieus als ik constateerde dat Marietje om negen uur 's ochtends naar de dokter moest en ze pas om één uur op school aankwam. Moesten we daar niet iets mee? Zo langzaam maar zeker is er een heel absentie-registratiesysteem gekomen.

Hoe was je band met de leerlingen?

Ik kende ze allemaal en ging vaak een gesprekje met ze aan. “Kom je niet een beetje heel vaak te laat?” of “Ben je niet een beetje heel vaak ziek?”. Kinderen namen mij in vertrouwen en dat deden ook de ouders. En daar moest ik vaak wat mee. En hoe doe je dat zonder dat vertrouwen te beschamen? Sommige zaken die kinderen vertelden moest je voor je houden! Kinderen moesten niet denken: ‘Dat verhaal komt meteen bij mijn ouders terecht’. Dat waren af en toe aangrijpende verhalen. Soms kon ik zelf wat betekenen, soms verwees ik ze door naar het zorgteam of een vertrouwenspersoon. Of ze lieten zich gaan over een docent. Soms zei ik: “Het is best een goede vent hoor”, soms dacht ik: ‘je hebt eigenlijk gelijk’. Wat ik deed,

in het algemeen, was kinderen voorbereiden op het leven, op de maatschappij. Dat je moet nadenken voor je iets roept. Dat je meer bereikt door vriendelijk en open te zijn. Dat je niet in een verongelijkte rol moet kruipen. Dat soort dingen.

Er waren ook vaak leuke voorvallen, zoals leerlingen die in een tussenuur waren winkelen en een nieuwe outfit hadden gekocht en die heel gezellig even kwamen showen. Ik heb heel wat verhalen gehoord over verkeren die uitgingen. Voor een 14-jarige kon de wereld dan instorten. Ik bood een luisterend oor en drie weken later zag ik ze met een ander. Ik weet nog heel veel. Ieder kind dat voorbij liep kende ik. Ik kende alle namen. Ik werd er weleens van verdacht dat ik 's avonds smoelenboekjes mee naar huis nam en al die namen uit mijn hoofd leerde. De leerlingen liepen dagelijks een paar keer langs me heen. Ik zwaaide en groette de hele dag, geweldig vond ik dat. Ze wisten: ‘Bij haar kun je terecht’. Ik zeg altijd, het was de leukste tijd van mijn leven en ik had de leukste baan van de school.

Hoe verliep jouw schooldag?

In de ochtend was ik druk met het aanpakken van briefjes en het invoeren van de gegevens in de computer. Voor de rest was ik bezig om de hele dag achter die kinderen aan te hippen. Ouders bellen, kinderen vertellen dat ze zich de volgende dag om 8 uur moesten melden. En

dan kwamen ze soms niet. Als je het daarbij liet zitten, dan zouden ze de volgende keer weer niet komen opdagen. Kijk, die briefjes invoeren, dat was op een gegeven moment routinewerk. Aan het eind van de dag kwamen uit de lessen van de docenten de klassenboeken met daarin afwezigheidsmeldingen. Later zijn die boeken vervangen door mapjes voor docenten, per les in te vullen door de docent. Aan het eind van de dag legde ik de mappen voor de volgende dag weer klaar.

In de opgehaalde mappen keek ik of de afwezigheidsmeldingen ‘matchten’. En dan rolden daar namen van leerlingen uit die zonder reden of zonder afmelding afwezig waren. Als een kind er niet was, dan was er in de loop van de dag een melding binnengekomen, dan bleek zo'n kind ziek te zijn, naar de tandarts, of al een week ziek.

Ontstonden er problemen op het moment dat je met ouders contact moest zoeken omdat er iets verkeerd gegaan was?

Ja. Soms viel mijn oog op een briefje waarvan ik dacht: ‘Oei, daar zitten wel heel veel taalfouten in’. Ik kwam dan bijvoorbeeld een briefje tegen dat slordig uit een blok was gescheurd, of een tekst zonder punten, komma's of hoofdletters. Als ik het niet vertrouwde dacht ik: ‘Laat ik eens naar huis bellen’. En dan bleek soms dat het briefje door zoon- of dochterlief geschreven was, maar het kwam ook voor dat een moeder

→ Marloes Kranenburg, voor veel lezers een vertrouwd beeld

over zo'n dubieus briefje zei: "Ja, dat heb ik echt geschreven". Ook werden kinderen weleens ziek gemeld met een hoog piepstemmetje. Ik heb een keer meegemaakt dat op mijn vraag: "Met wie spreek ik?" als antwoord kwam: "Met mijn moeder". Dan dacht ik: 'Oké, jou heb ik'. Dat was lachen. En dan reageerde ik met: "Kom maar gauw naar school".

Heb je die leuke voorvallen ooit eens verzameld?

Ik heb dat allemaal willen bewaren, maar zes jaar geleden is mijn huis helaas afgebrand. Door de jaren heen had ik leuke briefjes van leerlingen en bedankbriefjes van ouders bewaard, maar die zijn er niet meer. Kijk, een bankstel is te vervangen, maar foto's en aantekeningen van vroeger, die heb ik niet meer.

Wat is op school je mooiste ervaring geweest?

Het geheel. Er steekt niets bovenuit. Het was gewoon hartstikke goed, bijna 25 jaar lang. Maar toen begonnen er dingen te veranderen. Er ontstond een terugloop van het aantal leerlingen en er moesten heel veel docenten en OOP'ers weg. De directie had nieuwe generieke functies bedacht, dat wil zeggen dat iedereen overal inzetbaar moest zijn. Bijvoorbeeld: "Marloes, ga jij maar een dag op de administratie zitten, een dag in de kantine broodjes smeren, of een dag kopiëren en dan een dag bij de receptie zitten", om het maar even heel erg te chargeren. Iedereen kreeg diverse taken. Ik raakte in paniek bij het idee alleen al. Want de verzuimadministratie, dat was mijn kindje en dat zou ik dan maar één dag in de week doen. Ik vreesde dat ik puin moest ruimen van een ander die het de andere dagen had gedaan.

Dus ik maakte gebruik van de speciale afvloeiingsregeling en ben op 1 april 2018 opgestapt. Het was mooi geweest, ik had al die tijd zó op mijn plek gezeten en had het zó naar mijn zin gehad. Op 4 maanden na heb ik 25 jaar rondgelopen op het Ashram College. Het waren de leukste jaren van allemaal.

Ik denk dat ik een goede kracht voor de school ben geweest en andersom is de school voor mij altijd een goede werkgever geweest. Ik heb me altijd heel erg gewaardeerd gevoeld door

collega's en ook door de leerlingen. Leerlingen die regelmatig om 8 uur moesten komen en/of nablijven, vonden dat natuurlijk helemaal niet leuk, maar ik heb in al die jaren met niemand ruzie gehad, terwijl ik toch vaak een nare boodschap moest brengen. Dat vind ik ook heel mooi als ik terugkijk, dat is toch mooi gelukt. Ik hoop dat ik iets meer geweest ben dan die mevrouw achter de balie die briefjes aanneemt.

Hoe bevalt het leven na de Ashram-jaren?

Ik heb mantelzorg voor mijn zus kunnen doen, die heel erg ziek is geweest. Ik hoefde niets uit mijn handen te laten vallen, ik kon er direct zijn. Verder ben ik al jarenlang voorzitter van BCN, de badmintonclub in Nieuwkoop. Ik sport heel veel. Bijna dagelijks badminton. Ik heb een hele goede conditie. Ook lees ik veel en heb veel sociale contacten.

Tot slot. Wat was nou precies je functie op school?

Ik was coördinator verzuim, receptionist, telefonist, vertrouwenspersoon, gastvrouw, eigenlijk van alles wat. Het kwam soms ook voor dat ik surveilleerde bij een toets, omdat er even geen docent beschikbaar was. Verder heb ik tijdens het project 'gezonde schooldagen' een workshop badminton gegeven. Eigenlijk was ik in mijn eentje heel generiek.

Bij het afscheid van Marloes heeft de school een tekst op Facebook en Instagram gezet; er kwamen 800 likes. Een leerling schreef: 'Bedankt voor de telaatbriefjes. Maar vooral voor de hulp!'.

Na afloop van het interview lopen we samen naar de receptiebalie om een paar foto's te nemen. Alsof ze nooit is weggeweest, zo zit ze daar! ■

→ Marloes, 2007

Jaap Kranenburg
docent aardrijkskunde
van 1975 tot 1977
en van 1982 tot 2016

Aardrijkskunde

DAT AARDRIJKSKUNDE EEN VEEL-

ZIJDIG, uitdagend, ja zelfs romantisch vak is, weet tegenwoordig iedereen. Toch is dat wel eens anders geweest. Dat lag vooral aan de leraren. Die waren vroeger niet zo goed als nu. "Aardrijkskunde is een dom stampvak!" zei mijn eigen vader ooit tegen de rector van mijn middelbare school. Hij zei dat omdat hij voor mijn slechte resultaten geen andere oorzaak kon bedenken dan dat ik niet genoeg dom stampte. Die rector, zelf aardrijkskundeleraar, was het er niet mee eens. "U praat als een houthakker," zei hij tegen mijn vader. Zoiets kon je tegen mijn vader beter niet zeggen. Zoiets kon je misschien beter alleen maar tegen een houthakker zeggen.

Tot dat moment had ik kunnen doen waarin ik zin had tijdens de aardrijkskundeles. De rector had voortdurend bezigheden buiten het lokaal en als hij binnen was, had hij te veel aan zijn hoofd om les te geven. We moesten alles zelf doen. Wat dat betreft was die man zijn tijd ver vooruit. Maar na de woordenwisseling met mijn vader hield hij me voortdurend in de gaten. Hoe groot ook de chaos en herrie, altijd was het: "wil die grote schedel daar de kaken op elkaar klemmen", of: "die dolichocrane leptosoom moet opletten". Leraren gebruikten in die tijd graag moeilijke woorden. Maar soms noemde hij me ook gewoon bolle, of zelfs 'waterhoofd'. Die fixatie op mijn schedel had misschien te maken met zijn eigen hoofd. Dat had wel wat van een globe. Kaal, bol, een gezicht met zo weinig reliëf dat het erop geschilderd leek: ogen in de gematigde zone, neusgaten in de tropen, een mond over de hele lengte van de zuidelijke paardenbreedten.

Na die rector kreeg ik een andere aardrijkskundeleraar, een reus met een onheilspellende oogopslag, rouwranden onder de nagels en met een penetrant luchtje om zich heen dat ik later ook in de buurt van vulkaankraters wel heb aangetroffen. Toen hij een keer het lokaal verliet, begonnen we met krijtjes en borstels te gooien. Juist toen ik de inhoud van een doos kleurkrijtjes wilde lanceren naar iemand achterin, kreeg ik een dreun met een opgerolde wandkaart in mijn nek. Ik voelde die kaart dagen later nog. De kaart van Azië, meen ik. Mijn vader weigerde te protesteren bij de leraar. Voor hem was het slechts een bevestiging dat aardrijkskunde een dom stampvak was.

Een beetje broekzakpsycholoog zal zijn conclusies al wel getrokken hebben, maar zelf ben ik er nog niet uit waarom ik leraar aardrijkskunde ben geworden. Misschien speelde het lesboek een rol, het enige boek met plaatjes van verre landen waarnaar ik tijdens oneindige lessen kon wegdromen. Of wellicht de kleurige kaarten in de atlas waarop de verre landen van die plaatjes vanzelfsprekend hun plek vonden. Ik bezocht ze tijdens denkbeeldige zwerftochten door gebergten, oerwouden, woestijnen en moerassen, om tenslotte via raadselachtige riviermondingen de oceaan te bereiken, op weg naar een volgend continent vol onuitgesproken beloftes. Ja, zoiets zal het geweest zijn. De leraren -of ze nu een hoofd hadden als een globe of met kaarten mepten- ze konden niet verhinderen dat ik ontdekte dat aardrijkskunde een vak is dat verleidt tot romantiek en avontuur.

Gelukkig is dat nu algemeen bekend. ■

FOTO: MICHEL
TER WOLBEEK

→ Schnitzel met patat met een beetje sla

OP NAAR PRAAG, EEN JAARLIJKS HOOGTEPUNT!

Paul Nieswand
docent Duits van
1990 tot 2016

Oscar Soonieus
docent scheikunde
van 1992 tot heden

Begin 90'er jaren: de grenzen tussen West en Oost gaan steeds verder open, waardoor het gemakkelijker wordt om tot dan toe moeilijk bereikbare steden in het Oostblok te bezoeken.

Jan Pos, Richard Hodgkiss en Anton Pfeiffer ontwikkelen tijdens een van de legendarische 'Croegh'avonden een wild idee: 'Zou het niet leuk zijn om samen met leerlingen naar Praag te gaan: een stad met een rijke historie, veel oude gebouwen en een ook een andere manier van leven?' Zoals altijd blijft het niet bij een idee en de herfstvakantie lijkt voor deze reis de beste tijd te zijn. Er worden houten puntdakhuisjes gereserveerd op een camping net buiten Praag en de eerste reis zit sneller vol dan verwacht. Er zijn zelfs zoveel aanmeldingen dat de jaren erna steeds twee bussen bij Keessen moeten worden geboekt en er uitgeweken wordt naar een grotere camping. Dat wordt de 'Autokamp Brozany' in de buurt van Theresienstadt. Op deze camping staan een aantal nogal vervallen twee- en vierpersoonshuisjes uit de communistische tijd. Huisjes van een soort bordkarton (maar met verwarming en een terras!), waar nog maar weinig aan kapot gemaakt kan worden. Deze camping zal de

komende jaren de vaste uitvalsbasis worden voor het Ashrambezoek aan Praag. Elke herfstvakantie gaan twee groepen naar Tsjechië. De ene groep van zaterdag tot dinsdagavond en de andere groep van woensdag t/m zaterdagavond. En elke keer zitten de bussen – waarvan er eentje stevast door 'William met de Snor' wordt bestuurd – weer behoorlijk vol. Geen wonder dat deze reis zo geliefd is: het programma is leuk, de sfeer is prima, het bier in Praag is goedkoop en de reisleiding is erg gezellig!

Na een lange busreis vanaf het Marsdiep via Kassel, Dresden en de grens bij Zinnwald – waar de plaatselijke vrouwelijke bevolking ons elk jaar weer zwaaiend en dansend staat op te wachten – bereiken we Tsjechië. Nadat we een late maaltijd hebben gehad in het restaurant van de camping – waar we kennis maken met de haute cuisine van deze regio (schnitzel met patat met een beetje sla), een eerste biertje en een onrustige nacht (waarvan er nog vele zullen volgen!) wordt de volgende morgen begonnen met het uitgebreide programma dat o.a. bestaat uit een stadswandeling, het genieten van Tsjechische koeken die op reuzehosties lijken, een bezoek aan Theresienstadt, de wisseling van de wacht op de Praagse

burcht, het flaneren over de Karelsbrug, een bezoek aan Vysegrad en de Joodse wijk Josefov, het bekijken van het klooster in Melnik, het kauen op Tatranks (een soort taaie pennywafels), het op zoek gaan naar de John-Lennonmuur (die minder spannend blijkt te zijn dan de naam doet vermoeden), een wandeling over de markt, waar o.a. pistolen met gele plastic kogeltjes worden verkocht (die onze leerlingen vanwege de strengere wapenwet in Nederland echter niet mogen kopen!), biertjes drinken en het eten van knoflooktoastjes in een kroeg met een onuitsprekbare naam die we voor het gemak maar 'De Gebraden Baby' hebben genoemd. Daarnaast is er veel gelegenheid om in een groep de stad te verkennen. Op veel momenten wordt samen gegeten, samen gewandeld, samen gedronken en veel samen gekletst. Veel vrijheid dus, maar ook veel gezelligheid.

Een moment van bezinning vormt het bezoek aan het voormalige concentratiekamp Theresienstadt. De verschrikkingen van de holocaust zijn hier nog tastbaar aanwezig. Om de bedrukte sfeer na afloop te doorbreken bezoeken we het naburige stadje Litomerice waar samen wordt gegeten (ja hoor, schnitzel met patat met een beetje sla). Met een goed gevulde maag kan de busreis naar het centrum van Praag worden hervat, waar een bezoek wordt gebracht aan het spiegelpaleis en de tv-toren op de heuvel van Petrin, relictten uit een vervlogen communistisch verleden. 's Avonds zoeken (en vinden) de leerlingen hun eigen weg waarna ze om 22.00

uur (maar meestal iets later/te laat) weer op het Wenzelplein aanwezig zijn om met de bus richting camping te vertrekken. Hier blijft het vaak tot in de vroege uurtjes onrustig. Bij een van de nachtelijke controlerondjes over het campingterrein lijkt het of er gele hagelsteentjes zijn gevallen. Het blijken echter gele plastic kogeltjes te zijn. Geen idee waar die vandaan zouden kunnen komen.

Met een bezoek aan de plaatselijke lasergamehal, waar leerlingen en docenten elkaar 'lek kunnen schieten', wordt de reis elk jaar traditioneel afgesloten. Er rest dan alleen nog de laatste gezamenlijke maaltijd (wat een verrassing, schnitzel met patat met een beetje sla!) en een laatste biertje waarna de nachtreis naar Nederland kan beginnen. Voor de groep die van woensdag tot zaterdagavond is geweest betekent dat een hard gelag, want op maandag begint om 08.20 uur weer een nieuwe schoolweek.

Na zo'n dertien jaar is er helaas een einde aan deze reis gekomen. Een reis die bijna niemand heeft willen missen, want in de jaarboeken die aan de examenklassen worden uitgereikt wordt deze reis namelijk elk jaar weer als een van de hoogtepunten uit de schoolcarrière genoemd. Een mooie herinnering aan een mooie Ashramtijd, dus! ■

TROUWENS: In 2022 heeft Oscar Soonieus (die last had van nostalgische gevoelens) camping Brozany nog een keer bezocht. Er blijkt niets te zijn veranderd!

Examentijd

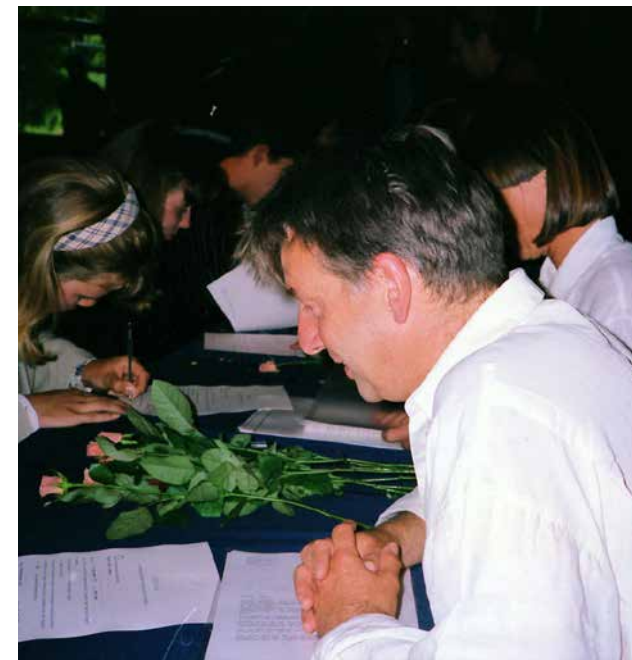
Max Borghols

De laatste intellectuele prestaties op school werden in de gymzalen geleverd. Mavo/vmbo traditiegetrouw in gymzaal 1, havo in 2 en vwo in gymzaal 3. In een omgeving waarin nog een zweem van transpiratiegeur hing van eerder verrichte fysieke inspanning, werd bepaald of je een maand later een diploma zou krijgen. Het klachtenaffiche van het LAKS (Landelijk Aktie Komitee Scholieren) was bij de gymzalen opgehangen en de dichtstbijzijnde schoolbel was met een theedoek volgepropt en omwikkeld met een rol ducttape. Desondanks kwam er ooit een klacht bij het LAKS: “Vanmorgen hadden leerlingen last van een vrouwelijke surveillant die met hoge hakken de zaal rondrentelde.” Op het surveillancerooster was echter te zien dat in die zaal alleen mannelijke collega’s hadden gesurveilleerd. Omdat deze collega’s niet bekend stonden als erkend travestiet werd de klacht ongegrond verklaard.

Omdat je een kwartier vóór aanvang aanwezig moest zijn, stond de gang bij de gymzaal vol met examenkandidaten. De ene vol bravoure, de ander zenuwachtig, de derde vroeg nog snel aan een ander: “Hoe bereken je ook alweer ...”. Allen met een zekere spanning die iets sterker werd op het moment dat de examensecretaris, teamleider of conrector gewichtig met de stapel examens arriveerde om de deur van de gymzaal te openen.

Bij binnenkomst van de gymzaal kon je na enig zoeken je plaats vinden: een inklaptafel met je examennummer en een Spartaans hard stoeltje, waarop je de komende 2 à 3 uren kon plaatsnemen. In de loop van de jaren waren er kandidaten die daar wat op gevonden hadden: tuinkussens van thuis werden meegenomen om de zittingsduur te veraangename. Terwijl het examenpapier en kladpapier al gereed lagen, werden daar nog enige attributen aan toegevoegd om de komende uren met succes door te komen: pennen, dropjes, een (grafische) rekenmachine, Snelle Jelles, geo-driehoeken en boterhammen. Een six-pack reservebatterijen voor de rekenmachine complementeerde het geheel. Sinds 2020 waren ook alle horloges in de examenzaal niet meer toegestaan omdat aan het uiterlijk van een horloge niet altijd direct te zien is of het een internetverbinding mogelijk maakt. Oudere generaties herinneren zich ook nog de CITO-schrapkaarten bij de moderne vreemde talen, inclusief het potlood HB en gummetje. Nadat voor aanvang werd gewezen op de klok en nogmaals werd gewaarschuwd om geen mobiele telefoons bij zich te hebben, werden het vak, de dag en de tijdsduur van het examen voorgelezen, waarna de pakketten geopend en de examenpapieren uitgedeeld werden. Op dat moment was je geheel overgeleverd aan je eigen kennis en kunde. Had je voldoende geleerd? Begreep je alles? Zouden ze niks vragen over dat ene moeilijke onderwerp? In een stilte,

→ Diploma-uitreiking in de aula

die normaal gesproken ongekend was, moesten grootse prestaties geleverd worden. En voordat je er erg in had werd al omgeroepen dat het laatste kwartier van de zittingsduur was ingegaan.

Vooraan en opzij zaten een aantal surveillerende docenten, die, nadat ze de processen-verbaal hadden getekend, zich stierlijk verveelden, hopende dat een leerling een vinger opstak ten teken dat diegene meer papier nodig had, zodat ze weer even de benen konden strekken. Alleen de docent wiens vak geëxamineerd werd, was driftig bezig om zelf het examen te maken, zodat deze na afloop de eerste impressies van het examen met de leerlingen kon delen. Terwijl de leerling vol adrenaline het gemakkelijk, moeilijk of veel te lang vond, kon de docent altijd met een minzame glimlach melden dat het examen “te doen was”. ■

Stunt

Max Borghols

In de loop van april begint het te gonzen: de stunt van de examenleerlingen, wat wordt het dit jaar? Gevreesd door het voltallige personeel en sommige leerlingen uit lagere klassen. Examenleerlingen kijken hier echter naar uit. Eindelijk kunnen ze ...

Maar wat kunnen ze nu eigenlijk?

Een afrekening met bepaalde docenten? Eindelijk een dag de baas zijn? Laten zien dat ze een leuke activiteit kunnen organiseren? Het feit dat deze vragen worden gesteld, betekent dat het wezen van een stunt niet duidelijk is. Het kan alle kanten uitschieten en bijna ieder jaar lees je in de krant dat ergens in Nederland een stunt uit de hand is gelopen.

De historie van de stunts op het Ashram is niet om over naar huis te schrijven. Hoe vaak werden we 's ochtends opgeschrikt door de examenleerlingen met de onvermijdelijke waterpistolen, soms gepaard gaand met pakken melk of, nog erger rauwe eieren. Waarom toch deze destructie? Het arme personeel dat het beheer van het gebouw onder de hoede heeft, moet na afloop weer vele uren extra werk verrichten om het gebouw weer toonbaar te maken.

Een keer besloot een teamleider een poging te wagen om de stunt in goede banen te leiden. Hij riep de examenleerlingen bij elkaar en maakte een aantal afspraken. Betrek leerlingen van zowel mavo, havo en vwo bij de organisatie, bespreek vooraf de stunt met de conciërges, zodat je weet wat wel en niet kan (bovendien kunnen de conciërges ook hulp bieden) en organiseer een activiteit waarbij iedereen ook plezier aan beleeft.

Tot zijn stomme verbazing bestond de stunt dat jaar uit een wervelende theatershow in de aula, met als toegift een overheerlijke lunch voor de school. En leerlingen van alle afdelingen waren betrokken bij de organisatie. Blij gezichten bij het personeel en leerlingen, trots overheerste terecht bij de organiserende leerlingen.

De goede hoop dat er het jaar erop weer een leuke stunt zou komen, werd jammerlijk teniet gedaan. Alweer waterpistooltjes en een stormbaan met zeephelling. En natuurlijk wist de halve school al vooraf op welke dag de stunt zou plaatsvinden, zodat de jongere leerlingen al vóór het eerste uur hun fiets niet in de fietsenstalling, maar buiten de hekken parkeerden. Dan konden ze vroegtijdig vertrekken! En ieder jaar hopen we opnieuw op een stunt, waardoor we allemaal positief verrast worden..... ■

Jaap Kranenburg
docent aardrijkskunde
van 1975 tot 1977
en van 1982 tot 2016

Examenstunt

FOTO: MICHEL
TER WOLBEEK

LAATST HAD IK EEN DROOM.

Ik droomde dat mijn examenklas het huiswerk had gemaakt, de boeken bij zich had en uit zichzelf aan het werk ging. Teksten werden kritisch bestudeerd, opdrachten aandachtig uitgevoerd en in een hoekje zat een groepje zachtjes maar intens te discussiëren over een vakinhoudelijk probleem. Op de tafels stonden geen tassen waarachter min of meer verscholen het halve assortiment van de kantine werd genuttigd en toen ik met mijn uitleg wilde beginnen, praatte niemand er doorheen. Wel werd me vriendelijk te kennen gegeven dat uitleg niet nodig was. Ze snapten alles al.

Snapt alles al?

Ik stelde vragen, moeilijke vragen, maar ik kon er niet omheen: ze snapten alles. Zelfs als ik onredelijk diep op de stof inging, konden ze het aan. De bel ging en ik kreeg ze met moeite het lokaal uit. In de pauze hoorde ik van collega's dat het bij hen net zo was gegaan. Het bleek zelfs een landelijk fenomeen te zijn, zag ik die avond op het nieuws.

Tijdens de weken die volgden, stelde

ik steeds ingewikkelder stof aan de orde, groef tot op de bodem van mijn vak, maar hoe diep ik ook ging, zij gingen dieper en hoe ik het niveau ook opschroefde, zij zweefden er bovenuit en ontsluierten me zelfs onbekende facetten van mijn vak. Welwillend luisterden ze als ik weer eens iets uitprobeerde, maar het ongeduld was voelbaar. Was ik eindelijk klaar? Konden ze verder? Er stond een examen voor de deur!

Ik gaf het op, ik kon mijn tijd beter gebruiken. Als ik af en toe nog even ging kijken, groetten ze vriendelijk en beleefd, maar verder hadden ze geen tijd voor me. Stiekem hoopte ik op slechte examenresultaten, maar ook daar haalden ze de top.

Ik merkte dat ik het lang had volgehouden. De kranten stonden vol verhalen over depressieve docenten, in talkshows en op internet vertelden ze hoe erg ze het vonden dat de leerlingen hen niet langer nodig hadden, op straat zwierven hordes overbodige leraren. Velen raakten aan de drank, drugs of erger.

Ik werd wakker en dacht:

‘Goeie stunt!’ ■

BRON: SCHOOLKRANT 2011

Mijn tijd op het Ashram 2 “Een gezellige school”

Interview door redacteur Maas van Egdom

In gesprek met Mienet Wijffe, Bert de Meijier en Victor de Meijier

Bert behoorde tot de eerste lichting lts-leerlingen van het Ashram. Hij deed eindexamen Mechanische Techniek in 1979 en ging direct na het behalen van zijn diploma aan de slag bij een autoschadebedrijf en doet dat (zijn lts-diploma inmiddels aangevuld met wat deeltijdopleidingen) tot op heden.

Mienet deed examen havo in 1980 en volgde daarna een mts-opleiding in Schoonhoven als voorbereiding op het vak van uurwerkmaker. Dat werk doet ze nog steeds vanuit haar woning in Woubrugge.

Victor, de zoon van Bert en Mienet, slaagde in 2006 voor zijn vwo-examen met het profiel Economie & Maatschappij en koos voor bedrijfswetenschappen aan de VU en behaalde aldaar zijn master Human Resource Management. Felix, de jongere zoon van Bert en Mienet, ook vwo'er op het Ashram, was niet bij het gesprek aanwezig.

Welke herinneringen heb je aan het Ashram, denkend aan bijvoorbeeld de sfeer, het onderwijs en wat zou je daarin als ‘typisch Ashram’ willen kenmerken?

Bert: Ik kwam in de eerste lts-brugklas in een kleine groep met 8 leerlingen. Het was een gezellige groep, best veel lol gemaakt in werkweken en zo. Ik merkte wel in het derde en vierde jaar wat cultuurverschillen bij de lts-populatie en dat gaf soms wat spanning. Ik vermoed dat de lts niet zo makkelijk leerlingen kon krijgen, ze kwamen overal vandaan. Ik had liever een wat strengere school gehad, maar heb

aan de andere kant wel kunnen genieten van wat meer vrijheid.

Het was wel leuk om tijdens pauzes contact te hebben met niet-lts'ers. Zo heb ik ook Mienet leren kennen.

Mienet: Ik heb het eerste jaar nog op de Paradijslaan gezeten. Ik vond het vanaf het begin heel plezierig, kwam van een kleine lagere school in Aarlanderveen naar de ‘stad’, maar genoot volop, bijvoorbeeld met de schoolkrant en koos een exact pakket waar ik eigenlijk niet zo hard voor hoefde te werken; weinig stress dus.

Bert: Voor mij was de aula met dat podium een hele gezellige ruimte en ik heb ook nog meegewerkt aan de ecologische tuin, steentjes metselen.

Victor: Mijn ervaringen waren vanaf het begin ook goed, prima vermaakt. Ik vond de brugklas wel wat groot, maar ik kwam natuurlijk van een hele kleine school. Gelukkig kende ik wat leerlingen van het voetbal. De sfeer heb ik altijd als goed ervaren, geen gesloten subgroepjes, maar je was onderdeel van een geheel.

→ vlnr Twee generaties
Ashrammers, Felix,
Victor, Mienet en Bert

“Projectweken vond ik heerlijk, maar ik weet ook dat sommigen er moeite mee hadden als het wat intenser en persoonlijker werd.”

Bert: Verhouding met docenten was gemoedelijk, je kon zomaar de docentenkamer binnenlopen. *Mienet beaamt dat.*

Victor: In mijn tijd was dat niet meer zo; je moest echt een goede reden hebben om de docentenkamer in te lopen. Wat dat betreft was er wel wat veranderd.

Tijdens het gesprek komt ook de periode van het ‘conflict’ van begin jaren 1980 ter sprake en daarbij valt op dat zowel Bert als Mienet daar nauwelijks herinneringen aan heeft. Als leerling hebben zij er weinig tot niets van gemerkt.

Tot nu toe leggen jullie in je herinneringen vooral de nadruk op de sfeer en de manier waarop docenten en leerlingen met elkaar omgingen, maar hebben jullie het

onderwijs en de inhoud van vakken ook als ‘bijzonder’ ervaren?

Bert: Ik heb eigenlijk weinig concrete herinneringen aan het vakonderwijs. Ja, ik had natuurkunde van Nang Arsala en Nederlands van Anton Pfeiffer, maar ik kan mij geen naam meer herinneren van mijn techniekdocent. Projecten vond ik wel leuk, je leerde toch op een andere manier naar dingen kijken.

Mienet: Ik herkende in de lessen wel iets van de filosofie van het Ashram als ik terugdenk aan de vele discussies die we tijdens lessen hadden, dat lag mij wel. Projectweken vond ik heerlijk, maar ik weet ook dat sommigen er moeite mee hadden als het wat intenser en persoonlijker werd.

Bert: ik kan mij ook wel herinneren dat sommige leerlingen, vooral die uit Alphen, wel eens bij leraren thuiskwamen, maar daar deden wij vanuit Ter Aar of Woubrugge niet aan mee.

Victor: Er was wel iets bijzonders met dat onderwijs, maar ik heb er geen concreet beeld meer van. Ik herinner mij nog vaag een Griekenlandproject, maar verder zijn het toch vooral werkweken en reizen, zoals Praag en Berlijn, waar ik nog beelden van heb. Wat ik ook bijzonder vond, was dat ik als juniormentor meeging op brugklaskamp. Toen heb ik leraren wel op een andere manier leren kennen.

Tijdens ons gesprek proberen we vergelijkingen te maken tussen de beginperiode eind jaren 1970 en de latere periode begin 2000. De gemoedelijke sfeer blijft toch wel redelijk overeind staan, maar er is wel wat meer structuur gekomen. Mienet en Bert geven aan dat veel aan eigen verantwoordelijkheid werd overgelaten, huiswerk werd nauwelijks gecontroleerd. Wat betreft leeftijd, veel jonge docenten, was er bijna geen generatiekloof. Victor heeft dat anders ervaren, meer hulp bij planning, strakkere controles, e.d.

Hebben jullie als afsluiting nog bepaalde “one-liners” waarmee je “jouw Ashram” zou willen typeren?

Bert: Blijft wel lastig, ik heb geen vergelijking met andere scholen, maar ik heb het Ashram wel als een gezellige school ervaren en ik vond het gebouw indrukwekkend met de aula en de grote betonnen trappen. Maar als massaal heb ik het niet ervaren, intieme sfeer, vaak vast plekje in de aula. Dat lijkt mij tegenwoordig toch heel anders, nu iedereen op zijn of haar eigen mobieltje bezig is.

Victor: Ik was vooral onder de indruk bij de open dag, imposante gymzalen. Ik had geen twijfels wat betreft mijn keuze voor het Ashram. ■

→ Martin Duivenvoorden

Een halve eeuw Ashram College

DEEL 5

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

1995 – 2000

Hervinden van elan en investeren in personeel, gebouw en organisatie

• Bij zijn komst in mei '95 kiest de derde rector, Martin Duivenvoorden, eerst voor gesprek. Met in 1980 vertrokken sleutelfiguren rond het conflict, met sectievoorzitters, met oop'ers, enz. Eerst de sfeer proeven in relatie tot de sterkte-zwakteanalyse van zijn voorganger.

• **Twee prioriteiten:**

Het team weer met elkaar aan de praat krijgen. Buitenschoolse meerdaagse conferenties in bijv. Leeuwenhorst, Noordwijkerhout. Secties de ruimte geven voor teambuilding. Uitwisselen wat men goed onderwijs vindt. Conferentie in Oegstgeest om te proeven hoe de wat politiek getinte cultuur meer professioneel kan worden. Trainingsdagen Human Dynamics in Egmond. Maar parallel ook de interne overleg- en besluitvormingsstructuur onder de loep nemen. De traditionele directie-indeling met één rector en zes conrectorjaarlagen ging op de schop. Er kwamen portefeuillehouders met beleidsterreinen (onderwijs, personeel, financiën en pr). Onder deze portefeuillehouders kwamen de relevante stuur- en werkgroepen. Naarmate er conrectoren vertrokken, werd de aansturing van de school verbreed door per afdeling een middenkader van afdelingsleiders te creëren met een tweehoofdige leiding voor aan de ene kant de organisatie/leerlingenzaken en aan de andere kant de onderwijskundige ontwikkeling.

→ 1999-2000 Directie vlnr Theo Kronenberg, Ab Miedema, Fred Smit, Martin Duivenvoorden, Annemarie Thomassen, Gerdien Brinkman

• Waardering voor het personeel door budgetten voor personeelsdagen en eindejaarsgift en genereus gebaar bij jubilea en afscheid.

• Al lang bestaande wensen voor faciliteiten in het gebouw leidden na de onderhoudsrenovatie in '94 tot een stevige vernieuwbouw met studiecentrum, muziekstudio's, dramaruimte, fraaie leerlingen-kantine en werkruimtes vakdocenten en een mooi intern schoolplein in 2001.

→ Foto links: De eerste lichte leerlingen
Mechanische Techniek

→ Foto rechts:
Brugklas Mienet

Muzikaal (afscheid)

‘Dia de los muertos’ - het ontstaan van een musical

Michael Harris en Daan Lazonder

Michael Harris
dramadocent van
2009 tot 2018 en
van 2023 tot heden

Daan Lazonder
dramadocent van
2010 tot 2018

In de loop der jaren zijn er vele musicals opgevoerd op het Ashram College. Voor alle deelnemers, én voor de toeschouwers natuurlijk, een feest. Maar er gaat veel aan vooraf. Dramadocenten Michael Harris en Daan Lazonder nemen ons mee in het voorbereidingsproces van de musical ‘Dia de los muertos’, die in het schooljaar 2015-16 werd opgevoerd.

Michael: Het maken van een (school)musical begint naar mijn mening bij de muziek. Omdat ik zelf ben opgegroeid in de jaren ’80 en ’90, zijn dat de muziekdecennia die een diepe indruk op mij gemaakt hebben en die dus voor inspiratie zorgden. Zo hebben we in 2014 de musical ‘Prinsheerlijk’ gemaakt. Dit was een bewerking van de film met Eddie Murphy ‘Coming To

America’ uit 1988 en daarom zochten we ook naar bijpassende muziek uit die tijd. En dan kom je al snel uit bij de familie Jackson. Met hits van Michael, Janet en The Jackson 5 hebben we toen het verhaal verder vormgegeven.

Toen we voor het daaropvolgende schooljaar een nieuwe musical gingen maken, maakte mijn collega van muziek, Ien Buurman, mij al vrij snel duidelijk dat ze het leuk zou vinden als we voor deze voorstelling niet muziek van één of twee artiesten zouden kiezen, maar zouden kiezen voor een genre. En toen kwamen we er snel achter dat we beiden een liefde hebben voor Spaanstalige muziek. Waar Ien goed was met haar klassiekers, kon ik vrijwel alle nummers opnoemen die begin 2000 wereldhits werden. Met enthousiasme zijn we toen een

→ Vlnr Maas
van Egdom,
Henk Wiegant
en Paul
Nieswand

lijst gaan maken, van welke liedjes we écht in de voorstelling wilden hebben en waar een verhaal omheen gebouwd moest worden.

Toen ik kort daarna een aflevering van de realitycompetitie ‘RuPaul’s Drag Race’ bekeek en een Drag Queen zichzelf had opgemaakt in de stijl van de Mexicaanse feest- en herdenkingsdag ‘Dia de los Muertos’, raakte ik geïnspireerd en ben research gaan doen naar wat dit was. Het verhaal van de jonge Sofia die verliefd wordt op een teruggekeerde dode ziel, niet wetende dat dit de oud-geliefde van haar eigen oma was, schreef zich daarna als vanzelf. In de zomervakantie van 2015 wisselden Ien en ik vanaf onze vakantieadressen liedteksten en dialogen uit en zo was het script eind zomer 2015 voor een groot gedeelte af. Saillant detail is dat mijn zelfbedachte verhaal, behoorlijk wat raakvlakken vertoonde met de film ‘Coco’ van Disney, die ruim een jaar later in première ging. Ik bedoel hier niet plagiaat te suggereren, maar meer aan te geven hoeveel tijd er eigen-

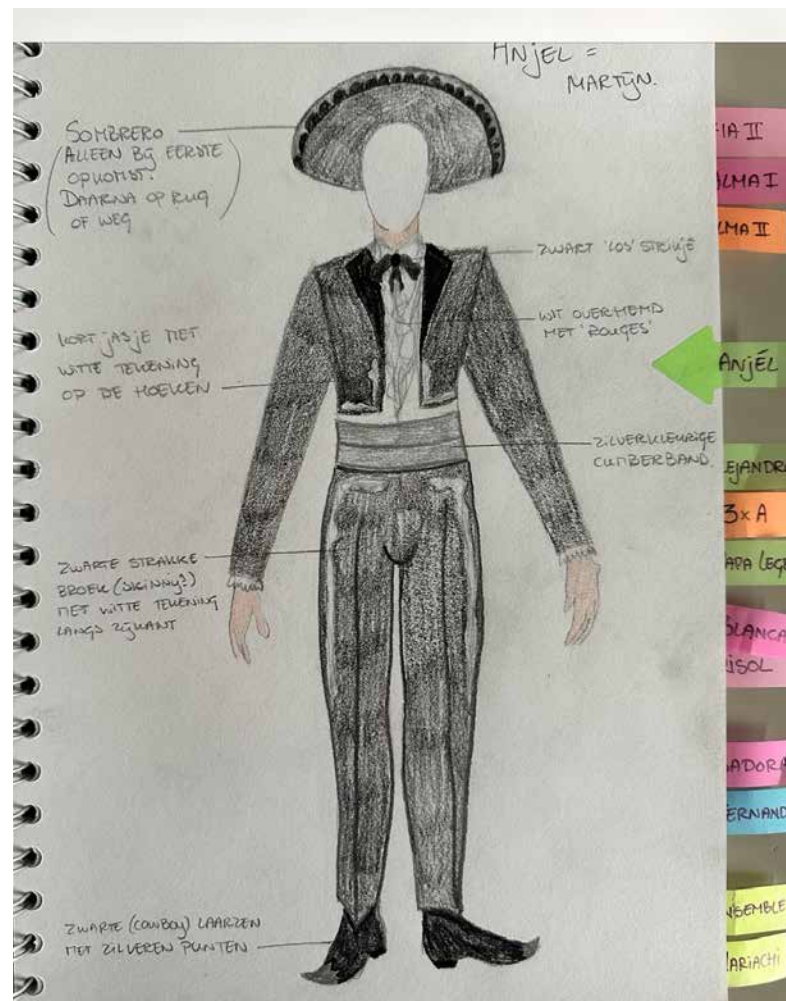
lijk in het maken van een musical gaat zitten. Het schooljaar was nog niet eens begonnen en er was al research gedaan! Plus een script én liedteksten geschreven!

Vanuit de vorige productie was er een fanatieke groep leerlingen die aangaf graag bij deze productie ook mee te willen doen. Zo kregen we een toegewijde en gemotiveerde groep jongeren, die zich de productie helemaal eigen gemaakt hebben. De deelname aan de audities was vrij voor leerlingen uit klas 2 en hoger, maar ik weet nog wel dat ik Martijn Smids gemeld heb dat er één rol bij was, die hem op het lijf geschreven was. Dat hij en Daya Hendrix vervolgens zo mooi samen kleurden in de naar het Nederlands vertaalde en bewerkte Latin-popnummers, was een magische voltreffer.

Ik ben tijdens onze repetitieperiode bij een school in Zoetermeer geweest om bij hun productie te kijken. En hoewel het budget en de special effects (een rookmachine!, bewegend toneel!) enorm indruk maakten, deed het spel én met name de zang/muziek dat minder. We hadden misschien niet het grootste budget en van iedereen die aan de musicals meewerkte, weet ik zeker dat er behoorlijke overtijd gevraagd is, maar wat het zo bijzonder maakte: we deden het met z’n allen, met toewijding, plezier en een enorme liefde voor het maken van muziektheater. En dat zag je terug in het spel en hoorde je in de muziek en zang.

En wellicht is dit de formule: goede muziekkeuze, vanuit daar het verhaal opbouwen en dan aan de slag gaan met een team van toegewijde mensen? Ik heb de afgelopen jaren op verschillende plekken gewerkt, waar ik veel ervaring heb opgedaan met het schrijven van theater. Echter, ik heb nergens zoveel plezier gehad in het maken van musicals als op het Ashram. En dat is ook de reden dat ik kortgeleden naar het Ashram ben teruggekeerd.

‘Dia de los Muertos’ was de laatste productie die ik dacht te doen, maar ik vind het eigenlijk ook wel heel vet om terug te kijken en nu te denken: ‘Nee man, dat was het startpunt’. Dus ik hoop de manier van werken die we toen ontwikkeld hebben, de komende jaren nog voort te mogen zetten.

Daan: De vormgeving van een voorstelling begint met het idee en de wensen van een regisseur. Dus toen Michael vertelde wat zijn plannen waren met de musical ‘Dia de los Muertos’, ben ik begonnen met (voor)onderzoek. Wat is die ‘dag van de doden’? Hoe ziet de Mexicaanse en Zuid-Amerikaanse kleding eruit? Welke gebruiken zijn er bij de schmink? Ik ben op zoek gegaan naar zoveel mogelijk beeldmateriaal dat ter inspiratie kon dienen. Daarna ben ik met Michael gaan praten over de personages in de voorstelling, de hoofdrollen, de bijrollen en het ensemble. Wat zijn hun karakters? Ik vind het bij het bedenken van kostuums en grime belangrijk dat het uiterlijk past bij het karakter van een personage. En zeker met een onderwerp als ‘Dia de los Muertos’ kun je dat ook laten zien in kleurgebruik. Donker en gedempte kleuren voor oudere mensen, felle kleuren voor de jonge personages en zelfs schreeuwerige voor de gemene personages. Verder vind ik het belangrijk dat het totaalbeeld een geheel vormt qua kleur en stijl.

Ik ben in een schetsboek de ontwerpen gaan maken voor de kostuums voor de verschillende personages en heb mijn ideeën aan Michael voorgelegd, waarna we met die ontwerpen aan de slag zijn gegaan. We, dat waren een klein groepje vrijwillige (groot)moeders en ik. Gezien het geringe budget blijft het bij het maken van een schoolmusical altijd een uitdaging hoe je de ideeën die je voor ogen hebt het dichtst in realiteit kunt benaderen. Ik ben zelf geen groot naaiwonder, maar een aantal van de moeders die mij hielpen waren dat wel.

Samen hebben we gekeken naar wat we al in het kostuumhok hadden, wat we met een kleine aanpassing ook konden gebruiken, wat we elders konden lenen, wat we toch echt moest aanschaffen en wat we zelf moesten maken. De kostuums voor een aantal hoofdrolspelers moesten zelf gemaakt worden, maar de rokken voor het ensemble konden we bij een andere school lenen. Al waren dat er iets te weinig, dus een deel heb ik zelf nog bijgemaakt. Mijn toenmalige woonkamer was één grote berg stof, want in die Spaanse rokken gaan meters stof!

Voor deze musical was ook al snel duidelijk dat de grime een belangrijke rol zou gaan spelen. Het hele dodenrijk, het ensemble, zou de bekende doodshoofdengrime moeten krijgen. In de ArtClass gaf ik toen ook lessen grime en binnen die cursus heb ik toen een groepje leerlingen de grime voor deze voorstelling aangeleerd: het basisdoodshoofd en de versieringen. Het grimeren zou wel wat tijd gaan kosten, dus ik had een boel helpende handen nodig. Gelukkig was er een grote groep enthousiaste leerlingen die graag wilde komen helpen. Ik geloof dat ik elke avond een groep van wel twaalf leerlingen had die kwam helpen bij het grimeren. Het lokaal achter de aula hadden we verbouwd tot backstage. Daar maakten we een echte schminkafdeling met spiegels, schmink, kwasten, etc, met boven de spiegels de grimeontwerpen, zodat iedereen kon zien hoe elke acteur geschminkt moest worden. Als een geoliede machine hebben we toen iedere avond iedereen staan schminken! Én haastgrime ertussendoor... Ergens in de voorstelling ging een personage dood, waarna ze met grime van de doden weer op moest.

Ik heb hele goede herinneringen aan de soepele samenwerking met leerlingen en collega's! En op het resultaat van de musical, spel, muziek en kostuums, ben ik nog steeds trots! ■

‘Van Dikkertje Dap’ tot ‘Vluchten kan niet meer’

ALPHEN - Honderdtien leerlingen van het Ashram College hebben in de afgelopen acht maanden hard gewerkt aan het tot stand komen van de schoolrevue ‘Van Dikkertje Dap tot Vluchten kan niet meer’. Vrijdag 1 mei was de première van deze revue die werd opgevoerd in de aula van de school aan het Marsdiep.

Ook donderdag 2 en vrijdag 3 mei konden leerlingen en ouders genieten van deze opvoering. De schoolrevue is er gekomen op initiatief van Ien Buurman, docente muziek aan het Ashram College. Zij koos voor de teksten van Annie M.G. Schmit en de daarbij behorende muziek zoals die in Nederland algemeen bekend geworden is. Samen met de lerarens drama, Felice Schipper die optrad als regisseuse en de leraar Engels Kees Vriesscheij die de rol van producent kreeg, is Ien Buurman vorig jaar al begonnen met de audities rond de rolverdeling in de revue.

Aan de uitvoering deden ook leerlingen uit de tweede en met de zesde klas mee. In totaal 77 spelers, zangers en dansers die werden begeleid door het 33 man sterke schoolorkest. De revue was opgebouwd uit sketches die steeds afwisselend geheel verkregen waren uit de schoolstukken en de verhalen van de leerlingen. Gekozen was voor een reeks van bekende kinderliedjes tot de teksten voor volwassenen onder andere uit ‘Ja zuster, nee zuster’. Dankzij de decorstukken was met een simpele handeling het toneel telkens weer aan te passen aan de nieuwe tekst en muziek. Deze decors waren, evenals de kleding, door de leerlingen zelf gemaakt. Het is de bedoeling dat deze grote revue op 21 en 22 juni ook opgevoerd zal worden in het Parktheater.

Ien Buurman
docent muziek van
1982 tot 2017

ASHRAM MUSICALS

Van dikkertje dap tot vluchten kan niet meer
Café Chantant
Anatevka
Momo en de tijdspaarders
Laat me met rust
Aarde
De snack van Jack
Midzomernachtsdroom
Van Henegouwen
Alice in wonderland
Hair
The wizz
Prinsheerlijk
Dia de los muertos
&Julia

Musicals, mijn passie

Martijn Smids, leerling van 2011 tot 2017

Een ei en een speelkaart in de musical 'Alice in Wonderland'. Een eerste toneelervaring vergeet je niet snel. Hoewel ik al enkele jaren spellessen volgde aan het Jeugdtheaterhuis in Alphen aan den Rijn gaf de schoolmusical van het Ashram College mij mijn eerste podiumervaring. Ik vergeet nooit de oranje panty die ik als ei aan moest. Ik voelde me er alles behalve comfortabel in, maar een lach van het publiek was gegarandeerd. Ook in mijn derde en vijfde jaar op het Ashram College speelde ik in de schoolmusicals 'Prinsheerlijk' en 'Dia de los Muertos'. Altijd aangevoerd door de gedreven geesten van de school: Michael Harris, Ien Buurman, Claire van Kempen en Ton van Vliet.

Gedurende mijn zes jaar op het Ashram College groeide mijn hobby uit tot een passie die ik niet meer wilde loslaten. Sterker nog, ik wilde er mijn beroep van maken. Ik leerde dat de kans om werk te vinden in de musicalwereld vrij klein was, dus hield ik altijd een plan B achter de hand, maar naarmate het eindexamenjaar naderde, werd dit reserveplan steeds meer een verhaal om mijn ouders gerust te stellen. "Ik wil het gewoon proberen, en als dat niet lukt, heb ik altijd nog iets achter de hand."

Aan de schoolmusicals op het Ashram deden leerlingen van alle leerjaren mee. Dit zorgde ervoor dat je als brugpieper in aanraking kwam met leerlingen uit bijvoorbeeld 6 vwo. Door onze gezamenlijke passie ontstond er altijd een hechte groep, een familie, die elkaar na de gebruikelijke schooluren nog regelmatig zag voor repetities en optredens.

Via 'ouderejaars' kwam ik in aanraking met de Fontys Hogeschool voor de Kunsten (tegenwoordig Fontys Academy of the Arts) in Tilburg. Hier

ontdekte ik mijn droomopleiding: Muziektheater. Toen ging het snel. In mijn laatste jaar van het vwo begon ik aan de vooropleiding Muziektheater in Tilburg. Elke zaterdag had ik hier een hele dag zang-, dans- en spellessen om me voor te bereiden op het gevraagde niveau van de bacheloropleiding. Na een jaar hard werken wist ik mijzelf de opleiding binnen te auditeren. Ik behoorde tot de twaalf gelukkige studenten die in 2017 mochten starten met de bacheloropleiding. Een droom kwam uit.

De vier jaren op mijn opleiding beschouw ik als de vier mooiste jaren uit mijn leven tot nu toe. Om elke dag bezig te mogen zijn met je passie is een cadeautje. Je werkt niet alleen aan je vaardigheden als zanger, acteur en danser, maar je werkt ook aan wie je bent als mens. Ik heb in deze jaren een discipline en openheid geleerd die ik nooit meer zal vergeten. In 2021 ben ik afgestudeerd, midden in de coronapandemie, waarin theater haast niet meer bleek te bestaan. Toch had ik het geluk te mogen starten in een fijne productie in Nederland: 'ONE de Musical'. Hier heb ik 10 maanden onwijs veel mogen leren. Direct hierna volgde een heel nieuw avontuur: het Duitstalig gebied.

In Duitsland is een hoop werk voor musical-acteurs. Waar in Nederland de kansen bijzonder klein zijn, zijn ze in Duitsland groter door het grote aantal zogeheten 'Stadttheaters': op zichzelf staande productiehuisen die zelf met producties komen. Hierdoor ben je niet alleen afhankelijk van de grote internationale musicalbedrijven zoals Stage Entertainment, al zijn er van deze grotere commerciële bedrijven ook genoeg. Na mijn eerste productie in Nederland mocht ik in Duitsland aan de slag als Octo Tentakels in de Nickelodeon tourproductie 'Das SpongeBob Musical'. Momen-

teel tour ik met 'Footloose das Musical' door heel Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Om zo kort na mijn opleiding zulke mooie grote rollen te mogen spelen in het Duitstalig gebied, is iets waar ik enorm dankbaar voor ben. Om te zingen en spelen in een andere taal op een niveau waarbij het publiek ook nog begrijpt wat je zegt is een andere tak van sport. Gelukkig werd hier op de opleiding al veel aandacht aan besteed.

Het musicalvak is niet gemakkelijk. De kortlopende contracten en het constant auditeren door heel Europa voor de meest uiteenlopende banen maakt het tot een wisselvallig bestaan. Maar als het dan lukt en je staat voor een volle zaal te doen wat je altijd al wilde doen, dan voel je weer dat alles de moeite waard was. Mijn carrière zal altijd een komen en gaan van verschillende banen blijven, dat weet je van tevoren. Voor de momenten dat het me even niet lukt om op het podium te staan, geef ik les op theaterscholen en houd ik me steeds meer bezig met andere zaken rondom theater. Denk hierbij aan: regie- en productie-assistentie, maar ook het vertalen van producties van het Engels naar het Nederlands. Het musicalvak kan me veel kopzorgen opleveren, maar ik zou niets liever doen dan dit.

Het Ashram College heeft mij met de schoolmusicals, maar ook via de drama- en muzieklessen een kans geboden om te ontdekken wat mijn passie is. Ik kon mijn creativiteit ontwikkelen en even ontsnappen aan de boeken en de cijfers. Ik ben onwijs dankbaar dat ik naar een school mocht gaan waar zoveel aandacht was voor de creatieve vakken. Niet elke school geeft hier zoveel aandacht aan. En dat is zonde. Drama- en muzieklessen, maar ook vooral schoolmusicals kunnen de leerlingen zo veel bieden: een uitlaatklep, een plek om veilig jezelf te zijn en voor sommige leerlingen biedt het zelfs een toekomstdroom.

Dankjewel Ashram College! ■

→ Martijn Smids is een internationale musicalster

→ Prins Heerlijk (2014)

Musicals

Musicals

“Een goede klik met de mentor kan voor wonderen zorgen”

Interview door redacteur Niek Brokamp

“Alphense Maaïke Kempes is benoemd tot bijzonder hoogleraar”, zo luidde de kop van een krantenartikel in het Alphen Nieuwsblad in november 2021. Het artikel vermeldde verder: “Ze is benoemd tot bijzonder hoogleraar Forensische Neuro-pedagogiek. Zij doet onderzoek naar beter strafadvies voor (jeugd)delinquenten met als doel: met behulp van de juiste ‘tools’ grensoverschrijdend gedrag van jeugdige plegers van een strafbaar feit in goede banen te leiden, zodat zij na hun straf niet meer terugvallen in hun oude gedrag.” Maaïke, die van 1988 tot 1994 leerling van het Ashram was, vertelde in dat krantenartikel: “Voor het onderzoek is kennis uit verschillende vakgebieden nodig. Dat is iets wat ik destijds heb geleerd op het Ashram College. Tijdens projectweken over een bepaald onderwerp droegen alle schoolvakken iets bij aan dit onderwerp. Ik heb erg veel geleerd van deze manier van werken en hoop dit nu optimaal te kunnen toepassen.”

Een betere reclame voor het Ashram is nauwelijks denkbaar. In mijn herinnering was Maaïke een zeer betrokken leerling. Het krantenartikel maakte mij nieuwsgierig en ik nodigde haar uit voor een interview. Ze reageerde zeer enthousiast en we maakten een afspraak. Het interview vond plaats in de docentenkamer van het Ashram op vrijdagochtend 2 juni 2023. Maaïke vertelde heel bevlogen over haar huidige werk en de belangrijke invloed daarop van haar Ashramjaren.

Vertel eens iets over je schoolcarrière.

Mijn eerste basisschool was de Troubadourschool. Omdat het aantal leerlingen drastisch kelderde, verhuisde ik bij de start van groep 7 naar de Bisschop Bekkersschool. Het schoolgebouw stond midden in de Sterrenbuurt en het was een ingewikkelde school. Met heel veel allochtone kinderen met alle bijbehorende problematiek van achterstandskinderen. Veel van wat er later in de hele samenleving speelde, maakte ik toen al op die school mee. Zoals onbegrip over cultuurverschillen, ook cultuurverschillen onderling. Ik herinner me de uitspraak van een Marokkaans vriendinnetje, die zei: “We gaan daar niet spelen, want daar spelen Turken”. En ook dat ze niet kunnen zeggen dat ze iets niet mogen. In onze ogen is dat liegen, maar in hun ogen is dat niet kunnen toegeven dat het niet kan. Vóór de slotmusical

→ Maaïke Kempes, 1988-1994, vwo-leerling op het Ashram

in groep 8 vroeg de leerkracht aan ouders van meisjes in de klas: “Mogen jullie dochters op het podium?”. Dat mocht, maar op de dag van de uitvoering waren ze ziek. Ook met het brugklas-kamp gaf dat problemen, jongens en meisjes door elkaar. Ook dan waren ze ziek. Dat is dus een heel andere manier van met elkaar omgaan.

En je jaren op het Ashram?

In groep 8 gingen de bollebozen naar het Christelijk Lyceum. Mijn leerkracht zei dat ik nog speels was en adviseerde mij en mijn ouders om ook op andere scholen de open dagen te bezoeken. Ik bezocht de open dag op het Ashram en kreeg een introductieles van Richard Hodgkiss. Dat was geweldig, met allemaal grapjes in het Engels. Wij waren helemaal ‘in love with Richard’. Ik wilde naar het Ashram en les krijgen van Richard. Jammer genoeg heb ik nooit meer les van hem gehad. Maar het

Ashram was voor mij wel een gouden keus. In de onderbouw hield men zo lang mogelijk alle leervormen bij elkaar. Ik arriveerde er net na de Middenschool. De driejarige brugperiode was net naar twee jaar teruggegaan. We zaten met lbo t/m vwo-leerlingen bij elkaar, verdeeld over A- en B-niveau. Wat ik ook erg leuk vond, was dat je technisch onderwijs had, en ook drama. Met Felice Schipper heb ik nog contact. In haar lessen speelden we scènes na uit het tv-programma ‘Rescue 911’. Als puber wilde je opgaan in de grijze massa, maar bij Felice werd je gedwongen om je te uiten en een rol te spelen.

Wie waren je mentoren?

Mijn mentoren waren Henk Wiegant in klas 1, Hans Mol in klas 2, Gerdien Brinkman in klas 3 en 4,

→ Richard Hodgkiss

Mieke Uylenbroek in klas 5 en in de zesde Anton Pfeiffer. Van jou heb ik wiskunde gehad in de hogere klassen. Ik heb nog contact met enkele klasgenoten en ook met mensen uit andere leerjaren.

Ik heb nog steeds contact met Henk Wiegant en Jaap Kranenburg. Laatst werd ik nog uitgenodigd bij de presentatie van Jaaps laatste boek. Jammer genoeg kon ik daar niet bij zijn. En Gerdien heb ik ook nog een keer ontmoet, toen zij in Kampen directrice was van een school voor voortgezet onderwijs. Ik deed onderzoek met vmbo-leerlingen naar de effecten van een interventie tegen relatiegeweld en haar school deed mee.

Ik heb in 1994 vwo-examen gedaan. Er waren twee examenklassen, de ene klas was bèta en de andere alpha. Maar omdat er te weinig alpha's waren ben ik in die andere klas gestopt. Ik had dan er ook nog Latijn bij. Dus eigenlijk zat ik in de verkeerde mentorklas.

Als er een reünie was, dan kwam ik altijd. En als er dan een leraar voorbij kwam, dan was het altijd van: "Hé Maaïke!". Ik bleef wel hangen in de gedachten van mijn oud-leraren.

Intussen is Ronald de Rooij binnen gekomen in de docentenkamer en komt even voorbij voor

→ Ton Maurice

een praatje. Na de begroeting gaat het over het oude en nieuwe schoolgebouw. De bouw van de nieuwe school vordert gestaag en heeft onlangs het hoogste punt bereikt. Maaïke vraagt zich af of midden in het schooljaar wel zo'n handig tijdstip is voor een verhuizing. Ook is ze nieuwsgierig naar de eventuele gymzalen. Trots vertelt Ronald over de vier gymzalen en wijst daarbij in de richting van de nieuwbouw. Achter de (straks) glazen gevelwand aan het Marsdiep zijn de contouren van de aula al te zien.

Welke zijn je fijnste Ashram-herinneringen?

De schoolbrede musicals, die vond ik altijd fantastisch. Ik speelde dwarsfluit in het orkest. Met plezier denk ik terug aan de fijne sfeer van de voorbereidingen van die musicals, het met elkaar naar de uitvoeringen toelevan, het oefenen en zelfs nog een optreden in het Parktheater. Heel bijzonder was de combi van leraren en leerlingen van alle schooltypes en leerjaren. Dat was echt geweldig.

Ook de projecten in de verschillende leerjaren roepen goede herinneringen op, zoals het Egypte- en het Griekenlandproject. Alle vakken droegen bij aan zo'n project.

In de hogere klassen zat ik in de leerlingenraad en dus was ik ook aanwezig bij studiedagen van het Ashrampersoneel. Op een gegeven moment was ik lid van de sollicitatiecommissie die de nieuwe conrector van de derde klassen zou kiezen. Dus las ik alle sollicitatiebrieven en moest daar commentaar op geven. Dat vond ik fantastisch. En toen is Gerdien het geworden.

In de docentenkamer klinkt de zoemer van de leswisseling. Volgens Maaïke is het geluid nog steeds hetzelfde. "Dat mag wel iets vriendelijker!", zegt Maaïke.

En nog meer bijzonderheden uit je Ashram-jaren?

Wat ik ook leuk vond in de onderbouw, dat waren de verrijkingsuren. Ik kreeg extra lessen 'wiskunde en muziek' van de toenmalige rector

“Na de twee laatste basisschooljaren was het Ashram voor mij als een warm bad. Ik werd intellectueel uitgedaagd en ik pakte alle uitdagingen aan.”

Ton Maurice. Ik vond het een fantastische vent, leuk en spontaan. Hij benaderde de muziek van Bach op een wiskundige manier en legde 'de gulden snede' uit. Het was in een sfeer van elkaar bij de voornaam noemen en makkelijk aanspreekbaar. In de zomer van 1994 was ik met mijn ouders en broers op vakantie in Frankrijk. We werden verrast door het overlijdensbericht van Ton Maurice dat stond in de krant die we toevallig hadden gekocht.

Na de twee laatste basisschooljaren was het Ashram voor mij als een warm bad. Ik werd intellectueel uitgedaagd en ik pakte alle uitdagingen aan.

Je was dus duidelijk zeer betrokken bij de school.

Ja. Later ben ik vaak teruggevraagd op het Ashram om voorlichting te geven aan meisjes over bètastudies. Samen met onder andere Ionica Smeets ontvingen we groepjes meisjes uit de derde klassen die hun pakketkeuze nog moesten samenstellen. We gaven dan voorlichting over hoe leuk zo'n studie is en wat je ermee kunt. Moeilijk voor 14- en 15-jarige meiden, gibel-de-gibel, om een goede pakketkeuze te maken.

Wat ben je na het Ashram gaan studeren?

Na het Ashram wilde ik graag biochemie gaan studeren. Die studie kun je benaderen vanuit scheikunde en vanuit biologie. Ik koos voor een studie biologie in Leiden. Een betere keus had ik niet kunnen maken. Vooral omdat het een heel brede studie is, maar wel bèta. Grappig vond ik dat de eerstejaars een heel gemêleerd

gezelschap vormden. Er waren mensen die eerst een paar jaar gereisd hadden of een andere studie hadden gedaan. En zelfs gepensioneerde huisartsen die weer een studie oppakten. Biochemie, de studie van onder andere DNA, bleek achteraf niet tastbaar genoeg om mijn interesse vast te houden. In het tweede studiejaar was er de mogelijkheid om meer de kant van medische biologie op te gaan. In het derde jaar gingen de biologiëstudenten samen met de eerstejaars geneeskundestudenten medische wetenschappen volgen. Tijdens het bijbehorende stagejaar deed ik onderzoek bij muizen en ratten naar de ziekte Alzheimer. Ik slaagde voor mijn doctoraal examen, maar proefdieronderzoek ging me tegenstaan.

En daarna?

Een van mijn begeleiders wees me op een master-studie 'beleid, bestuur, natuurwetenschappen' aan de VU in Amsterdam. Dat heb ik gedaan en ik kreeg een stageplek bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bij de Inspectiedienst voor de Gezondheidszorg. Daar deed ik onderzoek naar nieuwe synthetische drugs, maar dat was toch te beleidsmatig en politiek gekleurd. Ik bleek toch meer geïnteresseerd in wetenschappelijk onderzoek en echte kennis verwerven dan ik dacht. Vervolgens kwam er een promotiepositie vrij aan het Academisch Ziekenhuis in Utrecht bij een onderzoek naar agressie bij kinderen. Het ging deels om gedrag van kinderen maar ook om de fysiologische kant, zo van 'hoe werken de hersenen?'. Vooral het interdisciplinaire aspect van het onderzoek trok mij aan. Primatoloog

Een halve eeuw Ashram College

DEEL
6

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

2000 – 2010

Focus op kwaliteit van leren, personeelsbeleid en door marktwerking aanpassen

- Met alle respect voor de projecten en de heterogeniteit wordt de aandacht toch verlegd naar de kwaliteit van de leerprocessen in het vakonderwijs. Onder invloed van het Japanse kwaliteitsdenken, aanscherping van inspectiecriteria en toegenomen drang bij ouders en leerlingen om een goede opleiding te ontvangen, wordt een reeks acties ingezet (uiteraard in de Ashramgeest van veel overleg):
 - de Ito-afdelingen worden afgebouwd: te klein, oud materiaal, te duur
 - definitieve dakpanklassen, ook in leerjaar 1
 - gebruik van studie- en werkwijzers
 - een 60-minutenrooster t.b.v. effectief leren
 - proeftuinen met keuzewerktijd
 - vervangen van projectweken door korter durende themadagen in onder- en bovenbouw
 - docentwerkgroepen die handleidingen maken t.b.v. lesvoorbereiding en toetsing
 - behoud van het mentoraat en mentoraatsprogramma bovenbouw
 - vaardigheidstrainingen voor leerlingen m.b.t. presenteren, samenwerken, en opleiding tot mediator
 - scherper determineren door resultatenanalyses en rapportvergaderingen
 - nieuwe docenten intensief begeleiden door conrector en docentcoaches
 - invoeren van traject functioneringsgesprekken
- Ondertussen in 2006 en 2007 de tweede sportschool van Nederland en de beste Cultuurschool!

En toch... daalt opeens de aanmelding van nieuwe leerlingen. Na gestage groei tot het hoge aantal van 383 brugklassers in '06-'07 zakt het in één keer naar 221 in '07-'08 en 180 in '08-'09.

Snelle analyse wijst op twee missers:

- als het (te) goed gaat, toch pr bedrijven, anders word je onzichtbaar en verlies je snel contact met toeleverende basisscholen
- focus op alleen kwaliteit levert te weinig oog voor de trend van collega-scholen, die inspelen op de marktbehoeften van ouders en leerlingen m.b.t. meer keuze (sport- en kunstklassen, tweetalig onderwijs, enz.). Die trend is hardnekkig, en daar moet rekening mee worden gehouden.

Twee reparaties:

- intensiveren contacten met basisscholen, o.a. een aantal docenten worden ambassadeurs, die frequent de basisscholen bezoeken met info over de ontwikkeling van hun oud-leerlingen
 - geen aparte keuzeklassen, wel in de onderbouw ruimte voor vier keuze-pakketten in heterogene groepen: Sport, Techniek, Kunst en Mondo
- Een jaar later al snel herstel met hoge aantallen brugklassers: 311 in '09-'10 en daarna nog hoger oplopend.

Jan van Hooff, die veel onderzoek deed met apen, was mijn promotor en mijn onderzoek duurde vijf jaar. Vier dagen in de week heb ik heel veel met testen en met kinderen gewerkt, psychiatrische problematiek. Ik was vooral geïnteresseerd in 'wat maakt dat kinderen agressief worden'. Hoe je die kennis kan gebruiken in individuele behandeling laat ik liever over aan psychiaters en psychologen. Daarna werkte ik voor het wetenschappelijk documentatiecentrum van het ministerie van Justitie en leidde een breed onderzoek naar de effectiviteit van de PIJ-maatregel (het opleggen

van jeugd tbs). Ik ontdekte dat ik onderzoek zelf doen veel leuker vind dan zo'n onderzoek coördineren.

En je huidige baan?

Er kwam een positie vrij als senior onderzoeker bij het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie, waar ook het Pieter Baan Centrum onder valt. De opdracht van mijn team is om te onderzoeken wat maakt dat mensen delinquent gedrag vertonen in combinatie met psychiatrische problematiek. Ik coördineer een driejarige postdoctorale opleiding voor psychiaters en psychologen om hierover te rapporteren aan de rechter. Daarnaast ben ik verantwoordelijk voor bijscholing en ik doe ook nog onderzoek.

Als bijzonder hoogleraar Forensische Neuropedagogiek doe ik onderzoek hoe je kennis over de hersenen bruikbaar kan maken voor forensisch psychologen en psychiaters. Zij moeten immers onderzoeken of verdachten een stoornis hebben en of dat maakt dat ze een delict gepleegd hebben. De hersenen spelen dan een belangrijke rol in de verklaring van gedrag. In dit onderzoek ben ik bezig in verschillende vakgebieden: rechten, biologie, psychologie, geneeskunde, enz. Dat vind ik leuk en, al zeg ik het zelf, daar ben ik goed in. Op de universiteit heb je specialisten, die deskundig zijn op een beperkt gebiedje, en die zijn nodig in de wetenschap. Ik behoor tot de generalisten, die kennis uit meerdere disciplines met elkaar proberen te verbinden.

Vind je lesgeven leuk?

Een van mijn uitdagingen is: hoe breng ik wat ik doe, over op een lekenpubliek? Ik moet het op een manier vertellen dat mensen het leuk en interessant vinden. Dat geldt in het algemeen voor lesgeven. Lesgeven is een vak. Van hoogleraren wordt verwacht dat ze kunnen lesgeven, en dat is niet altijd het geval. Ik heb geleerd dat

je jezelf een beetje leuk moet vinden om goed les te kunnen geven. Van hoogleraren wordt ook verwacht dat ze managementcapaciteiten hebben en ook dat is niet altijd het geval. Bij de overheid zitten veel managers op hoge posities zonder dat ze kunnen managen. Daarbij blik ik terug op mijn Ashramjaren. Toen was ik daar niet mee bezig, maar terugkijkend ervaar ik hoe goed het is geweest dat ik geleerd heb om mezelf te presenteren in projectweken, bij een vak als drama en bij de musicals. Ik heb geleerd dat enthousiaste docenten en een positieve benadering van leerlingen wonderen kunnen verrichten. Daarbij denk ik weer even terug aan Richard Hodgkiss, maar er waren meer goede docenten op het Ashram. Als je als leerling op een goede plek zit, dan kan dat heel veel met je doen. Als er een klik is met een mentor of een leerkracht, dan kan dat echt het verschil tussen succes en mislukken zijn. Ik weet nog dat ik bij de ene leraar Frans een vijf had en bij die andere leraar waar het mee klikte een 7 of een 8. Ik zie dat ook nu bij jongeren die het verkeerde pad opgaan. Als er een klik is met een mentor of begeleider, dan is dat een wereld van verschil. ■

→ 2007: leerlingenkunst aan de muur

Personeelsleden Reünie 1998

1. Jos Vreeswijk	10. Lex Schaling	19. Guus Stolwijk	27. Stans Griët	36. Theo van Ovost	45. Ien Buurman	54. Roosmarijn de Bruin	63. Johan Timmermans	70. ?	79. Ronald de Rooij
2. Carel van de Camp	11. Wouter Pfeiffer	20. Ria van den Hoogen	28. Yvonne Damen	37. Henk Pieket	46. ?	55. Jan van Rossum	64. Henk Wiegant	71. Peter Kramer	80. Bea Ufkes
3. Kees Visschedijk	12. Hans de Bruin	21. Maas van Egdom	29. Annemarie Thomassen	38. Koos Jansen	47. Max Borghols	56. Wim Christe	65. Theo Vermeij	72. Jaap Kranenburg	81. Hans Mol
4. Maaïke Fischer	13. Theo d' Or Swerisse	22. Han Wattimena	30. Leo Divendal	39. Jeroen Tolenaar	48. Nico Makker	57. Barbara Broere	66. Aad Otto	73. Jacqueline Ursem	82. Huub Zitzen
5. Mardian van Raaij	14. ?	23. Koos en Toos van Leeuwen	31. Gerdien Brinkman	40. Arie Hoeftlaak	49. Theo Kroonenberg	58. Els Rijners	67. Ingrid Verheggen	74. Jos Schuurman	83. ?
6. Mannus Goris	15. Martin Duivenvoorden	24. Cockie Streng	32. Ben Ponsioen	41. ?	50. Fred Smit	59. ?	68. Ad van der Logt	75. Kees Wijnhorst	
7. Annemiek van Pruissen	16. Clara Arents	25. Nico Groenendijk	33. Gerrit Beltman	42. Nanda Geuzebroek (?)	51. Herman Arents	60. Marjan Huis in 't Veld	69. Herman	76. Jos Teeuwisse	
8. Paula van Casteren	17. Jolanda van Dijk	26. Marjoke Kuijs	34. Ernie Streefkerk	43. Boukje Jonkheer	52. Mieke Uylenbroek	61. Willy Wijnands	77. Petra Vink	78. ?	
9. Harry van Casteren	18. Sonja Lindhout		35. Marie-Thérèse Mul (?)	44. Liesbeth Fokkinga	53. Diana Stoové	62. Jenne Meijster			

ALLEMAAL THEATER

Kees Visschedijk

Tussen 1990 en 2006 heeft de Ashram Toneelgroep maar liefst zestien voorstellingen op de planken gebracht. De groep bestond uit een steeds wisselende mix van docenten en leerlingen met een vaste kern. Het begon allemaal in november 1988, toen ik met het Nederlands Auschwitz Comité een vijfdaagse reis langs Duitse vernietigingskampen in Polen had gemaakt, samen met slachtoffers, nabestaanden, ambtenaren van ministeries, medewerkers van musea en mensen uit het onderwijs.

Na die reis kwam ik terug met een hoofd vol emoties, verhalen en indrukken. Een vriend met theaterbloed, Huub van Dalsum, liet me het toneelstuk 'Korczak en de kinderen' van

Kees Visschedijk, docent Engels van 1972 tot 2012

Erwin Sylvanus lezen met de vraag of dat niet iets voor het Ashram College was. Janusz Korczak was een bekende arts, pedagoog en kinderboekenschrijver in Polen. Toen in 1940 de Joden uit Warschau en omgeving in een getto werden samengedreven, kreeg Korczak de leiding over een aantal weeshuizen. In juli 1942 begonnen de deportaties naar het vernietigingskamp Treblinka. In drie maanden tijd pakten de Duitsers driekwart van de meer dan 450.000 inwoners van het getto op en vermoordden ze in de gaskamers van Treblinka. Op 5 augustus 1942 kwamen ze de kinderen ophalen. Korczak kreeg een vrijgeleide, maar koos er toch voor deze laatste gang met zijn kinderen te gaan. 'Korczak en de kinderen' werd in 1990 gespeeld door Marie-Thérèse Janssens, Anton Pfeiffer, Peter de Vries en mijzelf. De enige leerling die meedeed stond voor alle kinderen uit de weeshuizen die vermoord werden. Vijf jaar later speelden we het stuk nog een keer op 4 mei na de officiële dodenherdenking voor eigen publiek, voor burgemeester en wethouders en voor overige belangstellenden. Huub van Dalsum was van het begin af aan onze vaste regisseur.

De eerste jaren stonden er uitsluitend serieuze, klassieke werken op de speellijst van de theatergroep zoals 'Antigone' van Jean Anouilh, 'De Kale Zangeres' van Eugène Ionesco, 'Caligula' van Albert Camus en 'De Fysici' van Friedrich Dürrenmatt. En natuurlijk mocht ook William Shakespeare niet in dit lijstje ontbreken met 'Romeo en Julia' en 'Macbeth'. Inmiddels deden er meer leerlingen mee dan docenten. En er waren altijd genoeg mensen te vinden die wilden helpen met kleding, decors, schminken en techniek. Els Rijniers was al die jaren

onvermoeibaar om het toneel in te richten en de spelers aan te kleden. De beslissing om voortaan alleen nog maar in het Parktheater te spelen leidde alleen maar tot nog meer belangstelling van theaterliefhebbers van binnen en van buiten de school. In 2006 sloot de Ashram Toneelgroep de lange reeks producties af met 'Don Quichot' in het net geopende Castellum Theater. Niet onze sterkste voorstelling, overigens. *To put it mildly!*

Nog meer theater

In het midden van de tachtiger jaren peilde ik eens of leerlingen er iets voor voelden om zo af en toe eens naar het theater te gaan. De reacties waren zo enthousiast dat ik bij de grote theaters in de regio op zoek ging naar geschikte voorstellingen of concerten. Ik sprak een goede prijs af en nam een optie op een aantal kaarten. Die waren in een mum van tijd weg. De mogelijkheden waren in die tijd nog beperkt, omdat de school de kosten voor het vervoer voor zijn rekening nam. En daar zaten nu eenmaal grenzen aan. Het werd al stukken beter, toen ik met het Parktheater afspraken kon maken en directeur Guido Creuwels bij de programmering zelfs rekening ging houden met het nieuwe publiek dat hij had aangeboord. Het aantal voorstellingen waar leerlingen uit konden

kiezen steeg van zes naar rond de dertig. Meer leerlingen konden nu profiteren van het theaterprogramma en er bleef nog genoeg ruimte over om ook naar de grotere theaters in de omgeving te gaan. In het Parktheater maakten de concerten van Maarten van Roozendaal altijd veel indruk. In de Goudse Schouwburg zagen tachtig leerlingen een indrukwekkende toneelversie van 'A Clockwork Orange' met in de hoofdrol een indrukwekkende Victor Löw. De avond in het Nederlands Dans Theater met de balletvoorstelling 'Le Sacre du Printemps' van Igor Stravinsky was ook onvergetelijk, al moet ik eerlijk toegeven dat ik niet meer weet in welk jaar dat nou precies was. Trouwens, als we naar een dansvoorstelling gingen, zat de bus altijd helemaal vol met meiden. Leerlingen die een muziekinstrument bespeelden schreven zich vaak in voor klassieke concerten in Muziekcentrum Vredenburg in Utrecht.

In 1993 ging 'Schindler's List' in première. De producer en regisseur van deze film, Steven Spielberg, vond het belangrijk dat jongeren ook naar deze film kwamen kijken en schreef voor dat jongeren niet meer dan tien gulden entree hoefden te betalen. Een van de zalen van de JT Bioscoop aan de Van Boetzelaerstraat zat in die

Een halve eeuw Ashram College

DEEL
7

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

2011 – 2018

Grote groei leerlingaantallen en sterke terugval, Ashram-DNA verbleekt

- Het snelle herstel zet door. Drie jaar achter elkaar wel brugklassers tot en met 400 en meer per jaar. En dan opeens een meer dan scherpe terugval naar 220 en naar 200 en naar 140 ...
- Een combinatie van zich tegelijk voordoende factoren zorgt voor dit drama en daarmee komt het bestaan van de school in het gedrang:
 - pioniers en sterkhouders van het eerste uur gaan met pensioen
 - de geweldige groei leidt ook tot naar binnen-gekeerdheid en minder kwaliteit leveren
 - de school barst uit zijn voegen. Veel improvisatie. Ouders beginnen te klagen over de slechte communicatie door docenten, mentoren en schoolleiding.
 - de nieuwe rectrix vanaf 2011, Tilly van Wijk, kiest, in afwijking van de 40 jaren daarvoor, voor een afstandelijker aansturing
 - snelle daling van de leerlingaantallen betekent forse bezuinigingen en een reeks ontslagen
 - inspectie geeft in '15-'16 het oordeel 'zwak'
 - de rectrix vertrekt in 2016
- Een interim brengt de lopende zaken op orde, en geeft ruimte om tot groei te komen. Een kleine werkgroep ontwikkelt 'De Nieuwe Onderbouw' en brengt dat met veel publiciteit naar buiten. Het blijkt een ondoordacht concept met weinig draagvlak en veel kinderziektes. Het solide mentoraat verdwijnt, en er zijn alleen nog individuele coaches. Geen groei. Van 2000 leerlingen in vier jaar tijd naar ca. 800 leerlingen. Het bestaan van de school komt op de tocht te staan.

→ 2017: jaarafsluiting, Ron Caminada poseert voor de door hem getekende poster

zomer drie avonden stampvol met leerlingen van het Ashram College. En je kon elke avond een speld horen vallen. Ook zal menig leerling nog wel eens terugdenken aan die avond ergens in 1995 in de Schiecentrale in Rotterdam. Daar speelde 'The Kitchen' onder regie van Dirk Tanghe. Een theaterexplosie zonder woorden in een lege, onttakelde, oude turbinehal, waar anderhalf uur lang van alles gebeurde vóór, achter en onder het publiek, dat op tribunes rondom de keuken zat waar al die hectiek samenkwam. Iedereen keek zijn ogen uit. Een van de leerlingen vroeg na afloop waar hij naar gekeken had. "Vond je het mooi?", was de enige reactie die ik kon geven.

In 2005 kreeg Alphen aan den Rijn er een nieuw theater bij en werd het aanbod waaruit ik kon kiezen nog groter. De nieuwe directeur, Marc van Kaam, wilde graag met mij samenwerken. Elk jaar aan het einde van het schooljaar gaf ik aan welke voorstellingen mijn voorkeur hadden

en spraken we een goede, gereduceerde prijs af. Het aantal voorstellingen dat ik in mijn jaarlijkse cultuurkrant kon aankondigen kwam nu zelfs boven de vijftig uit. Er waren jaren dat het Ashram College meer dan twee duizend stoelen 'verkocht'.

CKV

In 1999 werd het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV) ingevoerd in de bovenbouw van havo en vwo. Leerlingen werden geacht elk jaar een aantal voorstellingen te bezoeken. Tot nu toe gingen leerlingen altijd mee op basis van vrijwilligheid. Nu moesten ze verplicht een aantal keren per jaar naar het theater. Na een paar vervelende incidenten stonden de theaters in Nederland erop dat er duidelijke afspraken werden gemaakt over aantallen leerlingen en begeleidende docenten. Afspraken die wij al jaren als vanzelfsprekend maakten met de theaters en de concertzalen die we bezochten.

→ Vlnr Maas van Egdom, Peter de Vries en Rob de Vries, acterend in 'De Fysici'

Men zag ons graag komen.

Met de CKV-docenten van alle scholen voor voortgezet onderwijs in Alphen aan den Rijn organiseerden we voor leerlingen die voor het eerst CKV kregen één dag aan het begin van het nieuwe schooljaar waarop leerlingen workshops konden volgen bij deelnemende Alphense kunstenaars en culturele instellingen. Die dag werd doorgaans afgesloten met een voorstelling voor alle deelnemers in het theater of in jongeren-centrum 'Het Kasteel'. Dat waren meerdere keren spectaculaire shows van dansgroep ISH. Ook Arjen Lubach en zijn improvisatiegroep 'Op Sterk Water' oogstten altijd veel succes met hun optredens.

Cultuurprijs

In 2007 werd het Ashram College door de stichting CJP (Cultureel Jongeren Paspoort) uitgeroepen tot de school met het beste cultuuronderwijs van Nederland. We waren al met vier andere scholen genomineerd, omdat de CKV-bonnen die elke school in Nederland jaarlijks kreeg efficiënt en evenredig besteed werden aan de verschillende kunst disciplines. Het bidboek waarin nog eens uit de doeken werd gedaan wat de school allemaal aan culturele activiteiten ondernam en hoe nauw er werd samengewerkt met culturele instellingen in Alphen aan den Rijn trok de jury uiteindelijk over de streep. Het juryrapport was vol lof over de samenwerking van de kunstvakken met de overige disciplines binnen de school. De prijs werd uitgereikt in de Theater Fabriek in Amsterdam.

Al die loftuitingen zijn natuurlijk allemaal mooi en aardig, maar uiteindelijk gaat het er toch om hoe de jongelui het ervaren hebben. Een van de leerlingen uit 6 vwo vatte het toentertijd kernachtig samen tegenover de jury: "Door de school heb ik in de afgelopen jaren dingen gezien, waar ik anders nooit heen zou gaan, en die toch hartstikke leuk bleken te zijn."

En is dat nou niet precies waar het in het onderwijs om gaat?! ■

Griekenland- & Egypteprojecten onderbouw

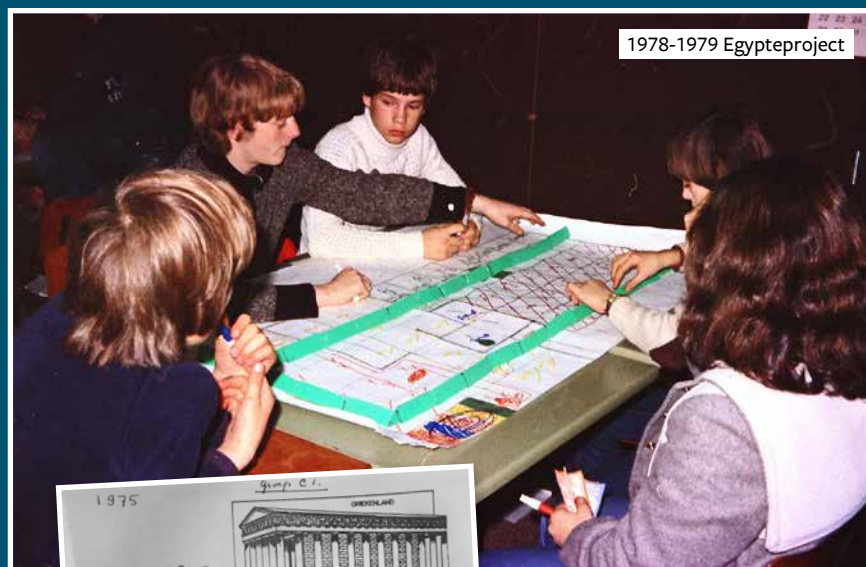
Egypteproject

Griekenlandproject

1997 Egypteproject

1978-1979 Egypteproject

Egypteproject

Griekenlandproject

Griekenlandproject

1978-1979 Egypteproject

Egypteproject

Egypteproject

Van projectweek naar profieldagen

Max Borghols

→ 4vwo excursie naar Museum Het Schip in Amsterdam

Van oudsher kent het Ashram een traditie van projecten. ‘Vormingsdoelen’, ‘oefenen met vaardigheden’ en ‘vakoverstijging’ waren de sleutelwoorden die het project ondersteunden.

Het project ‘20ste eeuw’ was een project dat vele jaren stand hield in de bovenbouw. Gedurende deze week werden allerlei ontwikkelingen die zich in de 20ste eeuw afspeelden uitgediept. Ontwikkelingen op politiek gebied, maar ook op economisch, cultureel en wetenschappelijk gebied. Opkomst en verzet tegen fascisme, beleidsmaatregelen om werkloosheid tegen te gaan en de rol van de vakbonden, uitvindingen in de techniek en de beheersbaarheid van deze ontwikkelingen, zijn een greep uit de items waar leerlingen mee te maken kregen. Het eind van de week werd afgerond met gasten die vertelden over belangrijke keuzes die zij in hun leven hadden gemaakt. Vertegenwoordigers van Amnesty International, COC en Vluchtelingenwerk vertelden hun vaak indrukwekkende verhaal. Bijzonder was de jaarlijkse komst van de heer en mevrouw Luttikhuisen. Een zeer energiek echtpaar dat zeer boeiend vertelde over hun betrokkenheid bij de Februaristaking, waarbij zij ten slotte de leerlingen opriepen tot waakzaamheid.

In de loop van de jaren kwam er sleet op projecten die een hele week duurden. Met de komst van de ‘Tweede Fase’ ontstonden nieuwe mogelijkheden. Leerlingen kozen niet meer een vakkenpakket, maar een profiel (waarbinnen nog wel

→ Profieldag 4 vwo, een bezoek aan de Woningbouwvereniging Woubrugge

enige keuzemogelijkheden bleven). In de bovenbouw werden leerlingen gegroepeerd rond enerzijds de profielen ‘cultuur en maatschappij’ en ‘economie en maatschappij’ en anderzijds ‘natuur en gezondheid’ en ‘natuur en techniek’. Aan de hand van deze profielen werden per jaar enkele zogenaamde ‘profielagen’ georganiseerd, waarbij de leerlingen één dag aan een specifiek onderwerp werkten. Voor de ‘maatschappelijke profielen’ ontstonden profielagen rondom thema’s als architectuur en stedenbouwkunde, het maken van een krant (waarbij de beste stukken in Alphen cc. werden gepubliceerd) en ‘sport en samenleving’.

De leerlingen van de exacte profielen moesten een misdaad oplossen met behulp van vingerafdrukken en dna, genaamd ‘CSI’. Een ander onderwerp was ‘FIT’ waarbij iedere leerling aan de hand van diverse testen en metingen de eigen fysieke gesteldheid kon bepalen. De volgende dag klaagden de leerlingen over spierpijn!

Het voordeel van een profieldag ten opzichte van een projectweek was dat die ene dag kort maar krachtig was! ■

→ Profieldag in het gemeentehuis van Alphen aan den Rijn

→ Profieldag, bezoek aan de RUL

Na 33 jaar weer in de schoolbanken

Saskia van der Mark-de Bloois

Saskia van der Mark-de Bloois
leerling van
1981 tot 1987

Zaterdag 14 september 2019...opnamedag van 'De Reünie'. In de vroege zomer van 2019 zijn een aantal klasgenoten van 5A uit het jaar 1986 benaderd om deel te nemen aan dit tv-programma. Na ruim 30 jaar had ik een weerzien met de school, het 'Ashram College'. Zaten we na 33 jaar weer in de schoolbanken! Waren dat nou echt de tafels en stoelen waar we altijd aan zaten? Ik weet het niet meer, en ook mijn lijf weet het niet. Wat mijn hoofd & hart wel weten: wat geweldig om hier weer te zijn! Na deze hereniging kwam er een reünie zonder cameraploeg van deze hele klas in de 'Croegh', net voor de COVID-19-pandemie. Speciaal voor het 50-jarig jubileum blikken we met een aantal klasgenoten terug op onze schooltijd.

Wat kan je je nog herinneren van jouw eerste tijd op het Ashram? Het gebouw, de klas waarin je zat?

Saskia: Ik kwam uit een klein dorpje, zo'n 6 km verderop. Dorpje van nog geen 5000 inwoners, dus dat Ashram was GROOOOOT. Ik was niet zoveel gewend, haha. Ik was ook een beetje een stuudje met ook nog eens vooruitstekende hazentanden dus je begrijpt...ik was wat stil. Maar mijn ouders wisten toen dat het Ashram de beste keuze voor mij was. Mijn oudere zus zat op het Stedelijk Gymnasium en ik was (als ik niet zo onder de indruk was in het begin) meer vrij en soms druk. Dus dat Ashram paste wel goed. En dat klopte helemaal! Het gebouw was groot maar ook heel toegankelijk en gezellig, creatief.

De leuke routes vanaf de kantine naar de andere vleugel voor de technische vakken, de leuke lokalen voor handenarbeid (of een afgeleide, tekenen etc), de megagrote aula waar toen nog gerookt mocht worden (vond ik natuurlijk heel vies dus ik bleef in het begin in de kantine) en de 'Croegh', heel spannend in het begin maar later heb ik er menig avondje in versleten!

Reinier: Dat je de leraren bij de voornamen mocht noemen. Dat was een openbaring en dat was ik niet gewend. Ik kan mij heel goed 'Veni, Vidi, Vici' herinneren. Ik vond de binnentuin heel lelijk, maar de woorden die ik daar las waren voor mij echt een inspiratiebron. Ik genoot van de Romeinse geschiedenis en de lessen Latijn. Ik weet dat ik ben gestart in klas 2B3. Madness was toen in en ook de bodycheck....

Sandra: Mijn eerste tijd bij het Ashram: het gebouw was zo groot en door alle muurschilderingen heel gezellig. Ik voelde mij snel op mijn plaats en vond leren leuk: dat hielp. Ik was de eerste jaren best een verlegen meisje en de open sfeer hielp bij meer mijzelf te durven zijn.

Gemma: Ik kan me van de 2e klas middenschool herinneren dat er tijdens een les een stoel door de klas ging.

Ook herinner ik mij de leuke projectweek over Egypte: decorstukken schilderen voor het eindtoneelstuk en op kamp naar de hunebedden.

Naomi: Herinneringen aan de eerste tijd: ik kan me herinneren dat er op elke verdieping een soort van aula was, met de grote gemeenschappelijke aula beneden. Veel schoon metselwerk, donkere gangen, lerarenkamer midden in de school. We hadden niet één specifiek

lokaal waar we zaten volgens mij, heb niet echt herinneringen daaraan.

Annemiek: Als ik denk aan het Ashram zie ik mezelf altijd zitten in zo'n lokaal aan de binnentuin, het 7e en 8e uur aardrijkskunde. 'Veni vidi vici' op de muur, een roestig kunstwerk tussen onkruid en hoog gras, en Bob in het legergroen en met laarzen aan druk aan het tuinieren.

Saskia: dat was voor sommigen anders, niet vanaf de brugklas op het Ashram College. Hoe was dat eigenlijk voor jullie, zo ergens halverwege je schooltijd op een andere school terecht komen?

Marijn: De eerste tijd begon achter in de klas zoals alle buitenstaanders (de niet-Ashrammers) begonnen. Daar waar bij andere scholen 'u' tegen leraren werd gezegd (lachen alom) was dit na één dag al 'jij'. Er was een divers pluimage aan klasgenoten: van punk tot kak en alles ertussen. Dat vormde nooit een punt, je kon zijn wie je wilde zijn. Samenwerken was van groot belang. Meninge delen en respectvol naar elkaar toe. In die tijd was het Ashram voorloper erin.

Kea: Ik ben als instromer in vwo 5 na de havo binnengekomen. Dat was wel even wennen. Andere school, ik was ouder (twee jaar was op die leeftijd best veel). Heb in het begin ook wel het gevoel gehad dat het ploegje instromers de vreemde eenden in de bijt waren.

Martin: Ik kwam met een aantal andere lui van Albaniana naar het Ashram en omdat ik niet wist wat ik wilde, wat ik ging doen, ben ik daarom maar het vwo gaan doen. Mijn focus lag niet echt op school, maar vooral op surfen en beetje kloten, wat bij mijn leeftijd hoorde. Ik vond het een leuke school, een aparte school, sommige mensen wat alternatief. Maar omdat mijn focus toch niet op leren lag, had ik daar geen probleem mee.

Wat vond je van de middenschool?

Naomi: De middenschool was één van de redenen om voor het Ashram te kiezen. Had van de basisschool uit vwo-advies, maar mijn

cito-toets zei mavo, dus de middenschool was perfect om te kijken wat ik aankon. Vond het erg leuk. Kan me herinneren dat we vooral projectweken hadden over een bepaald onderwerp (bijv. Egypte) en daar dan met alle vakken mee bezig waren.

Sandra: Ik was in een pre-middenschoolklas waar we al een paar vakken hadden die het jaar erna op de 'echte' middenschool kwamen. En geen cijfers.

Annemiek: Ik heb de middenschool zeker meegemaakt. In onze tijd zou de middenschool nota bene vier jaar duren. Ik was blij dat de middenschool bij nader inzien na 3,5 jaar stop-te, en ik in een klas met gelijkgestemde leerlingen terecht kwam. Dat was echt een verademing. Het leuke van de middenschool waren de projecten, het werken in groepen, en de meestal heel gemotiveerde en leuke docenten op het Ashram. Maar in de samenwerking werd van leerlingen heel veel gevraagd, en dat ging ook wel ten koste van de onderwijskwaliteit.

Gemma: In één woord omschrijf ik het altijd als vreselijk: omdat we de pech hadden dat we in het eerste jaar van de middenschool zaten, was de stof niet aangepast aan de verschillende niveaus. In mijn herinnering heb ik 2,5 jaar lang alleen maar uitleg gegeven aan medeleerlingen.

→ 'De tekst 'veni, vidi, vici' is het resultaat van een examenstunt eind jaren '80

Er was weinig uitdaging en hierdoor was het lastig om te ontdekken welke vakken je zelf nu echt leuk vond en waar je goed in was. Ook was er geen cohesie in de klas en was het regelmatig een chaos.

Reinier: De middenschool was net na mij, ik had een brugklas van twee jaar.

Saskia: Ja, ik zat wel op de middenschool, sterker nog, wij waren de eerste lichting. Ik vond het geweldig. Voor mijn ouders een uitkomst want mijn (toen nog cito)-toets op de lagere school liet zien dat ik tussen havo en vwo in zat. Dus zo kon er wat langer gekeken worden naar mijn niveau. Vanaf de 3e zaten we alleen met havo en vwo bij elkaar en leerde ik veel andere kinderen kennen. Daar werden langdurige vriendschappen gelegd, mooie tijd en ik voelde me steeds meer thuis. Dus ik werd ook steeds meer mijn drukke zelf.

Maar jullie als instromers hebben de ontwikkeling van die middenschool niet meegekregen. Ik vraag me af... hoe anders was het Ashram College dan je vorige school en waarom?

Kea: Het Ashram was veel vrijer dan het Albaniana. Er lag ook meer verantwoordelijkheid bij jezelf.

Marijn: De havo heb ik gedaan op het Albaniana. Een saaie school (fabriek) en daar heb ik nauwelijks herinneringen aan. Na het Albaniana heb ik een toelatingsgesprek gehad dat ik op eigen initiatief heb aangevraagd. Prima gesprek en ik kon komen. Mijn ouders lieten mij vrij in een schoolkeuze. Later hadden ze pas door dat de school als 'alternatief' bekend stond en hadden ze vraagtekens. Maar ja, toen zat ik er al.

Hoe was jouw ervaring met de docenten?

Marijn: Bijzonder allemaal. Zeker als je van een school komt waar de docenten met een hoofdletter D waren. De houding tegenover elkaar was behoorlijk informeel waarbij docenten zeker niet over zich heen lieten lopen.

Sandra: Heel verschillende docenten die heel verschillende didactische stijlen hadden en

allemaal met een groot hart voor kinderen en hun ontwikkeling. Sommige docenten waren er ook echt voor die leerlingen die het bijvoorbeeld thuis moeilijk hadden of gaven later 1 op 1 les omdat het vak dat zij wilden kiezen niet in het rooster paste. Sommige docenten deden echt heel veel om je een goede start in het leven te geven. Het Ashram en de docenten heb ik als een heel erg vrije, open school ervaren. Een beetje hippie-achtig. Iedereen kon zijn wie hij wilde zijn; zeker als je nu 30+ jaar later terugkijkt zie je hoe ver het Ashram de tijd vooruit was. Ik voel mij echt bevoorrecht dat ik zo'n middelbareschooltijd heb gehad.

Reinier: Heel prettig. In de tweede klas had ik een Nederlandse lerares die mij enthousiast maakte om te gaan lezen. Zij gaf aan dat ik 'Ogen van tijgers' van Tonke Dragt moest lezen. En ook de boeken van Thea Beckman waren heerlijk. Dat heeft zij mij geleerd.

Gemma: Allemaal erg toegankelijk, vriendelijk en bevlogen. In die tijd was het bijzonder dat we de (meeste) docenten met hun voornaam mochten aanspreken.

Naomi: we konden de leraren gewoon bij de voornaam noemen. Vond ik niet raar, want ik noemde mijn ouders ook bij de voornaam. Ze waren heel benaderbaar en vonden onze mening ook belangrijk. De meeste leraren dan, lang niet allemaal.

Martin: die was goed. Ik herinner me nog wel echt duidelijk: er was godsdienstles, daar had ik echt geen zin in en ik ging in de kantine zitten, ik werd gesnapt maar ik kon uiteindelijk goed met de leraar overleggen.

Saskia: De docenten...wat fijn om zo met elkaar om te gaan. Je mocht de docenten met 'je' en 'jij' aanspreken en bij de voornaam. Dit neem ik eigenlijk nog mee tot vandaag de dag: je hoeft iemand niet met 'u' aan te spreken om respect voor elkaar te hebben. Tutoreren met respect zeg maar. Vanuit mijn eerste tijd (onderbouw) heb ik nog extra warme herinneringen aan de docente dramatische expressie Wil Bergsma. Wat een lieve vrouw en ze probeerde me echt

mijzelf te laten zijn en mijn schaamte opzij te laten zetten. En Henk Buurman, onze docent Nederlands, die gewoon meespeelde in een Heinekencommercial en een eigen hit had ('Wat ben je lelijk van dichtbij'). Hoe gaaf is dat, als je een 13-jarige brugsmurf bent en je docent speelt in een reclame en je ziet hem in de bios op het grote witte doek? Onze docenten vanaf de bovenbouw hebben een mooie basis gelegd. Je werd eigenlijk als jongvolwassene behandeld. Dus je eigen verantwoordelijkheid, maar je kon met elkaar op een mooie manier in gesprek. Ook hun aanwezigheid bij onze geweldige trip in Londen was echt te gek. Je kon op ze steunen als het moest, maar ze lieten je met de juiste verantwoordelijkheid vrij. Ik herinner me zeker de mooie interacties die ik heb gehad met Aad Otto van economie en Guus Stolwijk van scheikunde, zeer veel humor en een fanatieke fietser (wielrenner, sorry).

Wat is je na al die jaren bijgebleven?

Gemma: 4 vwo vond ik erg leuk, een hele gezellige en veilige groep. Na de middenschool was het een verademing.

Marijn: De grote vrijheid die er was om letterlijk zaken te onderzoeken, samen te werken en te presenteren. Daar was de school uniek in. Niet per definitie stampen en zaken uit je hoofd

leren. Dat paste binnen mijn (blijkbaar) natuurlijke interesse in onderzoek en zaken willen begrijpen. Vooral bij biologie en natuurkunde: waarom ontstaan golven als een schip door het water gaat? Hoe vliegt een boemerang? Wat is de invloed van nitraat op de groei van waterplantjes? Naast school ook ontzettend genoten van de uitspattingen (de juiste naam): 'Croegh', Londen, Noordwijkerhout.... Supergezellig!

Naomi: de 'Croegh' avonden natuurlijk, de Londenreis in vwo 5 die we zelf georganiseerd hebben, kamp in de Ardennen in de 4e klas, de trip naar Noordwijk eind vwo 5, vooral dingen die niet met les hebben te maken hadden dus.

Reinier: In 5 atheneum gingen we naar Londen. Dat is een ervaring voor het leven gebleken. We waren als klas een hele fijne groep. Onze docenten, o.a. Aad, Henk, Cees, beschouwden ons als volwassenen. De vrijheid en de ruimte die we kregen - op die leeftijd - was precies wat we nodig hadden.

Kea: Humor en vriendschappen ('Veni Vidi Vici' blijft voor altijd verbonden aan het Ashram).

Saskia: Oh zo ontzettend veel. Nadat ik de eerste klas best wel moeilijk vond om uit mijn schulp te kruipen, heb ik zoveel mooie herinneringen gemaakt. Ik weet nog goed dat in het eerste jaar ik erg opkeek tegen de oudere

“Het echte Ashram-gevoel was de ongelooflijke vrijheid: zijn wie je wilde zijn en geen subgroepjes.”

kinderen die daar op school zaten. Dus kwam je hen tegen in de gangen, dan hield ik me rustig. Haha, ben je uiteindelijk zelf in de eindexamen-klas 6 vwo, kom je van die brugsmurfen tegen die bijna tegen je opbotsen...als je dan vraagt: “Doe eens rustig”, kon je een middelvinger krijgen...had ik nou daarvoor 6 jaar gezwoegd op school? Echt hilarisch hoe dat was veranderd in al die tijd.

Of een waanzinnig project in de 2e klas (bij natuurkunde geloof ik) dat we met ijsstokjes allerlei verschillende brugconstructies in groepjes gingen bouwen en dan met een emmer en gewicht kijken welke constructie het sterkste was. Spektakel als jouw constructie het beste veel gewicht hield!

In de 5e klas en 6e klas zijn toch wel de meeste mooie herinneringen ontstaan. In de 5e kregen wij een hoop instromers. Het bracht een hoop veranderingen met zich mee en ik werd daar blij van. Sommige waren ouder, dus als jongste van de klas (midden in de zomer jarig) vond ik dat reuze interessant. Ook was de diversiteit in de klas heel erg groot en het werkte. In deze klassen hebben we ook de nodige ‘Croegh’-avonden gehad en zijn we met onze klas naar Londen geweest. Bijzonder, want eigenlijk was dat niet helemaal de bedoeling. Een aantal klasgenoten heeft zich er sterk voor gemaakt, alsook de docenten. Iedereen met goed verantwoordelijkheidsgevoel én heel veel zin naar Londen. Geweldig! Er zijn nog een heleboel leuke foto's, maar de herinneringen staan op mijn harde schijf, dus die gaan nooit meer weg.

Sandra: Het echte Ashramgevoel was de ongelooflijke vrijheid: zijn wie je wilde zijn en geen subgroepjes. Iedereen ging met iedereen om: dat was echt heel bijzonder. Het vertrouwen dat je kreeg om zelf je beslissingen te nemen en de gezelligheid. Leren was geen straf, je deed het voor jezelf. Die zelfstandigheid creëren is nu in het onderwijs zeldzaam en dat hadden wij toen al.

Martin: Voor mij was het een zeer rebelse tijd, tegendraads en dwars, je eigen zin doen, ik probeerde zo weinig mogelijk naar enige autoriteit te luisteren. De ‘Croegh’ was toch wel een hoogtepunt, retegezellig met een bar, daar kon je lekker met elkaar zijn, drinken en roken, paste erg bij mijn rebelse tijd.

Wat was voor jou het echte Ashramgevoel, wat was voor jou bijzonder aan het Ashram College?

Annemiek: Docenten Engels vertelden al tijd met heimwee dat er vroeger in 5 vwo een Londenreis werd georganiseerd. Echt Ashram was dat, toen we met een aantal klasgenoten het initiatief namen die reis nieuw leven in te blazen, dat van harte werd gesteund. Er kwam een ouderavond, docenten hielpen een handje mee, en in december 1986 zaten we op de boot naar Engeland. We kregen de vrije hand bij het organiseren van de reis. Ook in Londen werden we vrijgelaten. Heel bijzonder eigenlijk en heel erg leuk.

Sandra: Voor mij is het echte Ashramgevoel de ‘Croegh’... (kan nu natuurlijk helemaal niet meer, een bar in je eigen school). Maar het is voor mij symbool voor al die dingen: zelf initiatief nemen, gezelligheid, informeel met de leraren omgaan, vertrouwen krijgen en de waardevolle bijdrage die de cultuur en de leraren hebben gegeven aan het volwassen worden. Ik kijk er echt met een warm hart op terug.

Reinier: De samenwerking die we met onze docenten hadden was heel prettig. De ‘Croegh’, het accepteren van verschillen, het accepteren van elkaar, heb ik altijd gewaardeerd. In je puberteit ben je op zoek naar jezelf, dan is een

Scan de QR code en kijk op npo.nl de aflevering met het Ashram College (afl. 4, 2019) van het tv-programma ‘De Reünie’ terug.

klein beetje coaching heel fijn. Ik ben echt elke dag met plezier naar school gegaan! De reünie die we samen met Anita Witzier hebben mogen beleven heeft dat gevoel teruggebracht. En nu, jaren later, hebben we via Whatsapp nog veelvuldig contact, ruim 35 jaar later!!!

Gemma: De activiteiten waar ik na schooltijd bij aansloot: redactie schoolkrant, meehelpen om een garderobe om te bouwen naar kroeg, kroegcommissie, organisatie van feesten waren altijd erg gezellig en maakten deze periode bijzonder.

Naomi: toch wel de ‘Croegh’-avonden. Dat was heel bijzonder, dat wij als leerlingen zelf achter de bar mochten staan met leraren die toezicht hielden dat het niet uit de hand liep. Daar keek iedereen echt naar uit. Verder vond ik onze klas een hele fijne klas met heel veel verschillende mensen die op de één of andere manier toch heel goed harmonieerden met elkaar. En ik heb er natuurlijk Maarten leren kennen.

Marijn: Je bepaalde zelf je richting en werd daarin ondersteund. Dit alles binnen het redelijke en begrip voor elkaar en de docenten. Uiteindelijk moet je toch je diploma halen immers.

Kea: Het echte Ashramgevoel ligt bij mij vooral bij personen, vriendschappen. Dat komt omdat ik maar kort op de school heb gezeten.

Saskia: Het Ashramgevoel was echt saamhorigheid, respect voor elkaar, geen oordeel hebben omdat iemand zich anders kleedt of van een andere muziek houdt (nu zou je dat betitelen als: omarmen van elkaars verschillen zonder oordeel, maar toen waren we rond de 16 dus je deed het gewoon), elkaar stimuleren of motiveren en zelfstandigheid. Het blijft verwonderlijk dat we toen zo met het grootste gemak, met allerlei soorten jongeren, van kakkers tot punkers, alternatievelingen, kinderen uit agrarische familiebedrijven, kunstenaars en gezinnen waarbij beide ouders werkten, zo harmonieus met elkaar om gingen. Voor ons toen de gewoonste zaak van de wereld, maar ik denk toch wel vaak dat het heel bijzonder was. ■

AAN DIT ARTIKEL WERKTEN MEE:

Naomi den Brinker – Scholten, schooltijd: van 1981 – 1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, vervolgstudie: Sinologie, beroep: reisadviseur bij lokaal reisbureau

Reinier Jansen, schooltijd: van 1981 – 1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, vervolgstudie: Bedrijfseconomie, beroep: verantwoordelijk voor Controlteam van BAM

Sandra Wagemans, schooltijd: van 1980 – 1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, vervolgstudie: Industrieel Ontwerpen, beroep: plaatsvervangend hoofd Competentiecentrum JIVC (IT-bedrijf)

Marijn Buikema, schooltijd: van 1984 – 1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, vervolgstudie: Bedrijfskunde, beroep: transactie-begeleider aan- en verkoop vastgoed en docent/studiebegeleider vastgoedkunde

Gemma Boers, schooltijd: van 1981 – 1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, vervolgstudie: hbo-v, rechten en post-hbo Maatschappij & Gezondheid, beroep: beleidsadviseur en jeugdverpleegkundige GGD Amsterdam

Kea Heeren, schooltijd: van 1985 – 1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, beroep: zelfstandig ondernemer: eerst eigen verkoopbedrijf en nu een winkel op Schiermonnikoog

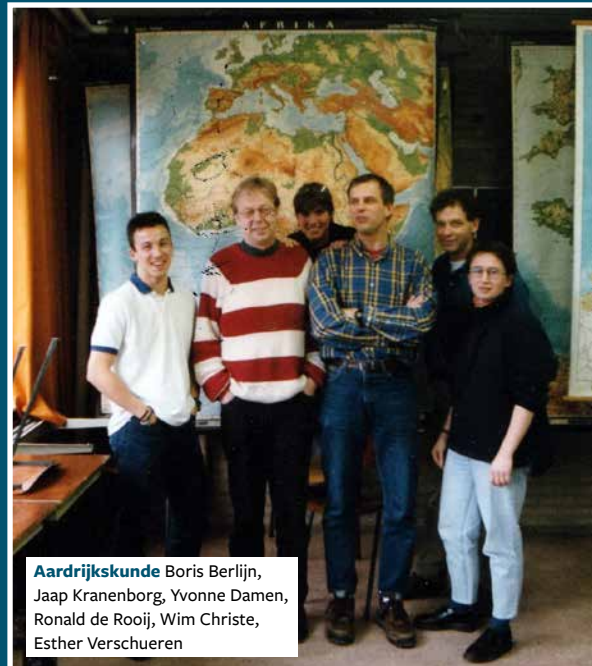
Annemiek Wortman, schooltijd: van 1981 – 1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, vervolgstudie: Politicologie, beroep: MT-lid directie Arbeidsverhoudingen Ministerie SZW

Martin Elling, schooltijd: 1986 op het Ashram College, eindexamen: ja, maar niet op Ashram College, vervolgstudie: Economie, beroep: internationaal adviseur bij een fabriek in elektrotechniek in Duitsland

Saskia van der Mark – de Bloois, schooltijd: 1981-1987 op het Ashram College, eindexamen: vwo in 1987, vervolgstudie: MMO-C en NIMA A en B, beroep: klachten- en agressiecoördinator bij dienst OCW van de gemeente Den Haag

Vaksecties

1999-2000

Aardrijkskunde Boris Berlijn, Jaap Kranenburg, Yvonne Damen, Ronald de Rooij, Wim Christe, Esther Verschueren

Scheikunde Jan van Rossum, Ann-Rose Olmtak, Willy Wijnands, Karin van Egmond, Oscar Soonieus

LO Achter: Eric van der Meer, Jacqueline Ursem, Hans de Bruin, Keimpe Borgen; voor: Yvette Blommestein, Ben Ponsioen

Biologie Achter: Joyce Kipping, Nico Makker, Marian, Cockie Streng, Marjoke Kuijs; voor: Rosan van der Werf, Henk Wiegant

Techneek Gert-Jan Kerkhof, Stans Griët, Ton Matveld, John Jacott, Bob Kerkhoven

Nederlands Achterste rij: Ad vd Logt, Peter Kramer, Hermine Brühl; tweede rij: Theo Vermeij, Anton Pfeiffer, José ten Berge, Wouter Pfeiffer, Maaike Fischer, Linda de Cooker, Lia Loijenga, Petra Vink; voorste rij: Mardian van Raaij, Erna ten Oever, Mienke Schinkel, Els van der Geest

Economie Max Borghols, Ruurd van Sabben, Tineke Hoogeveen, Hans Semeijn, Ronald Bonthond, Henk Pieket

Frans Anja Krouwel, Rob de Vries, Johanna Koster, Diana Stoové

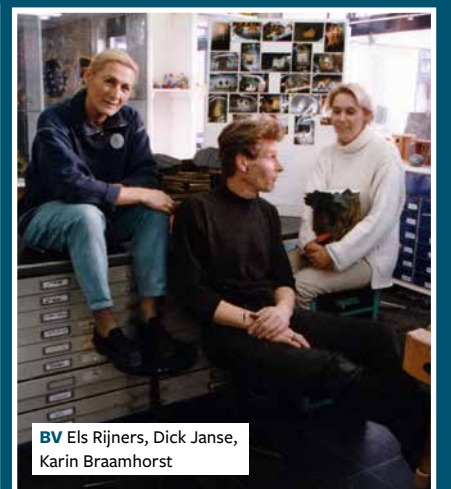
Engels Achter: Yvonne Silvius, Maureen de Haset, Richard Hodgkiss, Tjitske Quist, Stans Griët; voor: Ton van Maurik, Lex Schaling

Natuurkunde Jenne Meyster, Charles van Raemdonck, Guus Stolwijk, Annemarie Lukassen, Hans Jonker

Muziek Marc Hermesen, Ien Buurman, Chantal Huter

BV Els Rijners, Dick Janse, Karin Braamhorst

Wiskunde Achter: Marianka Lokers, Sjaak van der Mijl, Zaira Steward, Annet Rozemeijer, Lily Boogaart, Marjolein Smidt, Carlos Kuipers; voor: Cor Droog, Niek Brokamp, Riny Kollöffel

Duits Achter: Alma Hoek, Trix Eschweiler, Hans Mol, Jos Schuurman; voor: Marie-Thérèse Janssens, Paul Nieswand

Vaksecties

Diverse jaren

Biologie Marjoke Kuijs, Henk Wiegant, Christel Lubbers, Nico Makker, Isan Driessen, Henk Buisman, Cockie Streng, Rosan van der Werf

Muziek Met gewonnen bokaal pubquiz. Vlnr Ingrid Slangen, Ien Buurman, Bastiaan Kuijpers en Claire van Kempen

Levo Mirjam van de Brand, Lia Loijenga, Raaf Cornelisse

Geschiedenis 1998 verkleedpartijtje in Archeon. Vlnr: Folkert van Veen, Bob van Vliet, Arend Meijer, Otto de Groot, Maas van Egdom, Michiel Kersemaekers en Peter de Vries

Wiskunde 2012 Achter: Adel Felfel, Petra Bulk, Deborah Pook, Vincent Willers, Cor Droog, Monique Arbouw, Steffanie Rijkers; voor: Niek Brokamp, Juliette Karrer, Marianka Lokers, Marja Guldemon, Fred van Dijke, San Koendan

Wiskunde 1994-95 Achter: Sjaak vd Vlist, Hans Jonker, Marjolein Smidt, Niek Brokamp, Ab Miedema, Jan Pos, Cor Droog, Vincent Willers; voor: Hans van Oordt, Zaira Steward, Lily Boogaart, Rini Kollöffel, Annet Rozemeijer

Natuurkunde Jenne Meyster, Nang Arsala, Charles van Raemdonck, Annemarie Lukassen

Nederlands 2010 Didy vd Ven, Petra Vink, Walter Oussoren, Mardian van Raaij, Esther Burgers, Netty Algra, Josette Götz-de Groot, Sylvia Soree, Laura Pearson, Lieneke Koenes, Els vd Geest, Judith Rijnders

Aardrijkskunde/geschiedenis 1987 Maas van Egdom, Wim Christe, Johan Timmermans, Stans Griët, Ronald de Rooij, Corrie Couperus, Jaap Kranenburg, Yvonne Damen, Peter de Vries, Ton van Maurik

LO 2017 Sander Verheijen, Thijs van Seggelen, stagiair, Danny Verbiest, Robin van 't Hof, Tamara Immerzeel, Jeroen Smakman, Nienke Broekhuizen, Annemiek Viergever, Floris Graumans

© Hen & Stijn van Dijk

Jaap Kranenburg
docent aardrijkskunde
van 1975 tot 1977
en van 1982 tot 2016

Borrelpraatje

LAATST WERD IK OP EEN FEESTJE

door een onbekende aangesproken: “Zeg, u bent toch leraar?”

Je kunt gewoon “ja” of “nee” zeggen op zo’n vraag, maar het geringschattende toontje van de man ontnam mij de lust om te antwoorden. Dat hoefde ook niet. Hij was zo’n type dat een gesprek geheel voor eigen rekening neemt en ving aan met een uiteenzetting over het onderwijs die eindigde met de vraag: “Leert de jeugd nog iets?”

Opnieuw was ik overbodig voor het antwoord. “Ze weten helemaal niets meer!”

Tja, wat mij betrof was de conversatie voorbij. Er was een vraag gesteld en een antwoord gegeven. De man nam een flinke teug uit het grote glas kleurloos vocht waarmee hij tijdens zijn tirade vervaarlijk had staan zwaaien.

De drank zag eruit als water, maar aan zijn stem te horen kon het net zo goed wodka zijn. Pré-Mammoet, schatte ik hem, van voor de val van het Romeinse Rijk, voor de zonsverduistering van de middeleeuwen. Had nog het beste onderwijs uit de geschiedenis der mensheid genoten.

Een vrouw kwam er bij staan. “Weten?”

Kennis? Kom toch, kennis veroudert zo snel! Het kan echt niet meer, hoor, zo’n docent met een krijtje. Sluit aan bij de ervaringswereld van je leerlingen! Geef ze een laptopje en stuur ze er op uit! Laat ze zelf leren! Laat ze school weer leuk vinden! De zelflerende leerling is de toekomst, of je dat nou leuk vindt of niet!”

Plots keken ze mij allebei aan. “U, als ervaringsdeskundige, hoe denkt u daar nu over?”

Met tegenzin begon ik te antwoorden, maar al doende kreeg ik de smaak te pakken. Ik legde uit dat er tussen de stampmethode van vroeger en de gekkigheid van het Nieuwe Leren nog heel veel varianten bestaan. Dat je als school niet moet willen concurreren met wat kinderen écht leuk vinden, omdat je die strijd altijd zult verliezen. Dat desondanks school toch interessant kan zijn. Dat ook de goede leraar met het krijtje essentieel is. Dat een laptopje een middel is en geen doel. Dat heel veel kennis *niet* veroudert. Dat kinderen vandaag andere dingen kunnen en weten, enzovoort, enzovoort.

Ze leken aandachtig te luisterden, maar soms had ik het gevoel dat mijn woorden niet tot hen doordrongen. Het was ook nogal zwaar voor een borrelpraatje en hun glazen waren al zo lang leeg. Maar ja, dan hadden ze me maar niet naar mijn mening moeten vragen. “Vanzelfsprekend valt er nog een hoop te verbeteren!” sloot ik af.

“Leuk om een keer met iemand uit het veld te praten,” zei de man

“Ja, het scherpt je mening,” vond de vrouw. “Bedankt!”

Misschien was mijn verhaal toch overgekomen. Een seconde later al was ik uit de droom. De man ging verder waar hij was gebleven: “Ze weten niets meer, tegenwoordig!” “Wat wil je met dat achterhaalde onderwijs!” reageerde de vrouw fel.

Arme leraren. Er wordt zoveel over ze gesproken en zo slecht naar ze geluisterd. Er zat niets anders op dan zo’n groot glas kleurloos vocht te halen. ■

FOTO: MICHEL
TER WOLBEEK

BRON: OUDERCONTACTBLAD 2007

Mijn tijd op het Ashram 3 “Onderwijs doet ertoe”

Interview door redacteur Els van der Geest

In gesprek met Ronald de Rooij

Ronald heeft een langdurige band met het Ashram, hij is oud-leerling, was jarenlang docent op het Ashram, was teamleider vmbo, ten tijde van het interview coördinator nieuwbouw en bovendien ook vader van twee oud-leerlingen. Hij is ook een verbindende schakel tussen de verschillende Ashramgebouwen. Als leerling bracht hij een van de heipalen van de Paradijslaan naar het Marsdiep en als coördinator nieuwbouw is hij verantwoordelijk voor de verhuizing van het oude naar het nieuwe gebouw.

Ronald bezocht het Ashram als leerling van 1972 tot 1978 en behaalde er zijn mavo- en havo-diploma. Daarna deed hij de lerarenopleiding aardrijkskunde/geschiedenis in Utrecht en na een invalbaan op een school in Gouda werd hij in januari 1985 door Fred Smit, wiens zoon in zijn voetbalteam zat, benaderd of hij op het Ashram als aardrijkskundedocent wilde invallen voor Yvonne Damen. Het zou voor twee maanden zijn, maar inmiddels heeft hij de 39 jaar volgemaakt.

Vanaf 1999 ging hij naast het lesgeven Gerdien Brinkman, conrector van leerjaar 3, assisteren bij de verwerking van absentie en de verwijderde leerlingen. Daarna was hij gedurende een lange periode teamleider van vmbo-TL.

Om de jongere teamleiders wat meer de ruimte te geven, ging hij in het jaar 2018-19 weer

lesgeven, maar kreeg daar het jaar daarna ook de leiding van het OOP (Onderwijs Ondersteunend Personeel) bij. Dat deel van zijn functie breidde zich uit in coronatijd en zo gaf hij - zonder dat toen zelf nog te weten - half maart 2020 zijn laatste les. De afgelopen jaren is hij druk geweest met het coördineren van de nieuwbouw en nu het nieuwe gebouw klaar is en de verhuizing een feit, neemt Ronald aan het eind van schooljaar 2023-24, waarin hij zijn 40-jarig onderwijsjubileum viert, afscheid van het Ashram en gaat hij genieten van een welverdiend prepensioen.

Als je denkt aan het Ashram, bijvoorbeeld aan de sfeer en het onderwijs, wat zou je daarin als ‘typisch Ashram’ willen kenmerken?

De persoonlijke benadering, en dan heb ik het niet alleen over het noemen van de voornaam, maar dat je ook leerlingen ként. Dat vind ik één. En dit is ook een school, met alle valkuilen, die leerlingen kansen geeft. Soms ook wel eens

Els van der Geest
docent Nederlands
van 1997 tot 2018

tegen beter weten in. Dat begint er natuurlijk al mee dat je in de dakpanklassen op het hoogste niveau lesgeeft. Dat trekt de twijfelaar over de streep. De valkuil is dat er soms leerlingen nét een niveau te hoog blijken te zitten en de doorstroompercentages daardoor niet altijd gehaald worden. Voordeel is dat leerlingen door kunnen groeien naar een hoger niveau. Mijn beide kinderen en ook ikzelf zijn daar een voorbeeld van: ik had een lts-advies, maar kreeg op het Ashram de kans de mavo te doen, en zo ben ik doorgegroeid. Zo heb ik ook in mijn werkzame periode kansen gehad om andere dingen te doen (assistent bij Gerdien, teamleider van het OOP, coördinator van de nieuwbouw) en dat vind ik hartstikke mooi. Bijvoorbeeld bij de nieuwbouw leer ik zoveel andere mensen kennen, krijg ik verstand van de bouw en zo'n heel proces meemaken is heel leuk om te doen. Zo heb ik in ieder geval geen last van de verzuring die ik wel eens bij sommige oudere collega's zie.

Zie je opvallende veranderingen? Kun je bepaalde tijdvakken aanwijzen en eventuele oorzaken voor veranderingen?

Ik ben natuurlijk als leerkracht gekomen toen de middenschool nog draaide: je had een driejarige middenschool en dan bij de mavo nog twee schooljaren erbovenop. Dat extra jaar werd betaald uit de experimentenpot die er toen was. Doordat er in Alphen nog twee andere scholen waren en er dus veel concurrentie was (in vergelijking bijvoorbeeld met 'Het Baken', de middenschool in Almere die de enige middelbare school daar was) werden wij op een gegeven moment een soort mavo-havoschool. Toen is men van het middenschoolconcept afgestapt en ging de vwo-poot weer groeien. Daarvóór ging de slimme leerling niet naar het Ashram, want dan zat je drie jaar lang met leerlingen van alle niveaus door elkaar. Overigens is er nu wel weer een hang naar een verlengde brugperiode. Het mooie daarvan was wel dat

“Ondanks de veranderingen is de persoonlijke sfeer wel gebleven, dat is de invulling die de mensen geven die hier rondlopen.”

leerlingen van verschillende niveaus elkaar leerden kennen. Dat is wel doorgezet in het latere PE-systeem. Ook de integratie van vakken hebben we nog een aantal jaren kunnen vasthouden, maar dat is toch verwaterd. We gingen meer lijken op de andere scholen in Alphen, we onderscheidden ons minder, maar we hebben toch jaren gehad met een heel hoge instroom van wel 17 brugklassen. Ondanks de veranderingen is de persoonlijke sfeer wel gebleven, dat is de invulling die de mensen geven die hier rondlopen. Dat hoor je ook terug, bijvoorbeeld op de oud-leerlingenbijeenkomst op 28 november 2023, dat was een vaak gehoorde opmerking. Dat persoonlijke heeft ook zijn weerslag op de schoolpopulatie. Buitenstaanders zeggen vaak: “Goh, wat hebben jullie een leuke kinderen.”

Heb je het onderwijs en de inhoud van de vakken ook als bijzonder ervaren?

Ik was zelf al van jongs af aan erg geïnteresseerd in mijn eigen vak. In de afdeling waar ik gewerkt heb, het vmbo, daar kwam het niet zo aan op de inhoud, maar meer op de klik met kinderen. Of ik nou aardrijkskunde gaf of geschiedenis, of een ander vak, dat is eigenlijk bijzaak. In een vwo-klas ben je veel meer met je vak bezig. Maar bij mij past de interactie met de kinderen beter.

Op de middenschool maakten we ons eigen programma en ons eigen lesmateriaal. Dat was wel erg leuk, alleen, het kostte slóten met tijd. We maakten boekjes, gestencild met een ringbandje. Qua presentatie was dat in vergelijking met lesmethodes met vierkleurenfoto's natuurlijk nul. Een leuk project dat ik me herinner was dat over ontdekkingsreizen, daar zat een

geografisch aspect aan, maar ook een historisch. Dan ging je bijvoorbeeld de reis van Magelhães na: waar is hij allemaal geweest, wat kwam hij tegen, waarom is het daar zo warm waar hij is, dat soort dingen. Dat was hartstikke leuk, maar dat ontwikkelden we zelf. En daar moet je wel een zekere drive voor hebben om dat te kunnen blijven doen. Om steeds in het weekend naast je lesvoorbereiding ook nog eigen leermiddelen te ontwikkelen, werd op een gegeven moment wel een beetje veel.

Je hebt het Ashram niet alleen als leerling, maar ook als docent en teamleider meegemaakt. Dat zijn andere rollen. In hoeverre heeft dat jouw beeld van de school beïnvloed?

Ja, als teamleider ga je veel meer achter de schermen kijken natuurlijk, hoe dingen reilen en zeilen en dan kom je er ook achter hoe het financieel in elkaar zit en dat niet alles kan. En je komt erachter dat er collega's zijn die het hartstikke goed doen, maar ook die het minder goed doen en waar je wel mee moet dealen. Die andere kant kom je als teamleider zeker tegen, ja.

Kon je als docent ook voortzetten wat je als leerling op het Ashram waardeerde, die persoonlijke omgang?

Ja, dat denk ik wel ja. Dat is het voordeel als je jong bent, dan sta je nog zo dicht bij de leerlingen. Ik zat bij de voetbalclub en die jongens met wie ik voetbalde, die zaten als leerling hier op school. Ik herinner me nog dat ik een keer met drie van die gasten in mijn autootje naar Amsterdam ging toen het Nederlands elftal daar speelde. Dat zou nu totaal ondenkbaar

→ Schoolleiding 2022. Vlnr achter: Thijs van Seggelen, André Hol, Annemiek Viergever, Tom Oude Veldhuis; voor: Margo Zuidgeest, Annelies Kwantes, Ronald de Rooij

→ Oud- en nieuwbouw naast elkaar

zijn. Ik zou me niet kunnen voorstellen dat ik nu met leerlingen die verder geen familie zijn, naar een interlandwedstrijd zou gaan. Maar dat was toen heel gewoon, heel normaal. Aan de andere kant herinner ik me ook nog wel dat sommige van mijn oud-docenten het wel lastig vonden toen ik als een van de eerste leerlingen hier als docent terugkwam. Er werd voorzichtig geïnformeerd of ik stage kwam lopen, maar toen ik zei dat ik kwam lesgeven, werd daar wel een beetje raar naar gekeken. Maar na de christelijke school in Gouda voelde het voor mij als een warm bad om weer op het Ashram te zijn en ik heb er geen moment spijt van gehad dat ik op die uitnodiging van Fred ingegaan ben.

Je hebt hier zo lang gewerkt, heb je het gevoel dat jij en ook de andere mensen die hier al lang werken een continue factor zijn in het doorgeven van de cultuur van de school?

Je voelt je je een beetje het archief van de school. Als mensen willen weten “Hoe zit dat nou? Hoe is dat gelopen?”, dan kan maar een beperkt groepje daar antwoord op geven. Het andere, de rol van ‘cultuurdrager’ dat gaat eigenlijk heel geleidelijk, degenen die een beetje in de middenleeftijdsgroepen zitten, die nemen het ook over, die geven het ook weer door. Maar ik moet wel zeggen dat zo’n school zich altijd ontwikkelt in de tijd: het alcoholgebruik is nu

nul en vroeger was dat heel anders. Roken met leerlingen, dat gebeurt ook niet meer. We zijn af van de ouderbezoeken, dat zijn wel dingen die veranderd zijn. We hebben er ook wel aan moeten wennen om onze zelfstandige positie kwijt te zijn nu we onder Scope vallen, we zijn nu veel kleiner. Wel heb ik het idee dat we de persoonlijke benadering vast hebben kunnen houden. Mensen werken wel nog graag hier, we hebben voor zover ik het zie wat minder problemen met het invullen van vacatures dan veel andere scholen.

Is er bij de nieuwbouw rekening gehouden met specifieke onderwijsdoelstellingen?

Nee, dat niet echt. Het blijft bij het oude. Op de plattegrond van het nieuwe gebouw zie je dat de aula op alle verdiepingen door de school heen loopt. De vaklokalen van verwante vakken zijn op verschillende verdiepingen bij elkaar gegroepeerd en bij ieder groepje vaklokalen is een leerplein, waar leerlingen zelfstandig opdrachten kunnen doen. Het is vergelijkbaar met de hallen van het oude gebouw, alleen zijn er meer

→ De nieuwe aula

hoekjes waar leerlingen wat meer afgeschermd individueel kunnen werken.

Hoe zie jij de toekomst van het Ashram?

Een beetje dubbel: ik denk dat we een grote groei gaan doormaken, en een mooie toekomst tegemoet gaan met het nieuwe gebouw, we hebben nu een mooie instroom. Een zorgpunt bij groei is wel het landelijke personeelsprobleem, waar wij natuurlijk ook mee te maken hebben. Aan de andere kant, de mensen werken hier wel fijn samen, met alle strubbelingen die er altijd overal zijn, blijft de sfeer toch goed.

Tot slot: heb je een aantal oneliners waarmee je ‘jouw Ashram’ zou willen typeren?

‘Een school van kansen’ en ook: je hebt als docent veel meer invloed op kinderen dan we zelf denken, dat heb je helemaal niet in de gaten, m.n. als je nog jong bent, maar ‘onderwijs doet ertoe’. Je kunt bij kinderen echt het verschil maken. Zeker als het kinderen zijn die een zorgbehoefte hebben, je kunt echt het verschil maken. ■

Een halve eeuw Ashram College

Martin Duivenvoorden rector van 1995 tot 2010

DEEL
8

2018 – 2024

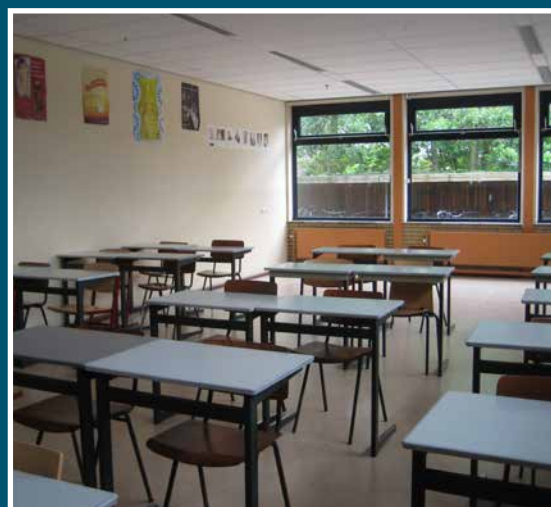
Werken aan herstel, corona en nieuwbouw

- Raad van Toezicht en schoolleiding beraden zich op de kwetsbare levensvatbaarheid van de school en gaan in overleg met Scope, de grote christelijke schoolkoepel voor po en vo in Alphen aan den Rijn. Het Ashram levert haar zelfstandigheid in en wordt onderdeel van Scope, dat zich bereid verklaart te investeren in het behoud van een locatie Ashram College.
- De nieuwe locatiedirecteur, André Hol, zoekt weer contact met het team. Het concept ‘De Nieuwe Onderbouw’ verdwijnt. Wensen van individuele docenten en secties m.b.t. goed onderwijs steunt en faciliteert hij.
- Dan komt corona met een lange periode van thuisonderwijs. Grote belemmering voor teambuilding en imagoverbetering. Dus geen noodzakelijke groei.
- Na jaren overleg met de gemeente komt er eindelijk schot in nieuwbouw. Vanaf 2022 kon melding gemaakt worden van aanstaande nieuwbouw.
- De directeur vertrekt in 2021 naar elders en een interim regelt het schooljaar ’22-’23. Ondanks lonkende nieuwbouw nog steeds geen groei en aanmeldingen blijven steken op ca. 120 tot 140. Te weinig voor een goed aanbod binnen een brede scholengemeenschap.
- In 2023 komt Linda van Vliet als directeur op het Ashram. Een stevige en niet mis te verstane sterkte-zwakteanalyse vindt plaats. Verplichte scholing in toetsing en examentraining vindt plaats. Interim afdelingsleiding wordt ingevlogen om naast de organisatorische aspecten ook de kwaliteit van het onderwijs weer op de agenda te krijgen.
- En in mei 2024 zit de school in een nieuw gebouw. Voor het eerst in tien jaar tijd is er een forse stijging van het aantal brugklassers naar ruim 200.

→ 2023: Het nieuwe Ashram in aanbouw

Ashramgebouw door de jaren heen

Stopwoorden en gevleugelde gezegden

1. Dat is goed voor de fijne motoriek

2. Pak dat vodje uit, of moet ik dat even voor je doen?

3. Tuttebellen!

4. Hoofddorp City

5. Je bent te bang om mij bij de stunt te pakken!

6. Jasjes, tasjes en petjes af.

7. Grapje!

8. Zit niet zo te mieren!

9. Herkansen? Ja, volgend jaar, zelfde maand, zelfde klas.

10. Spreekvaardigheid hebben we vorig jaar al afgesloten.

11. Respect!

12. Shut up!

13. Tjonge wat is dat krijgt toch slecht tegenwoordig!

14. Het sal mir worst sein!

15. Zeg maar op zijn janboerenfluitjes

16. Naar de wc? Als je denkt dat het in het kader van je werkzaamheden verantwoord is

17. Als jullie het niet erg vinden, praat ik er even doorheen

18. Dat is goed voor het wij-gevoel

19. Het lijkt meer dan het is

20. DE BEL IS NOG NIET GEGAAN!

Marjoke Kuijs

Guus Stolwijk

Peter de Vries

Ad van der Logt

Oscar Soonieus

Trix Eschweiler

Jan Pos

Ronald de Rooij

Anja Krouwel

Ronald Bonthond

Niek Brokamp

Henk Wiegant

Maureen de Haseth

Ruurd van Sabben

Peter de Vries

Wim Christe

Alle docenten

Stans Griët

Max Borghols

Jan Pos

Docenten willen nog wel eens regelmatig dezelfde gezegden of uitdrukkingen gebruiken. Mogelijk dat deze iedere keer het beoogde effect sorteerden. Of hoopten ze geestig te zijn of was hun vocabulaire iets te beperkt? Hieronder een greep uit veel-gebruikte stopwoorden of gevleugelde uitdrukkingen. Herkennen we ze nog?

OPLOSSING: 1. Jan Pos • 2. Peter de Vries • 3. Marjoke Kuijs • 4. Wim Christe • 5. Guus Stolwijk • 6. Oscar Soonieus • 7. Henk Wiegant • 8. Stans Griët • 9. Ronald Bonthond • 10. Ad van der Logt • 11. Ronald de Rooij • 12. Maureen de Haseth • 13. Niek Brokamp • 14. Trix Eschweiler • 15. Ruurd van Sabben • 16. Peter de Vries • 17. Max Borghols • 18. Jan Pos • 19. Anja Krouwel • 20. Alle docenten

Marie Thérèse Janssens

Marie-Thérèse Janssens
docente Duits
van 1974 tot 1998'

- A** Ligt de school aan een zeegat? (8)
- B** Een tijdje bij de Zuiderburen door bergen en dalen gaan. (12)
- C** Ooit voelde de roker zich hierin als een vis in het water (8)
- D** Is de geleding wel zo verleidelijk en prikkelend als die klinkt? (10)
- E** Drinkgelegenheid voor leraren en leerlingen (7)
- F** PV, PE, MR, enz. (11)
- G** Martelaar die in 1972 ook nog zijn naam van de school zag verdwijnen (10)
- H** Begin- en eindsignaal (6)
- I** Wedstrijd voor beginners. (12)
- J** Bijeenkomst op niveau (?) (15)
- K** Tussenonderwijs voor 12 tot 15-jarigen. (12)
- L** ma: Theo; di: Fred; wo: Henk; do: Martin; vr: Gerdien. (3.3.2.3)
- M** Onenigheid in troebele tijden (1978/79). (8)
- N** Een tijdlang gold de school voor sommigen als shitschool (7)
- O** “Gaaf het goed?” “Best wel, maar dit en dat kan beter.” (21)
- P** Pas op! Geef je ogen en oren de kost. (12)
- Q** Mopperen over het alternatief voor de wegwerpbekers. (6)
- R** Elkaar op gelijke hoogte terechtwijzen. (11.9)
- S** Pijnlijke noot, ondanks dat er toch musicals e.d. plaatsvinden. (4)
- T** Ooit was de schooltuin goed voor bloemen en bijtjes (10)
- U** Leerwoning. (10)
- V** 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 (6)
- W** Goals die in het onderwijs tellen. (10)

OPLOSSING

[illegible]

Leerlingen

Ashramloop (1987)

Ashram College 15 jaar (1987)

Kerstmarkt (2008)

Levo project (1991)

Praag circa 2003

Excursie Stopera, Muziekklas

Ashram College doet mee aan het Oegstgeester dictee (2015)

Parijsreis (2000)

Berlijnreis (2014)

Boekenmarkt (2015)

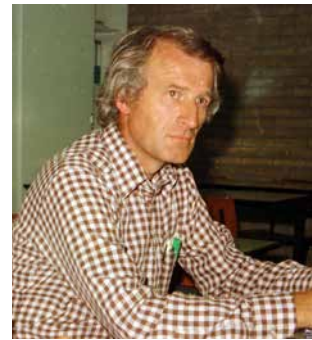
Besluit

En zo zijn we aan het eind gekomen van dit magazine ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum. Uit de verschillende artikelen komt

naar voren dat het Ashram voor velen een bijzondere school geweest is. Dat sluit mooi aan bij wat Fred Smit in het 'Resumé' van zijn bundel 'Das Bunte Laub' beschrijft:

"Bij het terugdenken aan al die jaren bij het Ashram College overheerst het gevoel dat ik op een geweldige school gewerkt heb. Veel zaken die we als jonge beginnende docenten vanaf het begin als vanzelfsprekend ondergingen, waardeer ik nu als heel bijzonder. Je werd gezien en gekend. Je kreeg kansen om initiatieven te ontplooiën. Je kreeg vertrouwen, want het geloof in de medewerkers was enorm en de directieleden

Wim (Chamuleau), Koos (van Leeuwen), Piet (Kraakman) en Harry (van Casteren) straalden dat vertrouwen uit. Mede hierdoor kon je voldoen aan de verwachting om voor je mening uit te komen. Met elkaar verwachtte je dat de school een voorbeeld zou gaan vormen voor de wereld: zo zou de wereld worden."

→ Piet Kraakman

Dit misschien al te hoogdravende idealisme is in de loop der jaren wel wat afgenomen, maar, zo schrijft Fred in 2008: "Op het Ashram ging het, en gaat het gelukkig nu nog, altijd over onderwijs. Het fundament daarvoor werd in de beginjaren gelegd en kreeg eigentijdse aanpassingen door eigen inzicht of van overheidswege. (...). Dat proces gaat nu nog steeds door en zal ook in de toekomst niet weg te denken zijn uit de school. Onderwijs is immers nooit af. De school is gegrondvest op inspirerende beginselen (...). Samen, saamhorigheid en gemeenschappelijkheid zijn daarbij altijd een voorwaarde geweest om tot vernieuwing en verbetering te komen. De motto's van verschillende centrale momenten in de geschiedenis van de school weerspiegelen die sterke kanten: 'Van een huis een thuis maken' (opening schoolgebouw in 1976), 'Creativiteit' (viering derde lustrum in 1987), 'Een huis voor iedereen, een thuis voor allen' (viering 25-jarig bestaan in 1998), 'Thuis in de Wereld' (motto van 2007 tot 2022). Het huidige motto is: 'Jouw toekomst is nu!' Een toekomstgerichte slogan, maar de oude waarden van de school zijn nog steeds terug te lezen in datgene waar de school anno 2024 voor staat: "Het Ashram College is een leergemeenschap waarin iedereen respect toont voor elkaar en voor elkaars mening. Je kunt er jezelf zijn. Er is zowel aandacht voor meetbare als voor merkbare zaken. Vanuit ieders interesses en betrokkenheid staan wij voor uitdagend en resultaatgericht onderwijs. Dit doen we in een veilige leer- en werkomgeving. We zijn een levendige school met veel aandacht voor kunst, cultuur en sport."

→ Paradijslaan, waar het Ashram begon

→ Het oude Ashram

→ Het nieuwe Ashram

Colofon

Uitgegeven door:
Vrienden van het Ashram

Redactie:
Max Borghols
Niek Brokamp
Ien Buurman
Martin Duivenvoorden
Maas van Egdom
Els van der Geest
Henk Wiegant
Eindredactie:
Niek Brokamp
Els van der Geest

Vormgeving:
Elien van Egdom, burovane.nl

Aan deze uitgave werkten mee:
Michael Harris
Marie-Thérèse Janssens
Neeltje Klein
Femke Kock
Jaap Kranenburg
Daan Lazonder
Saskia van der Mark-de Bloois
Paul Nieswand
Martijn Smids
Fred Smit
Oscar Soonieus
Kees Visschedijk

Contact:
vriendenashram@gmail.com

ASHRAM COLLEGE
50 JAAR (1972-2022)
JUBILEUMMAGAZINE